

Kakšna
»stabilnost«
in do
kdaj?

DUŠAN UDOVIČ

Dogodki kažejo na to, da je treba biti z ocenami, ki zadevajo Berlusconija, vselej previdni. Razlika med željami in stvarnostjo utegne namreč biti kar velika. Morda se je tudi premier Letta v evforiji zaupnice vladi prenaglil z izjavo, da je po Vitezovem porazu v parlamentu »konec dvajsetletnega obdobja«. Seveda nas je v tej državi veliko, ki si tega želimo, vendar je vprašanje, ali bo res tako. Trenutno bolj kaže, da bomo kvarne posledice tega nesrečnega obdobia občutili še dolgo. Za pravo »dekontaminacijo«, kot jo nekateri imenujejo, bo treba veliko časa in naporov, predvsem za to, da se v politiku vrnejo dostojanstvo in vrednote, ki sodijo k sodobni demokratični državi.

Konec nekega obdobia naravno napeljuje k razmišljanju, da smo na začetku novega. Toda kakšnega? Tu smo sredi neznank in odprih vprašanj. Od včeraj je podatek in instituta SWG, da je Berlusconiju v zadnjih dneh ponovno narasla podpora, Demokratični stranki pa se je znižala. V kaosu te države so sondaze sicer varljive in nagnjo spremenljive, spregledati pa jih tudi ni mogoče. Vprašanje je, ali gre za Vitezov labodji spev, preden bo zapustil parlament in se lotil socialno koristnega dela, za katerega je zaprosil namesto zapora. Poleg tega ga čaka še sekvenco sodnih obravnav, kjer je na zelo tankem lednu. V logiki stvari bi moralo biti, da gre krivulja Vitezovega vpliva navzdol, čeprav ga brani močen medijski aparat in močna skupina »jastrebov« v stranki.

NADALJEVANJE

NA 3. STRANI

PORDENON - Ministrski predsednik v Ertu in Cassu

Letta: nikoli več Vajont

PORDENON - Predsednik vlade Enrico Letta je včeraj kot prvi italijanski državnik obiskal furlanski del Vajonta, to se pravi vasi Ertu in Casso, kjer je pred 50 leti umrlo skoraj štiristo ljudi. Vsi visoki predstavniki države in vlade so se doslej omejili na obiske v Longarone in v sosednjih vaseh, ki sodijo v Veneto in kjer je vodni val pobrał največ življenj. Letta je včeraj zjutraj najprej obiskal Longarone, kjer se je poklonil tamkajšnjim žrtvam katastrofe, nato prečkal »mejo« s Furlanijo ter obiskal vasi nad jezom Vajont.

V Ertu so ministrskega predsednika med drugimi pričakali predsednica Furlanije-Julijanske krajine Debora Serracchiani, župan Luciano Pizzin in znani pisatelj Mauro Corona, ki je tam doma.

Na 2. strani

TRŽIČ - Okolje
Kaj uhaja iz dimnika elektrarne?

TRŽIČ - Kaj uhaja iz dimnika tržiške termoelektrarne? In kaj bi iz njega uhajalo, če bi družba A2A speljala do konca svoj načrt o posodobitvi kurilnih peči, ki predvičeva seziganje izključno premoga? V zadnjih dneh si najrazličnejša vprašanja v zvezi z delovanjem termoelektrarne postavljajo tako upravitelji kot prebivalci ne samo Tržiča, pač pa tudi vseh okoliških občin.

Na 8. strani

TRST - Danes priljubljena regata Barcolana

Start ob 10. uri

Izvedenci napovedujejo, da bi ponovno zmago Esimita lahko preprečilo samo brezvetrije

TRST - Zgodbo 45. Barcolane bo letos pisalo skoraj 1600 jadrnic (do sinoči ob 20. uri je bilo vpisanih 1561). Rekord 2000 jadrnic torej znova ni padel, predvsem zaradi negotovih vremenskih razmer.

Prvo mesto je po napovedih izvedencev dejansko že oddano, saj Esimit Europa 2 v idealnih razmerah nima konkurenč. Zmagu bi mu lahko preprečilo samo brezvetrije, v katerem so favorizirane manjše in lažje jadrnice.

Včerajšnji dan je v naselju Barcolana minil v znamenju številnih dogodkov, med katerimi je bila tudi predstavitev literarnega prvenca Barkovljana Bertija Brussa. Zvečer pa je na Velikem trgu nastopila pevka Malika Ayane.

Na 12. in 13. strani

Kmečka zveza ostro
o »aferi prosecco«

Na 3. strani

Na tržaški Melari se
je zažgal mlad moški

Na 3. strani

V Gorici bodo
utišali glasbo

Na 8. strani

Izpostavljeni azbestu
pričakujejo razsodbo

Na 8. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU
torej ponovno izdaja
zdravniška potrdila za vozniški izpit,
še vedno v ul. Rossetti 5,
vsak dan od 10h do 12h
in od 15h do 17h.
Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Ferneti 14
Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plačamo na stotino grama

Ferneti 14
Ulica Vergerio 9
Žavlige (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

Evergreen

TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 4
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

Draguljama
Skerlavai

Na 8. strani

Izredna razprodaja
ur Kienzle
-25 -50%

Trst, Ul. Battisti 2
Tel. 040-7606012

PORDENON - Ob 50-letnici katastrofe, v kateri je umrlo skoraj dva tisoč ljudi

Letta prvi državnik na obisku v furlanskem delu Vajonta

PORDENON - Predsednik vlade Enrico Letta je včeraj kot prvi italijanski državnik obiskal furlanski del Vajonta, to se pravi vasi Erto in Casso, kjer je pred 50 leti umrlo skoraj štiristo ljudi. Vsi visoki predstavniki države in vlade so se doslej omejili na obiske v Longaroneju in v sosednjih vseh, ki sodijo v Veneto in kjer je vodni val pobral največ življenj. Tudi Letta je včeraj zjutraj najprej obiskal Longarone, kjer se je poklonil tamkajšnjim žrtvam katastrofe, nato prečkal »mejo« s Furlanijo ter obiskal vasi nad iesom Vajont.

V Ertu so ministrskega predsednika med drugimi pričakali predsednica Furlanije-Julische krajine Debora Serracchiani, župan Luciano Pizzin in znani pisatelj Mauro Corona, ki je tam doma. »Gospod predsednik, zaradi obiska v naših krajih si zaslužite spomenik,« je Letto pozdravil Corona. Poklonil mu je svoj zadnji roman ter ga pozval, naj se zavzame za preporod teh krajev, ki se po petdesetih letih še niso opomogli od tragedije Vajonta. Corona je Letti poklonil tudi knjigo za predsednika republike Giorgia Napolitana. V Longaroneju, Ertu in Cassu je vsekar-kor marsikdo razočaran, ker se predsednik republike ni udeležil nobene od prireditev ob 50-letnici Vajonta.

Letta je prej v Longaroneju in nato v Ertu priznal, da je tragedijo Vajonta zakrivila človeška nemarnost, da se je to lahko zgodilo pa so botrovale neurejene hidrogeološke razmere. Težave na tem področju še zdaleč niso bile odpravljene, kot dokazujejo skoraj vsakodnevne nesreče širom po državi. Na področju zaščite okolja Italija močno zaoštaja za razvitim evropskimi državami, je v Longaroneju poudaril predsednik Veneta Luca Zaia.

Predsednica deželnega odbora FJK Serracchiani je izpostavila, da vladni varčevalni ukrepi ne smejo biti na škodo hidrogeološke varnosti, kar se danes žal dogaja. Italija nujno potrebuje novo okoljsko osveščenost, takšno, ki bi preprečila tragedije, kot je bila tista v Vajontu, je poudarila predsednica Deže. Tudi župan Pizzin se je zahvalil Letti za obisk in se priporočil za financiranje obnove Erta in Cassa, saj je dovršen del obeh vasi enak tistem iz 9. oktobra 1963, ko je vodni val z Vajonta uničil tamkajšnje življenje.

vodni val z Vajonta uničil tamkajšnje življene. Ministrski predsednik je pozval ljudi iz goratih predelov Veneta in Furlanije, naj ne zapuščajo svojih rojstnih krajev in s tem preprečijo njihovo izumiranje. Država in državne institucije jim stojijo ob strani in jim bodo konkretno pomagale, je obliubil Letta.

Pisateli Mauro Corona, Enrico Letta, župan Erta in Cassa Luciano Pizzin in predsednica EIK Debora Serracchiani.

AVSTRIJA - Partnerstvo med ORF in Radiom Agora

Slovenska radijska beseda se širi na južno Štajersko

Ministrice Tina Komel in vladni sekretar Boris Jesih s sodelavci deželnega studia ORF in Radia Agora

GRADEC - Slovenski manjšinski radijski program, ki ga v javno-zasebnem partnerstvu deželnih studiev ORF in privatnega Radia Agora pripravljajo v studiilih v Celovcu in deloma v Gradcu, bo odselej bolje slišen v južnem delu avstrijske Štajerske. Te dni so namreč na Klančih/Glanz pri Lučnah/Leutschach v bližini slovenske meje z manjšo slovesnostjo ob sodelovanju partnerjev iz Kulturnega društva sedmi člen za avstrijsko Štajersko odprli novi oddajnik, ki bo omenjeni spored oddajal na frekvenci 98,4 megaherca. Slovenski program ORF dnevno oddaja osem ur programa v slovenščini, medtem ko Radio Agora dnevno pripravi štiri ure programa v slovenščini ter zvečer in ponoči še večjezični program.

prodrl v jugozahodno Štajersko. Lučane pa so že dosti bliže tako imenovanemu radgonskemu trikotniku, ki velja za osrednje naselitveno področje Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Radijski odajnik za avstrijsko Radgono in okolico je sicer direktor deželnega studia ORF v Gradcu Gerhard Draxler obljudbil že za lanski oktober, a se je zapletlo s frekvencami. Predsednica Kulturnega društva sedmi člen Susanne Weitlaner nam je dejala: Upamo, da bo tretji oddajnik pri Radgoni začel manjšinski radijski spored oddajati v začetku prihodnjega leta. ORF je namreč za manjšinsko medijsko oskrbo zadolžen tako po sedmem členu Avstrijske državne pogobe kakor po zakonu.

Direktorica deželnega studia ORF v Celovcu Karin Bernhard je ob tem ugotovila, da slovenski radijski spored dnevno posluša med 15.000 in 20.000 ljudi, velika večina seveda na Koroškem. Oddajni pas bo odslej dosegel še več ljudi na avstrijskem Štajerskem. Že lani maja je ta signal s Koroške prek oddajnika pri Soboti/Soboth

Jig.

SLOVENIJA - Vinogradniki zadovoljni

Na Primorskem je trgatev zaključena

SEŽANA - V Goriških Brdih, v Vipavski dolini in na Krasu so zaključili s trgatvijo. Potrgali so nekoliko manj grozdja od povprečne letine, vendar več kot lani. S kakovostjo po-branega grozdja so pridelovalci zadovoljni, po mnenju kmetijskih strokovnjakov lahko iz njega pridelajo tudi kakovostno vino.

Vinski kleti Goriška Brda so pridelali več grozdja kot lani, vendar so količine še vedno nekoliko manjše od dolgoletnega povprečja. V kleti so sprejeli dobrih 5000 ton grozdja. »Deževje po poletni suši in visokih temperaturah je trti koristilo. Hladnejše noči so omogočile, da se razvija še bogatejša in intenzivnejša aromatika, kar se bo še posebej lepo izrazilo pri belih vinih letnika 2013,« je za Slovensko tiskovno agencijo povedala Marjana Simčič iz Vinske kleti Goriška Brda.

Prodaja vin na domaćem trgu je bila za briške vinarje stabilna, možnost rasti pa predstavlja izvoz, saj ima-

jo že več let zapored tudi do osemodstotno rast finančne realizacije v izvozu. »Izvozni trgi se sicer zelo razlikujejo med seboj, tako glede samega stila vina kot glede pakiranja in načina promocije. Na tujem dosegamo višje cene za prodano steklenico kot na domačem trgu. Cene se gibljejo od dveh do 18 evrov za steklenico, s čimer se uvriščamo v srednji cenovni razred, v restavracijah v ZDA pa med 17 in 28 evri,« je še povedala Simčičeva.

Vinska klet iz Dobrovega izvaja v več kot 30 držav sveta, stalne kupce ima v 11 državah. Trgatev je skoraj zaključena tudi v Vipavski dolini in na Krasu. Po besedah direktorja Kmetijske zadruge Vipava Borisa Bajca so že pred začetkom obiranja večjih sort grozdja odkupili preko 1000 ton grozdja, ob koncu trgatve pa naj bi bile odkupljene količine še enkrat večje. Zagotovo pa so predelane količine v vinski kleti vipavskega Agroinda večje, saj pridelajo tudi precej grozdja v lastnih vinogradih. Skupno bodo v Agroindu predelali 3200 ton grozdja, je povedal direktor Agroinda Boris Jež, ki je zadovoljen tudi s kvaliteto letošnjega pridelka.

Tudi na Krasu se zaključuje trga-tev, vinogradniki pa so pobrali okrog 2700 ton grozdja, od katerega je kar tri četrtine refoška iz katerega pride-lajo nato kraški teran. Svetovalka za vinogradništvo pri Kmetijsko goz-darskem zavodu Nova Gorica Majda Brdnik je za STA povedala, da je bila letošnja letina za dobro tretjino manj-ša od povprečne, kvalitet in zdrav-stveno stanje grozdja pa sta bila dobra

Po besedah Brdnikove je bilo letošnje leto nenaklonjeno vino-gradnikom, saj so vremenske razmere z različnimi ekstremi precej šokantno vplivale na rastline. »Najprej dolgotrajno deževje, nato izjemno visoke temperature in huda suša. To za vinsko trto ni dobro.« Zato ocenjuje, da bo letos povprečno dober letnik, vinarji pa lahko iz kakovostnega grozja pridelajo tudi kakovostno vino. (STA)

Trst

KMETIJSTVO - Ostro stališče stanovske organizacije

Kmečka zveza ne izključuje umika z območja »prosecca«

Kritika na račun nekdanjega podpredsednika Pokrajine Walterja Godine

»Če s strani Dežele ne bo konkretnih znakov za spoštovanje dogovorov, nam ne bo preostalo drugega kot da sami predlagamo umika z meddeželnega območja zaščite »prosecca«,« napoveduje Kmečka zveza. Ne gre samo za zadnja dogajanja (vinska degustacija v sklopu Barcolane), temveč za cel sklop neuresničenih obvez v korist tržaškega kmetijstva, za kar nosi največ odgovornosti deželna uprava. Kmečka zveza čaka na poteze nove deželne vlade, začenši z njo predsednico ter pristojnim odbornikom Sergiom Bolzonellom, ki je sicer pokazal pripravljenost na sočenje s tržaškimi kmeti in njihovimi predstavniki.

Kmečko zvezo so v zvezi s »proseccom« precej zmotila stališča nekdanjega podpredsednika Pokrajine in kmetijskega odbornika Walterja Godine. Vinogradnikom in njihovim zastopnikom je očital podpis protokola o »Proseccu DOC« in obenem tudi umik pritožbe na ukrep tedanjega kmetijskega ministra Luca Zaie. Če bi takrat Kmečka zveza vztrajala pri pritožbi na upravnem sodišču v Rimu, bi se zadeve glede »prosecca« morda zasukale v drugačno smer, je prepričan Godina.

Kmečka zveza zavrača te očitke in poudarja, da je svoj čas verjela Godini, ko je med drugim obljudbljal vinogradnikom npr. ureditev poljske poti pod Kontovelom. Od takrat je minilo že sedem let, pot pa je še vedno enaka in torej v takšnem zelo slabem stanju, kot je bila takrat. »Godini smo tudi verjeli, ko je kmetom obljudbljal odškodnine za škodo, ki jo povzroča divjad. Oškodovanci še vedno čakajo na obljudljene odškodnine, ki jih najbrž žal ne bodo nikoli dočakali,« piše v sporočilu Kmečke zveze. Najbolj reprezentativno združenje

tržaških kmetov še vedno verjame v politiko kot sredstvo za reševanje problemov, malo manj pa zaupa politikom in zlasti ne več v njihove obljube, ki jih je bilo na pretek. Predlog za izhod iz zaščitenega območja »prosecca« bi izvzenel kot skrajni protest, zato Kmečka zveza še vedno računa, da bo mogoče probleme rešiti z dialogom in soočenjem z vsemi zainteresiranimi lokalnimi upravami in ustanovami.

Za predsednika Trgovinske zbornice Antonia Paoletti je polemika o »proseccu« in o odsotnosti kraških vinogradnikov na razstavi na Pomorski postaji vsekakor presežena. Podobno razmišlja tudi deželni odbornik Bolzonello, ki napoveduje bližnji sestanek s Kmečko zvezo.

MELARA - 26-letni Tržačan se je zažgal in skočil z mosta stanovanjskega kompleksa

Ugasnilo mlado življenje

Domačinka je mislila, da na cesti gori lutka, policisti pa so po gašenju ugotovili, kaj se je zgodilo - Na Tržaškem dve telefonski številki za pomoč osebam v stiski

Kvestura je včeraj sporočila pretresljivo novico o mladem Tržačanu, ki si je na grozovit način vzel življenje. 26-letni moški se je v petek zvečer zažgal in v planem skočil z vrha velikega stanovanjskega kompleksa Melara. Pristal je na cesti, zanj ni bilo pomoči.

Policijo je v petek zvečer poklicala domačinka, ki je povedala, da na cesti gori lutka. Policisti so kmalu prispele na križišče med ulicama Pasteur in Forlanini, kjer je na tleh ležalo negibno goreče telo. Ogenj so pogasili z gasilskim aparatom, ki je bil v policijskem avtomobilu, nakar so se zgroženi policisti znašli pred zoglenelim človeškim truplom. Ugotovili so, da je moški skočil z visokega mosta, ki povezuje »rdeči« in »modri« del stanovanjskega kompleksa.

Na prizorišče so prispele tudi gasilci, policisti forničnega oddelka, osebje službe 118 in sodni zdrav-

nik Fulvio Constantinides. Pokojni je imel pri sebi poškodovane osebne dokumente, na omenjenem mostu pa so našli znake priziga ognja. Nedaleč od prizorišča tragedije, v Ulici Marchesetti, je bil pokojnikov avtomobil z odprtimi vozникovimi vrati. Tožilstvo bo ocenilo, ali je potrebna obdukcija.

Na kvesturi so povedali, da je mladi moški staloval z materjo nekje v okolici Trsta, ni bil doma z območja Melara. Stike je imel z enim izmed centrov za mentalno zdravje. Razloge za tako tragično odločitev je vedno težko ugotoviti, saj segajo v globine človekovega duha; v časopisnem članku pa jih ni mogoče obravnavati. Naj spomnimo, da sta v tržaški pokrajini 24 ur dnevno na voljo brezplačni telefonski številki 800-510510 in 800-544544 (projekta Amalia in Telefono speciale) z usposobljenim osebjem, ki ponuja pomoč osebam v stiski. (af)

Stanovanjski kompleks Melara

KROMA

Nadaljevanje uvodnika s prve strani

Toda govoriti o logiki v pravem pojmu besede je v tem trenutku italijanske politične scene tvegano.

Druga zagonetka je bitka med »jastrebi« in »golobicami« Berlusconijeve stranke. Poskuša zadnjih dni, da se stranka navzven prikaže kot enotna, ne morejo priskriti globoke razpoke, ki je nastala v vrstah desnice. Od izida tega internega merjenja moči v stranki pa je odvisna tudi usoda Lettovje »velike« vladne koalicije. Po premostitvi vladne krize se je v javnosti okreplil pojem »stabilnosti«, kot osnovnega predpoga za premoščanje kriznega položaja države. Kakšno ceno bo treba plačati za to »stabilnost«, je veliko vprašanje. Ali bo to vodilo v jalovo iskanje ravnowesij med desnicico in levo sredino, z ustrezno neslepčnostjo vlade pri pomembnih vprašanjih ali z njihovim odlašanjem? Je sploh izvedljivo, da se vlada prebije vse do pomlad 2015, kar si je Letta zastavil za cilj?

Na vsa ta vprašanja danes nihče nima odgovora. Videli pa smo, da lahko pride do naglih preobratov in so lahko volitve tudi že spomladni prihodnjega leta. Dotej pa mora biti sprejet vsaj nov volilni zakon kot »conditio sine qua non«.

Z vsem tem dogajanjem je povezan tudi položaj naše skupnosti. Tako kot drugi smo neizbežna žrtve prekernosti italijanske politične scene. Ob ugotovitvi, da op-

timalnih rešitev ni, bi si morali želeti, da ta vlada nenaravnega zaveznštva traja čim dlje, pa če nam je njen model všeč ali ne. Predstavljajmo si, kaj bi se zgodilo, če bi prejšnji teden vlada padla. Kot najmanj bi se za nedoločen čas ustavili vsi postopki reševanja akutnih problemov naših ustanov, začenši z venomer bolečo točko finančiranja. Prišlo bi do zamenjave ljudi, ministrov, njihovih namestnikov. Vse naše zgodbe bi morali praktično začenjati »ovo na novo«. Katastrofa.

Ob vsem tem si moramo postaviti nekatera vprašanja. Tako kot je ponovno prišlo do izraza tudi na četrtekovem Slorijevem posvetu, je politična inicijativa manjšine šibka iz razdrobljena. Če pustimo ob strani številne tematike posvetu, ki so še kako potrebne razmisleka in poglobitve, je vtis, da naša skupnost niti za prihodnje mesece nima izdelane skupne vizije in načrta za potreze, ki jih je treba narediti, kaj še strategije za prihodnja leta. Podčrtujem »skupne«, kajti vsaka komponenta zase pri reševanju akutnih problemov, s katerimi imamo opraviti, ne pomeni veliko. Skupno predstavništvo, kakšnega pač trenutno imamo, bi se moralno sestajati kot na tekom traku.

Morda pa se motim in je v resnici drugač, dogaja se veliko, o čemer ne vemo. V takem primeru se opravičujem.

comune di trieste

TRST NAGRajuje občane, ki se bodo najbolj izkazali

AcegasAps
Società del Gruppo Hera

Oddajmo odpadke v mobilne zbirne centre

19. oktobra

Prvi Okraj
Območje javnega parkirišča
»Mandrija« na Proseku

26. oktobra

Šesti Okraj
Rotonda del Boschetto
Območje parkirišča

9. novembra

Sedmi Okraj
Območje parkirišča pri
Rižarni pri Sveti Soboti

16. novembra

Šesti Okraj
Ul. Forlanini - Melara
Park šole »S. Pertini«

ZMAGAJMO IZZIV LOČENEGA ZBIRANJA

pravilnik je objavljen na spletni strani
www.acegas-aps.it

pravilnik smo dne 16.09.2013 seznanili pristojno Ministrstvo za Gospodarski Razvoj.
Skupni nagradni sklad za dobo treh mesecev (1.10.2013 - 31.12.2013) znaša 7.500 evrov + DDV.

Nedelja, 13. oktobra 2013

3

Primorski
dnevnik

Dežela obljubila revizijo ukrepov proti azbestu

Uprava Dežele FJK namenjava revidirati sklop ukrepov, ki spadajo v tako imenovani deželni načrt o azbestu. Načrt so pripravili pred skoraj dvajsetimi leti, zato ga je treba posodobiti; tako je na včerajnjem posvetu o azbestu, ki je potekal na Pomorski postaji, napovedala odbornica za okrožje Sara Vito. Deželna uprava želi poiskati nove načine uničevanja azbesta in pripraviti preventivno kampanjo, s katero bi javnost informirala o škodi, ki jo ta material povzroča. Potrebno bo tudi posodobiti seznam javnih stavb, v katerih je prisoten azbest in spodbujati njihovo bonifikacijo. V deželno komisijo, ki se ukvarja z azbestom, pa bi rada odbornica vključila tudi predstavnike okoljske agencije Arpa in deželne direkcije za okolje.

Odprtje razstave o dirki Trst-Općine

V hidrodinamični centrali v starem pristanišču bodo jutri ob 17. uri odprli razstavo o avtomobilski dirki Trst-Općine. Na ogled bodo stare fotografije in razni zbirateljski predmeti ter avtomobil Gauir barchetta iz leta 1949.

OBČINA TRST - Strožji nadzor nad uporabniki otroških jasli in drugih storitev

Lani revni starši, letos pa premožni

Tržaška občina je na področju storitev za otroke poostila nadzor in temeljito preverja, koliko morajo starši plačati in ali ima otrok sploh pravico do mesta v (praviloma polnih) otroških jaslih.

Več tržaških družin je čez poletje »čudežno« pomnožilo svoje dohodke, čeprav samo na papirju. Otroci obiskujejo tržaške občinske jasli ali pa menzo kakega občinskega otroškega vrtca, kjer so uporabniki na podlagi dohodkov razvrščeni v plačilne razrede. Nekateri so se lani glede na prijavljeni kazalec ekonomskega položaja (ISEE) znašli v enem nižjih razredov, letos pa so se nenadoma povzpeli na vrh. Te družine niso hitro obogatele: spremenil se je eden izmed kriterijev za izračun njihovega ekonomskega položaja. Do lani so bili namreč starši (navadno očetje) s stalnim prebivališčem na drugem naslovu izločeni, njihovih dohodkov občina ni upoštevala. Občinski svet je s sklepom št. 17 z dne 6. maja letos spremenil pravilo in v seštevki zaobjel tudi premoženje »skritih staršev«.

Nekatere družine, ki so lani za otroka v jaslih plačevali po 90 evrov na mesec (najnižji plačilni razred: kazalec ISEE do 7250 evrov), plačujejo letos najvišjo možno vsoto 423,30 evra na mesec (ISEE nad 40.000 evri). Letos se pač upoštevajo tudi dohodki očeta, ki (samo uradno ali tudi dejansko) prebiva na drugem naslovu. To so lahko npr. ločeni starši, dokaj razširjena pa je tudi navada, da oče zaradi omenjenih ugodnosti ohrani drugo stalno prebivališče, čeprav v res-

nici živi z ženo in otroki. Sumljivo je recimo bilo, ko so starši otrok, ki so si kljub dolgemu čakalnemu seznamu priborili mesto v jaslih (in to tudi v nizkem plačilnem razredu), zjutraj pripeljali svojega malčka z luksuznim terenskim vozilom. Občinski sklep omenja tudi izjeme, ko se obeh staršev ne vključi v seštevek dohodkov - na primer če oče ni priznal otroka ali pa če je sodnik dodelil otroka same enemu od staršev.

»Ti problemi zadevajo vse občine v Italiji. Mi smo ta pojav opazili, hoteli smo ga omejiti. Zgledovali smo se po občini

Imola, ki je zelo napredna,« je za naš dnevnik povedala tržaška občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim. Direktor občinskega urada za izobraževanje Enrico Conte je potrdil, da se je do silej splačalo imeti dve ločeni stalni prebivališči, ker je to prinašalo ugodnosti: »Če je pojav razširjen, je celotna slika popačena: kdor ne bi imel pravice do neke ugodnosti ali storitve, prehititi tistega, ki to pravico ima. Ne pozabimo, da je na čakalnih seznamih za otroške jasli 500 otrok.« To število je po podatkih Primorskega dnevnika v praksi nekoliko

manjše, odkar so se vpisnine povišale, saj več družin s čakalnega seznama naposled ne izkoristi prostega mesta v jaslih.

Občina Trst pa je nasprotno poostila nadzor nad podatki o premoženju in dohodkih, ki jih javijo starši. »V letu 2012 je občina ustavila urad za boj proti utajevanju, ki preverja položaj davkoplacovalcev in uporabnikov raznih storitev. Kontrole so zdaj temeljitejše. V dogovoru s finančno stražo, agencijo za prihodek in zavodom Inps so stekle navzkrižne kontrole obsežnega vzorca - preverili so položaj 400 od skupnih 870 uporabnikov občinskih jasli (in sicer družin iz plačilnih razredov pod 35.000 evri kazalca ISEE). V sto primerih so opazili nepravilnosti, a so bile večinoma nepomembne. Večje nepravilnosti so zadevale 30 primerov.« Tem družinam je občina maja letos poslala pismo, v katerem je zahtevala pojasnila. »Postopek smo zaključili julija, da ne bi prizadeli otrok med novim šolskim letom. Pet otrok je na podlagi novih podatkov izgubilo mesto v jaslih, za ostale se je spremenila tarifa.« V občinsko blagajno je tako pritekelo nadaljnih 13.000 evrov. Enega otroka pa so izključili iz jasli v teh dneh, po enomesecnem uvajanju. »Res je. Tega nismo hoteli, zgodilo pa se je zaradi starša, ki od maja do danes ni hotel dvigniti našega priporočenega pisma. Pred dnevi sem ga spet srečal in pozval, naj digne pismo na poštnem uradu, vendar zamen. Mi smo se skušali izogniti takemu razpletu, da ne bi nastradal otrok.«

Aljoša Fonda

UNIVERZA - Tudi lani so v okviru študija izvedli in se udeležili veliko prireditev

To sredo bo na filozofski fakulteti informativni dan za študente slovenistike

V sredo, 16. t. m., bo na Oddelku za humanistične študije v Trstu (Ul. Androna Campo Marzio 10) ob 11. uri v predavalnici D informativni dan za študente slovenistike, na katerem bo predstojnik prof. Miran Košuta skupaj s sodelavci predstavil študijski program in dodatne dejavnosti.

Slovenščino je mogoče študirati kot enopredmetni diplomski predmet na dodiplomski (3-letni študij) kot na podiplomski, magistrski ravni (2-letni študij), pa tudi kot drugi ali izbirni predmet. Študenti lahko pripravijo diplomsko nalogu v slovenščini na obeh stopnjah, za študente nejzikovnih smeri pa je slovenščina lahko dopolnilni predmet z različnim številom kreditnih točk.

Tudi lani so v okviru študija izvedli in se udeležili veliko prireditev.

Pri projektu Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma so sodelovali z Visoko šolo za prevajalce in tolmače v Trstu. V italijanščino so prevedli in podnaslovili Velikana slovenske arhitekture, film o Jožetu Plečniku in Maksu Fabianiju. Projekcija je bila predvajana 12. decembra v Narodnem domu, pred prikazom filma pa so profesorji z obeh fakultet predstavili delovanje slovenistike na tržaški univerzi in glavne cilje, ki so povezani s promocijo slovenskega jezika tako na univerzah kot v širšem okolju, še posebno tam, kjer živijo Slovenci.

Januarja so si ogledali film Elisabette Sgarbi Trieste, la contesa, ki prikazuje Trst z različnih vidikov.

Aprila so si ogledali mesto pod strokovnim vodstvom prof. Koštute, pridružili pa so se jim študenti s slavističnega oddelka z univerze v Bratislavu. Ogled, ki je trajal dobi dve uri, se je začel na Gradu sv. Justa pri katedrali. Po ogledu katedrale so se ustavili pri Palači Bonomo, v kateri je deloval tudi Primož Trubar. Po klancu so se spustili do cerkve sv. Marije Velike ali Jezuitske cerkve. Ogledali so si Palačo Marenzi in Zoisovo palaco. Za konec so se ustavili na Borznem trgu, kjer

Sedež tržaške filozofske fakultete v Ul. Androna Campo Marzio

ARHIV

je Tergestej. Študenti so veliko izvedeli o zgodovini slovenstva v Trstu in širši okolici.

Sredi maja so bili v Tržaški knjigarni na predstavitev prevoda italijanskega tržaškega pisatelja Maura Covacicha Trst, obrnjen na glavo (Petnajst sprehodov po mestu vetrar), ki je izšel pri založbi Literatura iz Ljubljane. Delo je svojevrsten literaren in osebnoizpoveden pogled v življenje tega mesta. O knjigi in prevodu v slovenščino se je s prevajalcem Vasjo Bratino pogovarjal prof. Koštuta, ki je pogovorno-bralno dopoldne uvedel z izčrpano predstavitevijo Maura Covacicha, priznanega italijanskega pisatelja, ki ima tudi nekaj slovenskih korenin. Po branju nekaterih odlomkov iz dela, povezanih z manjšino, je študente zanimalo, kateri so bili najtrši prevajalski orehi.

22. maja so se udeležili simpozija, ki je obravnaval odnos slovenskih pesnikov in pisateljev do italijanske književnosti. Na simpoziju so sodelovali Magda Jevnkar, Marija Kacin, Miran Košu-

ta, Marko Kravos, Michele Obit, Boris Pahor, Tatjana Rojc in Ciril Zlobec. Vsak od njih je s svojega zornega kota obravnaval odnose in medsebojne vplive med slovensko in italijansko književnostjo, pri čemer so se nekateri posvetili specifični temi, drugi pa so govorili o lastnih izkušnjah.

Septembra so bili v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici, in sicer na predstavitev knjige Slovenska pisateljska pot. Vodnik so predstavili Miran Koštuta in Igor Likar. V razpravi, ki jo je vodila prof. Marija Mercina, so sodelovali predstavniki Mestne občine, krajevnih skupnosti, literarnega kluba Govorica, gost iz Gorice Aldo Rupel idr.

Tako kot vsako leto so študenti tudi letos dobili štipendije za dyutedenski poletni seminar slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani, kjer imajo možnost izpopolniti svoje znanje in spoznati slovensko okoljo.

Rada Lečić

V Mieli jutri 3 filmi

V sklopu festivala Razseljeni bo jutrišnji dan v gledališču Miela posvečen filmski kulturi. Ob 9. uri bodo predvajali dokumentarec Mohamed e il pescatore, ki pripoveduje resnično in žal aktualno zgodbo mladega Afričana Mohameda v ribiča Vita, ki ga je rešil iz valov; skoraj petdeset njegovih sopotnikov ni preživel brodoloma.

Ob 19. uri bodo zavrteli dokumentarec Fire in the Blood (o kriminalnem obnašanju nekaterih farmacevtov hiš, ki so milijonom bolnikom onemogočile dostop do zdravil proti aidsu), ob 21. uri pa God loves Uganda (o konservativni politiki skupine ameriških misijonarjev).

Koncert Mance Izmajlove

Sežanski Kosovelov dom vabi jutri ob 20. uri na koncert najlepših klasičnih arij ter arij iz broadwayskih muzikalov in operet. Izvajala jih bo mezzosopranistka Manca Izmajlova, ki ima za sabo več kot 700 glasbenih nastopov.

Zgodovina v mestu

Nadaljuje se niz Zgodovina v mestu, ki ga tržaška univerza prireja v sodelovanju z nekaterimi kulturnimi institucijami. Jutri bo na temo zavezništva, ki so se pred 1. svetovno vojno spletale v Evropi, predaval Georg Meyer. Profesor s tržaške univerze bo v sredo predaval tudi o »vzporedni vojni«, ki se je v Italiji bila v ključnem letu 1943. Obe srečanji bosta v nekdanih glavnih ribarnicah ob 17. uri.

Kervischerjeve slike za LILT

Tržaški slikar Paolo Cervi Kervischer je neprofitni organizaciji LILT, ki pomaga žrtvam raka na dojki, podaril nekaj svojih slik in risb. Na ogled so v galeriji Lux Art (Ul. Rittmayer 7/A) do 19. oktobra; predvidena je tudi dražba. Slikar je poslikal tudi jadro jadrnice Ufo Poison, ki se bo z LILT-ovo posadko udeležila današnje Barcolane.

ZKB - V sredo posvet v Verdiju

»Trst. Pika, nov odstavek«

Zadružna kraška banka bo tudi letos priredila že tradicionalni, vsakoletni gospodarski posvet, v sklopu katerega želi analizirati sedanjo ekonomsko krizo, ki pogojuje družbeni in gospodarski sistem našega prostora. V sredo, 16. t. m., bo ob 19.30 zaživel simpozij z naslovom »Trst. Pika, nov odstavek«, ki bo v prestižni dvorani Victor de Sabata v tržaškem Verdijevem gledališču.

Uvodnemu nagovoru predsednika Zadružne kraške banke Sergia Stancicha bo sledila okrogla miza, ki jo bo povezoval tržaški občinski odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti Edi Kraus. Pri njej bodo sodelovali izvršni direktor družbe Demus Spa in predsednik konzorcija CON.GA.FI. Industria Massimiliano Fabian, profesor na oddelku za ekonomske vede, podjetništvo, matematiko in statistiko tržaške univerze Vittorio Torbianelli, predsednik konzorcija PromoTrieste Guerrino Lanci in odgovorni urednik dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai.

Doslej so udeleženci posvetov ZKB obravnavali splošne problematike našega gospodarstva. Pred dvema letoma je na primer na posvetu prisla na dan potreba po povratku k skupnosti, solidarnosti in sodelovanju: le če bodo prevladovali splošni družbeni interesi nekega teritorija in ne lokalni oz. drugi partikularizmi, je bilo rečeno, bomo prispevali h krepiti obstoječih in ustvarjanju novih gospodarskih tokov v tem prostoru. Na žalost pa opažamo, da prevladuje v naši družbi še vedno preveč individualizma. Lani pa je prof. Chiara Mio očarala prisotne podjetnike z raznimi izzivi: dejala je, da poti nazaj namreč ni, pred nami so le novi izzivi in odgovornosti, saj moramo vse prispeti k oblikovanju nove družbe in novega gospodarskega reda. Sama je nakazala nove vrednote, ki bi premaknile gospodarsko-družbeno stanje na novo razvojno stopnjo.

Letos bo beseda tekla o specifičnih gospodarskih problematikah Trsta in o želji po »novem odstavku«, novem začetku, oziroma o strateških odločitvah, ki so za rast našega prostora neobhodno potrebne.

Kdor bi se rad udeležil simpozija ZKB, mora prisotnost potrditi na tel. 040 2149278 ali po elektronski postri na naslov clanisoci@bcccarso.it.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Založba Mladika je z novo knjigo počastila stoletnico Borisa Pahorja

In mimo je šel spomin

V knjigi zbral zgodnjo kratko prozo, govore, ocene - »Nova manjšinska ureditev naj sloni na zavednih ljudeh«

In mimo je šel spomin - Trenutni in ne prav trenutni zapisi (1936-2010) je knjiga, ki bogati bibliografiji Borisa Pahorja dodaja še en nezanemarljiv delček. V njej sta namreč tržaški stoletnik in urednica založbe Mladika Nadia Roncelli zbrala veliko širši javnosti neznanega gradiva: od prvih literarnih poskusov, ki jih je sredi 30. let prejšnjega stoletja takratni »falirani študent« objavljal v večinoma ilegalnih revijah, do nekaterih intervjujev, ki so nastali v zadnjih letih. Skupaj triinpetdeset novel, govorov, mnenjskih člankov, portretov znancev in prijateljev, ocen knjižnih del, skozi katere spoznavamo Pahorja pisatelja, literarnega kritika, kritičnega misleca, človeka.

Preko tristo strani obsežno knjige je v petek zvečer v Tržaški knjigarni predstavila Nadia Roncelli, kateri se je Boris Pahor zahvalil za veliko potrpljenje pri urejanju njegovih zapisov. Prisotnim je posredoval nekaj svojih spominov in anekdot in na primer priznal, da si v mladih letih ni predstavljal, da bo nekega dne uveljavljen pisatelj. Zaradi požiga Narodnega doma in posmeha, ki ga je zaradi neznanja italijanščine doživel v šoli, ni videl nobene

poti. Šele v semeniču je po zaslugu nekaterih sošolcev, med katerimi je bil Albin Bubnič, razumel, da lahko občutek nemoči spremeni in boj proti fašizmu, v skrb za slovenski jezik. »Ko sem razumel, da sem lahko zvest samemu sebi in dober dijak, sem postal normalen. Če bi takrat, ko sem bil ponižan, imel psihologa, bi se mi najbrž prej začelo jačniti ...« Za prvi velik uspeh si šteje maturo, ki jo je opravil v Bengaziju, kjer je imel opravka »s topovi in Bignamijem«. Posebno ponosen je na osmico v italijansčini ...

Beseda je tekla predvsem o nekaterih zgodnjih novelah, ki so nakazovale, katere bodo glavne teme bodočega literarnega ustvarjanja: Trst, ljubezen, skrb za ponižane in razdaljene ... Med govor, ki so objavljeni v knjigi, je Pahor izpostavil tistega, ki ga je imel leta 1965 na Prešernovi proslavi v pravkar odprttem Kulturnem domu. Prepričan sem bil, da bom takrat zadnjič govoril o enotnosti, se spominja pisatelj, a ni bilo tako. Manjšina je ostala razklana, Pahor pa ostaja zvest svojemu prepričanju: tudi danes bi morala nova ureditev v manjšini temeljiti na narodni zavesti in zavednih Slovencih. (pd)

Avtor in urednica na petkovi predstavitvi

KROMA

FOTOGRAFIJA - V sklopu festivala Vzhod-zahod

V francoskem Die veliko zanimanje za tržaške fotografije Maria Magajne

Utrinek z odprtja razstave v mestni mediateki
ORGANIZATORJI

V francoskem mestu Die se je pred nekaj dnevi zaključila fotografksa razstava Maria Magajne, ki so jo v tamkajšnji mediateki postavili v sklopu festivala Est-Ouest. Festival je bil kot znano posvečen Trstu in njegovemu širšemu maledaju, organizatorji pa so veliko pozornost posvetili predvsem literaturi in zgodbom: med avtorji, ki so se udeležili festivala, so bili na primer pesnik Claudio Grisancich, pisatelj Giorgio Pressburger, zgodovinarka Tullia Catalan.

Slovenska prisotnost je bila resnici na ljubo dokaj skromna. Prireditelji so sicer želeli, da bi tržaške Slovence zastopal Boris Pahor, ki pa se festivala ni mogel udeležiti. K sodelovanju so bili vabljeni tudi kraški vinari, ki prav takoj niso šli v Die. Slovenske barve so tako »branile« pisateljica Brina Svit in fotografje Maria Magajne. Njegovo razstavo je pripravil sklad, ki nosi ime po Albinu Bubniču in samem Magajni. Črno-bele fotografije dolgoletnega fotoreporterja Primorskoga dnevnika so vzbudile veliko zanimanje med francoskim občinstvom; ob odprtju je bila dvorana polna, tudi med ostalimi festivalskimi dnevi pa si je posnetke, ki jih je Mario ustvaril med letoma 1945 in 1954, ogledalo veliko ljudi. (pd)

PRAPROT - Še danes tradicionalni Oktoberfešt

Zaključek s pohodom in priljubljenim Muzikfeštom

Danes se bo na prireditvenem prostoru, v borovem gozdici v Praprotru zaključil 18. kraški Oktoberfešt v organizaciji Skd Vigred. Med 9.15 in 9.45 bo na prireditvenem prostoru zbirališče za 18. pohod Na Krasu je krasno. Pohod prirejajo v sodelovanju z jamarskim društvom Grmada, razvojnim društvom Pliska, vaško skupnostjo Tublje in planinskim odsekom Smučarskega kluba Devin. Med 9. in 9.45 bo organiziran avtobusni prevoz na relaciji Praproto-Tublje.

Start iz Tublja ob 10. uri; pred startom se bodo udeleženci pohoda poslavali s pecivom domačink ali spili kozarček soka ali terana. Po ogledu Tublja, bodo pohodniki spoznali še druge okoliške vasice in kraške znamenitosti. Jamarji, člani društva Grmada, bodo pospremili pohodnike na ogled Vodnice, ki bo ob tej priliki razsvetljena; tu bodo pohodnikom ponudili tudi jamarski čaj. Pohod se bo zaključil na prireditvenem prostoru v Praproto. Vsak udeleženec bo dobil spominček, poleg tega pa bodo nekateri pohodniki

deležni še izzrebanih nagrad. Ob pohodu so izdali tudi brošuro s predstavljivo delovanja raznih društev in teritorija.

Danes bodo kioski obratovali že od 11. ure. Ob 13. uri bo na prireditvenem prostoru že vse živo bodo za veselo vzdušje poskrbeli mladi člani ansambla Domači zvoki, s kabaretno točko pa bosta nastopili pohodnici Tatjana Malalan (Vanda) in Irene Pahor (Jole). Ob 16. uri se bo začel 18. kraški Muzikfešt, tradicionalno srečanje ljudskih godcev in pevcev. Na srečanju lahko sodelujejo godci, ki igrajo na kitariki, inštrumenti, nastopiti pa morajo v dvojicah ali večji skupini. Dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je namenjeno vsem, ki obiskujejo razne glasbene šole, ali tečaje, igrajo v godbah ali so samouki. Od 19. do 24. ure bo za vse ljubitelje plesa igral ansambel Kraški muzikanti.

Na prireditvenem prostoru je na ogled zelo bogata in zanimiva razstava gob, ki so jo pripravili člani gobarskega društva Sežana; ti bodo med 13. in 18. uro nudili obiskovalcem praznika koristne informacije o gobah.

DSI - Na jutrišnjem večeru

O kriznih pojavih v slovenski Cerkvi in slovenski družbi

Jutri bo gost Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu profesor moralne teologije in družbenega nauka Cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani ter direktor Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru dr. Ivan Štuhec. Gre za enega izmed najbolj vidnih predstavnikov katoliške misli v Sloveniji, ki kritično opozarja na probleme tako v Cerkvi kot v slovenski družbi. Ljudje ga poznajo kot pisca komentarjev in esejev, predavatelja, govornika, diskutanta na tribunah in v televizijskih oddajah. Večkrat je nastopil tudi v Trstu in na študijskih dnevnih Dragu.

Ivan Štuhec, ki ima 59 let, je kot duhovnik mariborske nadškofije leta 1988 doktoriral na papeški univerzi Gregoriana v Rimu, nato je bil deset let študentski duhovnik v Mariboru. Ob vodenju Zavoda Antona Martina Slomška in predavanjih na Teološki fakulteti je bil v preteklih letih tudi tajnik Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem.

Jutrišnji večer bo namenjen iskrenemu in kritičnemu razgovoru o vsestranski krizi, ki pesti Slovenijo, in pa o hudi težavah, ki pestijo Cerkev, od mariborske »finančne afere« do nedavnega »obglavljenja« cerkvenega vodstva z umikom mariborskega in ljubljanskega nadškofa.

NABREŽINA - Razstava v Kavarni Gruden

Od pike do slike

Izdelki gojencev Vzgojno-zaposlitvenega centra iz Sesljana

Od jutri dalje (14. t. m.) bo na ogled v Kavarni Gruden v Nabrežini nova likovna razstava, avtorji katere so gojenci občinskega Vzgojno-zaposlitvenega centra iz Sesljana, ki so v tem prostoru na povabilo SKD Igo Gruden že večkrat razstavljeni svoje zanimive stvaritve. Tokratne slike s skupnim naslovom Revisit ...Art 2013 nimajo na videz med seboj nič skupnega. Dve skrivnostni ženski, izgubljeni balonček, serija domišljivih reproducij o naravnem okolju. Vendar rdeča nit obstaja! Slike pri VZS ne nastajajo nikoli slučajno ...

Umetniška delavnica te ustanovalje je že vrsto let nekaka kovačnica, kjer med škatlam barv in umazanimi čopici v pestrem in brezskrbnem neredu ustvarjajo neutrudljivi slikarji, mojstri Pepeti. Tu se rojeva umetniški navdih, kjer vse najde svoj prostor in svoj pomen. Zamisel nastane ob listanju revije, kjer utegne posebna slika prite-

gniti pozornost. Ali pa pri odkrivanju bajnih Googlovin slik, kjer se je mogoče zasanjati ob čudovitih umetninah, tako antičnih kot sodobnih, in hitro se porodi želja: kako rad bi to naslikal! Včasih se navdih sproži na kaki razstavi. Navdih je lahko tudi abstraktna ideja, ki sili, da bi postala otopljava in konkretna. Ideja postane projekt in čarovnija se začne. Tedaj je treba poskrbeti za pripravo vseh potrebščin, od stojala do barv. Kdor že ima idejo, se loti dela takoj in izbere osebo, s katero bo delal. Začne se oblikovanje izdelka. Negotovost različnih, a vendar navdušenih rok vtisne slike značilnosti umetnine, ki nastaja. Gojenci in vzgojitelji sledijo dnevno vsakemu izdelku in vsak posameznik vtisne svoj edinstven in neponovljivi umetniški pečat. Tako lahko vsi zasledijo del sebe v tistem majhnem, a vendar neskončnem prostoru, ki je bil na začetku le ideja oziroma majhna pika ...

Dopolnilo k članku v Primorskem dnevniku 8.10.2013

Oglasam se v zvezi s člankom o osrednji proslavi ob 70-letnici požiga vasi Mačkolje (6.10.2013, Srenjska hiša v Mačkoljah). V članku na Primorskem dnevniku je bila ocena o pestrosti in raznolikosti programa sicer zelo poхvalna, za kar se zahvaljujem, pogrešam pa vsebinsko utemeljitev zasnove osrednje proslave, kulturnega programa in pomena določenih izbir ter pričakovanih, ki sem jih izrecno izpostavil v svojem začetnem nagovoru kot Predsednik SKD Primorsko. To dejstvo se mi zdi precej pomembno saj je bil kulturni program osnovan v duhu sporočila, ki smo ga že zeli posredovati občinstvu ob tej priložnosti. Pevski projekt "Kaj ti je deklica" govori o liku ženske v vojni in ga je s svojo značilno občutljivostjo in strokovnostjo sooblikovala zborovodja Aleksandra Pertot po pomoči recitarjev Jasmine in Emanuela Martini ter harmonikaša Marina Zobina. Z vsebinskega vidika je torej pomen izbranih vsebin precej globlji in kompleksnejši in se skladno uokvirja v obravnavani kontekst, zlasti ko govorimo o bodočnosti oziroma o odnosu mlajših generacij do vrednot, ki so prežemale narodno-osvobodilni boj. Hvala za pozornost in lep pozdrav.

Miloš Tul, predsednik SKD Primorsko Mačkolje

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 13. oktobra 2013

EDVARD

Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 18.23
- Dolžina dneva 11.04 - Luna vzide ob 15.17 in zatone ob 2.04

Jutri, PONEDELJEK, 14. oktobra 2013

VESEJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,7 stopinje C, zračni tlak 1016,4 mb ustaljen, vlaga 78-odstotna, veter 7 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 18,5 stopinje C.

OKLICI: Alessandro Stancich in Mariantina Merenda, Sandro Cecchi in Elisabetta De Vonderheid, Daniele Spangaro in Jasminka Protulipac, Alain Wambo Sogouin in Francine Mimi Tsague, Andrea Valente in Laura Fieghe, Giovanni Conti in Alessandra Casarà, Giampaolo Ronco in Simona Marchesi.

Lekarne

Nedelja, 13. oktobra 2013

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oštrek Osoppo 1 - 040 410515, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc - 040 228124

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 - 040 390988.

**Od ponedeljka, 14.,
do sobote, 19. oktobra 2013**

**Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavlj - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Cattivissimo me 2«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Room 237«; 18.30, 21.30 »Fedele al la linea«.

FELLINI - 17.45 »Vado a scuola«; 16.15, 19.00, 20.30 »Sacro Gra«; 22.10 »Rush«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.30, 15.40, 16.20 »Avioni«; 16.10, 18.30, 20.30 »Čefurji raus!«; 17.50 »Diana«; 21.10 »Drzna igra«; 14.10, 16.15, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 13.20, 13.40, 15.35, 16.50, 17.45 »Jaz, baraba 2«; 20.40 »Jaz, baraba 2 - OV«; 18.25, 20.20 »Maceta ubija«; 18.55, 20.40 »Malavita«; 20.10 »Samo bog odpušča«; 14.05 »Smrkci 2«; 14.15 »Turbo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »Monster University«; 15.30, 18.50, 20.30, 22.15 »Gravity«; 18.30, 20.20, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«; Dvorana 2: 11.00 »Cattivissimo me 2 3D«; 16.30 »Bling Ring«; 18.10, 20.00, 22.10 »Il cacciatore di donne«; Dvorana 3: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Aspirante vedovo«; 11.00, 17.10 »Cattivissimo me 2 3D«; Dvorana 4: 11.00, 15.20, 16.30 »I Puffi 2«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 12.45, 15.05

»Diana - La storia segreta di Lady D«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 10.50, 12.55, 15.00, 17.10, 19.20, 21.30 »Cattivissimo me 2 3D«; 11.15, 13.30, 15.45, 18.00, 20.10, 22.10 »Aspirante vedovo«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.35, 19.50, 20.05 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; 19.20, 21.50 »Rush«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.40, 19.50 »I Puffi 2«; 10.50, 17.25 »Bling Ring«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Gravity 3D«; 20.00 »Aspirante vedovo«; 22.05 »Anni felici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.45, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.45 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 15.30, 19.50 »Cattivissimo me 2 3D«; 22.10 »Anni felici«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.30, 22.15 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 15.45 »I Puffi 2«; 18.00, 20.00, 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; Dvorana 5: 15.30, 17.30, 20.10, 22.00 »Aspirante vedovo«.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, bo-

v torek, 15. oktobra, srečanje staršev vseh dijakov. Ob 18. uri predstavitev dokumentarca o lanski ekskurziji v BiH, ob 19. uri srečanje z razredniki in volitve v razredne svete. Računamo na polnoštevilno udeležbo.

Izleti

IZLET V BENECIJO z ogledom Čedad, Špetra, Landarske Jame in obiska na Burnjak prirejajo v nedeljo, 20. oktobra, Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga, KD Istrski grmič-Škofije in KD Hrvatini. Avtobus odide iz Milj (avtobusna postaja) ob 7.30, povratak predviden v večernih urah. Za vpis in info poklicite na 347-5853166.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

KRU.T vabi na izlet v Avstrijo od 6. do

8. decembra, z vožnjo preko Salzburga in Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratak postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Po Kržadi je živ žav,
saj se šepeta, da

Ida

danes 80 jih ima.
Naj te sreča in zdravje spremljata
vse dni, da se vedno skupaj
veselimo mi in vse najboljše ti
zaželimo vsi.

Walter in Vanda z družinama

Manuel, Maja in Maximilian
poklanjajo noni

Kati
70 rožic

Katji!

Še mnogo, mnogo plodnih let naj
Bog ti da na svet živet!
Iz srca

šentjakobski pevci

Na tržaškem konservatoriju

Tartini je v razredu prof.
Crismanija odlično diplomirala
iz klavirja

Petra Grassi

Ob drugi diplomi ji čestitajo

mama, tata, Veronika,
Tomaž in Jernej

Čestitke

Dolgoletnemu odborniku LOJZ-KU POPOVIČU čestitamo za zlato
priznanje FISI, vti pri SK Brdina.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.

00386(0)41584116

PRODAM BUKOVA DRVA

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na srečanje
**o kriznih pojavih v
slovenski Cerkvi
in v širšem
slovenskem prostoru.**
Nastopil bo
dr. Ivan Štuhec
Začetek ob 20.30

KD Melodija

vabi na

**VEČER
z Ano ur'co al' pej dvej**

gost večera

**Vokalni trio KD Karla
Štrekija iz Komna**Prosvetni dom na Opčinah
Nedelja, 20. oktobra, ob 17. uriod 16.30 do 17.30 (osnovnošolci) in
od 17.30 do 18.30 (srednješolci in viš-
ješolci). Vabljeni novi člani!**UNINT** - Šola Umetnosti - MFU ob-
vešča, da prireja obisk na »Bielalo-
sodobne umetnosti - Enciklopedična
palača« v Benetke, v nedeljo, 20. okt-
obra. Info: 338-3476253 ali 040-
2602395.**KRU.T** obvešča, da bo v ponedeljek, 21.
oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu
krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Iz-
ražanje preko barve« z umetnico in li-
kovno terapevtko Luiso Tomasettig.
Dodatne informacije in prijave na
društvenem sedežu, tel. 040-360072,
krut.ts@tiscali.it.**KD SLOVAN S PADRIČ** organizira v so-
delovanju s SK Skala tečaj slovenščine
za začetnike in nadaljevalce. Infor-
mativni sestanek bo v torek, 22.
oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu
Skala v Gropadi. Za vpisovanje in in-
formacije: jan.grgc@alice.it ali pa
349-7386823 (v večernih urah).**JUS KONTOVEL** sklicuje redni občni
zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v
telovadnici na Kontovelu. Občni zbor
je volilne narave.**ČEBELARSKI KONZORCIJ** za Tržaško
pokrajino obvešča, da bo sedež v Repu-
nu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra,
18.00-19.30. Info: cons.apicoltoritrie-
ste@gmail.com.**PROGRAM ZA DIJAKE** - Dijaški dom
S. Kosovel in Slov.I.K. organizirata od
8. novembra dalje program »Podje-
tništvo v slovenščini... Od A do Ž«, ki
zdržuje različne vsebine (podjetni-
štvo, dizajn, računalništvo, nastopanje
v javnosti, kreativnost...), potekal bo
ob petkih popoldne. Rok za prijavo je
31. oktober. Program in prijavnica:
www.slovik.org. Info: info@slovik.org
ali 040-573141.**TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LE-
TIH** - Skupina 35-55 in vladiteljica
Sandra vabijo na telovadbo za razgi-
bavanje in za zdravo hrbitenico vsak
torek, 9.00-10.00.**PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA**
za mlade od 18. do 29. leta: do 4. no-
vembra, se lahko prijaviti na razpis in
kandidiraš za sodelovanje na projek-
tu »CreAttivaMente« v trajanju ene-
ga leta. Info na Zvezi slovenskih kul-
turnih društev, Ul. San Francesco 20,
tel.: 040-635626, www.zskd.eu od po-
nedeljka do petka 9.00-13.00, v torek
in sredo 14.00-17.00 oz. na Arci ser-
vizio civile, Ul. Fabio Severo 31, tel.:
040-761683, www.arciserviziocivile.it
9.00-11.00.**ASD SK BRDINA** organizira tradicio-
nalni sejem rabljene smučarske opre-
me v prostorih Doma Brdina, Prose-
ška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7.
novembra, 18.00-21.00 zbiranje opre-
me. Dnevi in urniki odprtih vrat sej-
ma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9.,
16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00
ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058,
www.skbrdina.org**ASD CHEERDANCE MILLENIUM** or-
ganizira letos vadbo za odrasle - hap-
py fitness time (za mamice, očke, de-
kleta, ki bi rada izboljšala formo, na-
mreč za vse!), ki bo potekala ob pet-
kih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v pro-
storih M. Čuk na Repentabrski ul. 66.
Info in vpis: info@cheerdancemille-
nium.com ali 346-1852697 (Petric).**ASD CHEERDANCE MILLENIUM** or-
ganizira v telovadnici OŠ Bevk na Op-
činah tečaj gimnastike/akrobatične ob-
sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-
14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-
20.30; cheer skupina mladink (11-14
let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15
in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness
(zabavni treningi za višješolce in uni-
verzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali
pet 20.00-21.30; osnovna motorika za
najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in
pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Re-
pentabrska ul. 66). Vpis in informacije:
info@cheerdancemillenium.com,
347-8535282 (Jasna) in 347-9227484
(Ryan).**GLEDALIŠKA SKUPINA** za otroke in
mlade bo delovala letos v Finžgarje-
vem domu na Opčinah vsak četrtek**SKD F. PREŠEREN** in Skupina 35-55 iz
Boljuncu vabita v društveni bar na
G'rici na ogled razstave domače liko-
vne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu
barv«.**SLOVENSKO NUMIZMATIČNO DRU-
ŠTVO** »Valvasor« vabi danes, 13. okt-
obra, na voden ogled razstave »Kon-
stantin in Teodor«, ki je postavljena
v palači Meizlik v Ogleju. Zbiranje ob
9.30 pred palaco, ki se nahaja nasproti
bazilike.**ZADRUGA NAŠ KRAS** vabi še danes,
13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na
ogled likovne razstave »Repen 31.
Razgledna točka« goriškega umetnikaIvana Žerjala. Urnik 11.00-12.30/
15.00-17.00). Za skupine možni tudi
drugačni termini. Info: info@kraska-
hisa.com.**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRA-
ŽENCEV** vabi v ponedeljek, 14. okt-
obra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Do-
nizetti 3 v Trstu. O kriznih pojavih ta-
ko v slovenski Cerkvi kot v širšem slo-
venskem prostoru bo razmišljaj profesor
moralne teologije in družbenega
nauka Cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani, direktor Zavoda Antona
Martina Slomška v Mariboru, prodorni publicist in predavatelj dr.
Ivan Štuhec. Začetek ob 20.30.**KRU.T IN NŠK** vabita v sklopu Vseži-
vljenjskih aktivnosti na srečanje bral-
nega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo
v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17. uri v
čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20.
Prijave in dodatne informacije na sedež
krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-
360072.**SKD IGO GRUDEN** vabi v ponedeljek,
14. oktobra, ob 16. uri v kavarno Gruden
na otvoritev skupinske razstave
»Od pike do slike«, ki so jo oblikovali
govenci Vzgojno-zaposlitvenega centra
v Sesljanu. Vabljeni!**UNINT** - Šola Umetnosti - MFU vabi na
predavanje »Beneška bienala: kar nam
pripravlja današnja umetnost«. Pre-
dava umetnik Leonardo Calvo, v po-
nedeljek, 14. oktobra, ob 17.30 v knji-
garni Borsatti-Libreria del Centro, Ul.
Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.**SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO**
TRST80 sta razpisala fotonečaj »4
letni časi v Bazovici«. Fotografije mora-
jo biti oddane do 15. oktobra na na-
slav SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden
72/1, 34149 - Trst. Pravilnik na-
tečaja je objavljen na www.trst80.com.
Info: 329-4128363 (Marko).**SKD VIGRED** vabi v sredo, 16. oktobra,
ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na
predstavitev knjige »Alimentazione
spontanea (Samorastna prehrana)« z
avtorico Gaio Viola.**TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN
ZTT** vabijo v sredo, 16. oktobra, ob 10.
uri na »Kavo s knjigo«. Barbara Žet-
ko in Pika Rajnar bosta predstavili
knjigo »Kako je Eft spremenil moje ži-
viljenje... in lahko tudi vaše.«**UNINT** - Šola Umetnosti - MFU vabi na
predavanje: Risanje in slikanje stimu-
lirata obe možganski poluti. Pre-
dava umetnik Leonardo Calvo, v sre-
do, 16. oktobra, ob 19.00 na sedežu
šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje
Trst. Info: 333-4784293 ali 040-
2602395.**EVROPA: ZVEZA NARODOV ALI
ZADOLŽENIH?** Predavanje Monie
Benini avtorice knjige »La guerra
dell'Europa« in antropozofa Marca
Vincija, bo v zgornji dvorani občinskega
gledalisa v Boljuncu, 19. oktobra,
ob 20.15. SKD F. Prešeren vabi na
predavanje, ki bo potekalo v itali-
janščini.**OBČINA ZGONIK** in Tržaško ornito-
loško društvo vabita na 25. ornitolo-
ško razstavo »Brez meja«, ki bo v pro-
storih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gor-
azda v Saležu v soboto, 19. oktobra,
10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra,
9.00-16.00.**L'ARMONIA** in Zadruga Kulturni dom
Prosek Kontovel predstavlja glas-
beno komedijo v tržaškem narečju »I
TuttofaBroduei consiglia: Mai molar...
L'Agenda« v nedeljo, 20. oktobra, ob
17. uri. Vabljeni!**COROVIVO** - dejelno zborovsko tek-
movanje v organizaciji USCI FJK in
ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v
tržaškem Kulturnem domu z dvema
tekmovalnima koncertoma, in sicer
prvimi ob 14.30, drugimi ob 17.30. Od
skupno 11 zborov na deželnih ravni bo
tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ
Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz
Dobrdobera (na 1. koncertu) ter OPZ
Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B.
Sedej iz Števerjana in ŽPS Stu ledi iz
Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo
gala zaključni koncert z razglasitvijo
rezultatov in nastopom najboljših
zborov ter podelitev 3. velike nagrade
»Gran Premio Corovivo«. Več informacij:
www.zskd.eu.**DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN
CIVILISTI**, Trnovca 15, sporoča, da
bo razstava »Prva svetovna vojna pri
nas. Zamolčani« odprta do 27. okt-
obra ob sobotah in nedeljah, 10.30-
18.00. Na ogled je nad 250 fotogra-
fij in razglednic, uniform, dokumentov,
topografskih kart ter drugih
takratnih vojaških in civilnih pred-
metov. Info: www.hermada.org in
331-7403604.**LIKOVNA RAZSTAVA** Neve Pertot v
kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo
4/c) bo na ogled do nedelje, 3. no-
vembra.

+ Zapustil nas je naš predragi

Josip Čuk
(Pepi)

Žalujoči

žena Božica, hčerka Tanja
in ostali sorodnikiPokojnik bo ležal v cerkvi sv. Jerneja v
torek, 15. oktobra, od 13.20 do 13.45.
Sledila bo sv. maša in pokop na open-
skem pokopališču.Općine, 13. oktobra 2013
Pogrebno podjetje AlabardaOb tem težkem trenutku
smo vam ob strani.

Soletniki gospe Božice

Pogrešali te bomo, dragi Pepi!
**Ob izgubi bivšega predsednika
in dolgoletnega pevca izrekamo
družini občuteno sožalje**
pevci MoPZ Vasili Mirk**Zadruga Kulturni dom
Prosek Kontovel**se klanja spominu dolgoletnega
predsednika Pepija Čuka.

ZAHVALA

**Nadia
Rapotec Komar**Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z
nami sočustvovali ob izgubi naše
drage.
Posebna zahvala gospodu župniku
Bedenčiču in cerkvenim pevcem.

Svojci

Fernetiči, Boršt, 13. oktobra 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

Prireditve

18. KRAŠKI OKTOBERFEŠT pod šotorom v Praproto: danes, 13. oktobra: 11.00 odprtje kioskov, 13.00 ples z Domačimi Zvoki, 15.30 kabaret (Tatjana Malalan, Irene Pahor), 16.00 Muzikfešt, ples s Kraškimi muži-
kanti, nastop orientalskih plesov z Yasmin Anuby in skupino Il tempio della luna. Na ogled bo razstava gob v organizaciji gobarskega društva Sežana.

SKD F. PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljuncu vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

**SLOVENSKO NUMIZMATIČNO DRU-
ŠTVO** »Valvasor« vabi danes, 13. okt-
obra, na voden ogled razstave »Kon-
stantin in Teodor«, ki je postavljena v
palači Meizlik v Ogleju. Zbiranje ob
9.30 pred palaco, ki se nahaja nasproti
bazilike.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi še danes,
13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na
ogled likovne razstave »Repen 31.
Razgledna točka« goriškega umetnika

Pogrebno podjetje

**ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA**

na Opčinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Trstu in v novem
uradu v Nabrežini, 97

Tel. 040 21 58 318

TRŽIČ - Termoelektrarna spet buri duhove

Kaj uhaja iz dimnika? Doberdob zaskrbljen

Kaj uhaja iz dimnika tržiške termoelektrarne? In kaj bi iz njega uhajalo, če bi družba A2A speljala do konca svoj načrt o posodobitvi kurilnih peči, ki predvsi deva sežiganje izključno premoga? V zadnjih dneh si najrazličnejša vprašanja v zvezi z delovanjem termoelektrarne postavljajo tako upravitelji kot prebivalci ne samo Tržiča, pač pa tudi vseh okoliških občin. Jasno je namreč, da se učinki delovanja naprave občutijo na precej obsežnem območju, saj veter odnaša saje in ostale onesnažujoče snovi več deset kilometrov stran. V zadnjih dneh je krajevno javnost razburil tržiški podjetnik Alessandro Vescovini, ki je povlekel na dan preko deset let staro študijo, v kateri so podatki o škodljivih emisijah iz tržiške elektrarne. Vescovini je prepričan, da je študija ostala v kakem predalu, ker potrjuje previšoko stopnjo onesnaževanja, iz podjetja A2A pa mu odgovarjajo, da so zbrani podatki povsem v skladu z okoljsko zakonodajo, saj ne presegajo mejnih vrednosti. Kakorkoli, zadeva je odmevala tudi v vseh sosednjih občinah, še zlasti v doberdobske občini, saj naj bi bilo v študiji zapisano, da veter odnaša največ škodljivih snovi ravno proti Doberdobu in Jamljam. Župan Paolo Vizintin zadevo sprembla z zaskrbljenostjo; v prejšnjih dneh se je o tej temi že pogovoril s svojimi odborniki, prepričan je, da se je treba v zadevo poglobiti, saj se gre za zdravje ljudi.

Deželna okoljska agencija ARPA ima na območju goriške pokrajine štiri naprave, ki merijo onesnaženost zraka. Dve sta nameščeni v goriških občini - prva v središču mesta in druga v Ločniku, ostali dve pa zbirata podatke o škodljivih emisijah v Tržiču in v Doberdoru. Napravo so v doberdobske občine vaško središče namestili ravno, da bi ugotovljali, kolikšno količino strupenih snovi iz tržiške termoelektrarne in drugih obratov prenaša veter do Doberdoba. Po besedah župana Paola Vizintina so tudi uslužbeni agencije ARPA večkrat potrdili, da je treba stopnjo onesnaženosti v Doberdoru skrbno nadzorovati ravno zaradi specifičnih vetrnih razmer. Naprava v Doberdoru meri prisotnost ogljikovega dioksida, dušikovega dioksida, ozona in prašnih delcev PM10; podatki so na voljo na spletu, čeprav jih za dolocene dneve ni na razpolago. To so za Tržič opazili tudi nasproti sežiganja premoga v termoelektrarni, ki imajo številne pomisleke glede delovanja obrata. Po njihovem mnenju je marsikater podatek prikrit, po drugi strani pa je načrt družbe A2A o prenovi termoelektrarne še vedno poln nedorečenosti. Še zlasti ni jasno, kdaj naj bi zaprli dve sedanji kurilnici, v katerih sežigajo premog. Okoljevarstveniki se bojijo, da bi jih uporabljali tudi, ko bi bila nova kurilnica dograjena, zaradi česar bi bil učinek prenove obrata na znižanje stopnje emisij ničen.

Prikrivanje študije o učinkih na okolje izpred dvajsetih let je škandalozno tudi za deželno svetnico Gibanja 5 Zvezd Ilario Dal Zovo; po njenih besedah je treba takoj izdelati novo študijo o prisotnosti težkih kovin v okolju, zatem pa je treba preveriti celotno okoljsko dovoljenje, ki ga ima termoelektrarna za svoje delovanje.

Okrog delovanja termoelektrarne torej ne manjka nejasnosti, kot tudi ne glede načrta za njeno posodobitev. Krajevni upravitelji morajo zato zadevi posvetiti maksimalno pozornost mimo velikih gospodarskih interesov, ki so v njenem ozadju, in mimo groženj o zaprtju obrata, ki občasno prihajajo v javnost.

Dimnik termoelektrarne BUMBACA

GORICA - »Maksi« proces o azbestu Čakajo sodbo

Pozivajo k množični udeležbi na torkovi sklepni obravnavi

Na goriškem sodišču BUMBACA

TRŽIČ Poziv občinam, naj se izrečajo proti premogu

Člani posoškega odbora »No carbone« so prepričani, da bi morale zavzeti stališče proti sežiganju premoga v tržiški termoelektrarni podjetja A2A vse sosednje občine. Zato so občinskim svetnikom iz Tržiča, Ronk, Štarancana, Gradeža, Doberdoba, Gradeža, Foljana-Redipulje, Škocjana in Devina-Nabrežine odpolali osnutek resolucije, s katero bi se posamezne občine izrekle proti premogu. Da bi pojasnili svoja stališča, prirejajo člani odbora »No carbone« javno srečanje, ki bo v petek, 18. oktobra, ob 17.30 v baru Deo na Drevoredu San Marco v Tržiču.

GORICA ANMIL se spominja žrtev nesreč na delu

Zveza delovnih invalidov ANMIL se danes po vsej Italiji spominja žrtev nesreč na delu. V Gorici se bodo udeleženci slovesnosti zbrali ob 9.45 na Travniku, kadar se bodo v sprevodu podali do sedeža Fundacije Goriške hranilnice. Ob 10. uri se bo začela svečanost, na kateri bodo prisotni prefektinja Maria Augusta Marrosu, direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiola, pokrajinska občinka Ilaria Cecot, goriška občinska odbornica Silvana Romano, tržiški občinski odbornik Valter Pin in direktorica goriškega zavoda INAIL Carmen La Bella. Udeležence bo nagovoril pokrajinski predsednik ANMIL Emil Jelen.

Na goriškem sodišču bo v torem, 15. oktobra, potekala sklepna obravnavi »maksi« procesa proti osumlj enim povzročitve smrti delavcev, ki so umrli za posledicami vdihovanja azbesta v tržiški ladjedelnici. Za trinajst bivših funkcionarjev družbe Italantieri, ki naj bi bili odgovorni za smrt 87 delavcev, sta marca letosnjega leta javna tožilca Luigi Leghisso in Valentina Bossi zahtevala skupnih sedemdeset let zaporne kazni.

»S procesom ne zasledujemo maščevanja, pač pa si prizadavamo, da bi bila resnica enkrat za vselej ugotovljena in povedana,« poudarjajo iz združenja izpostavljenih azbestu in opozarjajo, da so prve prijave zaradi smrti delavcev vložili daljnega leta 1998, ko so tri vdove prijavile sodišču smrt svojih možev, nekdajnih delavcev tržiške ladjedelnice. Z njihovo prijavo se je začela dolga zgodba »maksi« procesa, ki naj bi se zaključila ravno v torem s tako pričakovano sodnikovo razsodbo. »Ni standstotne gotovosti, da se bo proces res zaključil v torem, čeprav je to zelo možno. Vsekakor bomo prisotni v sodni dvorani in k navzočnosti vabimo vse sorodnike umrlih, krajevne upravitelje, delavce in navadne ljudi, ki se ne morejo sprizjavniti z dejstvom, da nekdo umre zaradi hlastanja po dobičku, kot se je dolga leta dogajalo na Tržiškem,« poudarjajo iz združenja izpostavljenih azbestu in opozarjajo, da so razsodbo pričakovali veliko prej. »Na obravnavi, ki je potekala 25. junija, so odvetniki osumljencev skušali premestiti proces na drugo sodišče, kjer bi se moral začeti znova. Odvetniki so takrat dejali, da bi lahko ravno mi vplivali na odločitev sodnika, kar odločno zavračamo, saj smo doslej vse obravnavne spremljali dostenjno in umirjeno. To so potrdili tudi na kasacijskem sodišču in omogočili, da se proces nadaljuje in končno tudi zaključi,« poudarjajo iz združenja izpostavljenih azbestu.

Glasbo bodo utišali, tako da ne bodo več kalili nočnega miru. Goriški upravitelji barov in javnih lokalov se obvezujejo, da bodo spoštovali določila o jakosti hrupa v nočnem času, po drugi strani pa pričakujejo, da bo občina postroila nadzor in primerno kaznovala morebitne kršilce.

Na goriškem županstvu so se včeraj z občinskima odbornikoma Stefano Ceretto in Arianno Bellan sestali člani odbora stanovalcev s Korza Verdi in predstavniki zveze ASCOM. »Srečanje je bilo zelo konstruktivno. Povedali smo, da so se upravitelji javnih lokalov že dogovorili za samonadzor, kar pomeni, da se vsi po vrsti obvezujejo k spoštovanju določil o jakosti hrupa v nočnem času,« pojasnjuje pokrajinski predsednik zveze trgovcev ASCOM Gianluca Madriz in poudarja, da velja dogovor za vse upravitelje javnih lokalov iz mesta in ne le za tiste s Korza Verdi, kjer je bilo v zadnjih časih največ negodovanja in protestov sosedov. Na Korzu Verdi je namreč na zelo kratki razdalji več barov, zaradi česar je hrupa še toliko več.

Goriški predsednik zveze ASCOM Benedikt Kosič pojasnjuje, da je treba obvezno upravitelje javnih lokalov k utišanju glasbe v večernih urah nadgraditi v večjim nadzorom mestnih redarjev in sil javnega reda. Če ni primernih kontrol, se namreč takoj najde kdo, ki se izogne pravilom na škodo vseh ostalih. »Ni prav, da so vsi upravitelji javnih lokalov oškodovani, če se kdo izmed njih ne drži pravil,« poudarja tudi občinski odbornik Stefano Ceretto, ki je pristoven za mestno policijo. Po njegovih besedah so med včerajšnjim srečanjem na županstvu tudi stanovalci iz mestnega središča zahtevali več nadzora v nočnih urah, kar je zanj povsem upravičena zahteva. Ceretta zaradi tega zagotavlja, da bodo na občini naredili vse, kar je v njihovi pristnosti, da bi se zadeva rešila brez nepotrebnih sporov. »Kroganje ni v nikogaršnjem interesu,« poudarja Ceretta, medtem ko Bellanova napoveduje, da se bodo na županstvu v prihodnjih mesecih redno srečevali tako z upravitelji barov kot stanovalci. »Morebitne težave bomo reševali s sprotnim dogovaranjem,« poudarja Arianna Bellan.

GORICA - Prometna nesreča na spolzkom cestišču

Sredi krožišča na strehi

Trčila sta 39-letni moški iz Šempetra pri Gorici in 61-letni Goričan - Po nesreči so ob vhodu v mesto nastale dolge kolone

Renault express na strehi

Krožišče na Trgu Saba v začetnem delu goriškega Korza Italia je bilo v petek zvečer prizorišče spektakularne prometne nesreče. Čeprav sta trčila ob nizki hitrosti, se je eno izmed dveh soudeleženih vozil prevrnilo na streho in obstalo sredi krožišča.

Do nesreče je prišlo okrog 19.20; trčila sta gospodarsko vozilo Renault express, s katerim se je 39-letni B.S. iz Šempetra pri Gorici peljal s Korza Italia proti Ulici Di Manzano, in avtomobil Seat altea, s katerim je bil 61-letni Goričan A.M. namenjen iz Ulice Aquileia proti Korzu Italia; po trčenju je gospodarsko vozilo zdrsnilo na spolzkom cestišču, zadelo rob krožišča in se prevrnilo na streho.

Na kraj je le nekaj minut po nesreči iz goriške bolnišnice prihitelo osebjje rešilne službe 118. 39-letnik iz Šempetra je še pred prihodom reševalcev sam izstopil iz prevrnjenega avtomobila in ni potreboval zdravniške pomoči; brez poškodb jo je k sreči odnesel tudi 61-letni Goričan. Na prizorišče nesreče so prišli tudi goriški gasilci, ki so počistili oljnate madeže na cestišču, prometni policisti pa so sprožili preiskavo o vzrokih nesreče, ki ji je po vsej verjetnosti botrovala izsiljena prednost. Zaradi nesreče je bil promet ob vhodu v Gorico oviran, tako da so nastale dolge kolone.

GORICA - Predsednik Kulturnega doma Igor Komel o stari in novi sezoni

Zmogli bodo čudež

Nova sezona je že v teku. Kulturne ustanove so vanjo vstopile z odločnim korakom, z običajnim elanom, ki je rezultat zavedanja vloge, ki jo kultura odigrava v goriškem prostoru, in s poudarkom na povezovanju ljudi v nezavidljivem trenutku zaradi skrhanih medosebnih odnosov, ki so posledica zlasti gospodarske krize. O vsem tem je tekla beseda v pogovoru s predsednikom Kulturnega doma v Gorici, Igorjem Komelom. Slovenski hram je eden izmed najbolj občutljivih »termometrov« na goriški kulturni sceni, saj ima vpogled v slovensko, italijansko in furlansko ustvarjalnost. Pogovor smo začeli z oceno minule sezone v luči krize, ki je prizadela posebej kulturo, saj po zmotni in nerazumljivi logiki se javne uprave najprej lotijo finančnih rezov na kulturnem področju.

»Splošna kriza seveda ni mogla pričakovati slovenski narodni skupnosti v Italiji, njenim kulturnim, vzgojnem, športnim in rekreacijskim dejavnostim,« je svoje razmišljanje začel Komel: »Posledico so vsem na očeh. Spremembe, ki nam jih je vsilila kriza, bodo pustile globoko sled. Kulturne ustanove doživljajo namreč hude preizkušnje: odpuščajo zaposlene, množično vpišujejo v dopolnilno blagajno, neizogibno krčijo programe. Naša prihodnost je nejasna,« ugotavlja predsednik Kulturnega doma, kjer so zadnji udarec doživeli ravno pred nekaj dnevi, potem ko je goriška občina zaradi varčevalnih ukrepov dve slovenski šoli preusmerila iz telovadnice Kulturnega doma v športno halu na Rojcah.

Ste pesimisti?

Nikakor ne, če izhajamo iz lanske sezone. Ne glede na temne oblake, ki so se že lani zgrinjali nad našim Kulturnim domom, si upam trditi, da je bila to sezona čudežev. Čeprav so javne uprave krepko zmanjšale finančne prispevke, kljub temu da so bili zaposleni kar šest mesecev brez plač in občasno v dopolnilni blagajni, kljub temu da je bila blagajna prazna in smo neugotovost začutili v kosteh, smo izpeljali kvalitetno sezono z neverjetnim številom do-

godkov. Delovali smo, kot da bi bila »normalna sezona«, saj smo se zavedali, da mora kultura v kriznih časih predstavljati »dano vrednost«. Vloženi napor se nam je obrestoval, saj je bil odziv publike in obiskovalcev Kulturnega doma nadpovprečen. Jasno nam je postalo predvsem to, za koga delamo ter da smo in bomo prepričljivi, če v to, kar delamo, tudi verjamemo. Lanski program ni utrel bistvenih sprememb in krčenja, isto velja za otroško in mladinsko dejavnost, nekoliko več je trpel koncertni program. Posebej uspešen pa je bil festival komičnega gledališča Komigo.

Kako vam je to uspelo?

Znani rek pravi, da v potrebi spoznaš prijatelja. Tako je: v minuli sezoni smo spoznali vrsto iskrenih in dobrih prijateljev - sodelavcev, ki so Kulturnemu domu stali ob strani, pomagali so in s prostovoljnim delom prispevali, da smo sezono uspešno zaključili. Zato ne morem mimo iskrene zahvale vsem sodelavcem in še posebej zaposlenim, ki so s svojim elanom in požrtvovalnostjo pomagali uresničiti »sezono čudežev.«

Kakšna pa bo nova sezona?

Prepričan sem, da bomo še zmogli čudež, da bomo znali presenetiti. Načrtov ne manjka, nasprotno, dogodki se nam ponujajo kot gobe po dežju. Na deželne urade smo vložili celo vrsto projektov, ki naj bi bili nadgradnja dosedanjega dela. Sedaj lahko samo upamo, da bodo deležni pravega posluha. Sezono smo začeli s »Kulturo sredi trga« - s svojevrstnim dogodkom oziroma izživalno manifestacijo na goriškem Travniku, na naši galeriji poteka 15. Fotosrečanje v prireditvi Skupine 75. Neprestano, kakor na tekočem traku, pa se vrstijo stiki, delovni sestanki ... Lahko že napovem tradicionalni festival Komigo - poseben gost na njem naj bi bil Moni Ovadia -, nato ravno tako tradicionalna srečanja z avtorji, ki se bodo začela z dvojezično predstavitvijo Cirila Zlobca v sodelovanju z državno in mestno knjižnico, gostili bomo razstavo prve ženske kozmonavtki Valentine Te-

Igor Komel (zgoraj) in Kulturni dom v Gorici

BUMBACA

reškove, ob obletnici Kulturnega doma pa bomo ponudili razstavo del Andreja Kosiča in nastop Tržaškega partizanskega zbora Pinko Tomažič. Načrtujemo tudi noveletno presenečenje v naši veliki dvorani 31. decembra.

Na mestu je torej optimizem?

Odnosi z institucijami in še zlasti s sorodnimi organizacijami so po moji očniplodni. To velja za odnose z deželno, goriško pokrajino, občino Nova Gorica in raznimi novogoriškimi institucijami, dalje z Uradom Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, s Slovensko kulturno gospodarsko zvezo, pa tudi z goriško občino, čeprav pri le-tej zaznavam, da vse prepogosto z nami ravna »mačehovsko«. Omeniti moram stike z občinami Sovodnje, Doberdob, Števerjan in Krmin. Naj

izpostavim še ustaljeno sodelovanje s Kulturnim centrom Lojze Bratuž. Ko se ti dve ustanovi dogovorita o skupni prireditvi, premoremo odmeven dogodek, ki pusti sled na goriški kulturni sceni.

Kakšni so odnosi z javnimi ustanovami?

Svedea. Največji optimisti smo, ko opazujemo, kako se ljudje polnoštevilno udeležujejo dogodkov po goriških kulturnih hramih, ko pri polnih dvoranah ugotavljamo, da so ljudje radovedni, da se ne lepijo na kavč pred televizijo. Zato naj mi bo dovoljen poziv: pojdimo vsaj enkrat na mesec v gledališče, na koncert ali v kino! In še dodaten iziv: vsak Goričan naj gre vsaj enkrat na leto na kulturni dogodek v Novo Gorico, Novogoričan pa k nam, v Gorico. Že samo to bi bila velika kulturna revolucija.

GORICA - Tečaj Rdeči križ išče prostovoljce

Jutri se začenja usposabljanje

Po poletnem premoru se pri goriškem odboru Rdečega križa ponovno začenjajo tečaji za vključevanje novih prostovoljev v to človekoljubno organizacijo. Prvo srečanje s predstavitevijo tečaja bo jutri ob 20. uri na sedežu Rdečega križa v Ulici Codelli v Gorici. Tečaj predvideva devet lekcij, ki bodo potekala vsaka dva tedna. Vpišejo se lahko italijanski in tuji državljanji, ki so dopolnili vsaj štirinajst let. Ob zaključku tečaja bodo udeleženci prejeli potrdilo, ki jim bo omogočalo sodelovanje pri vseh pobudah goriškega odbora Rdečega križa. Za informacije sta na voljo telefonski številki 0481-531819 in 335-6916505; nanje je mogoče klicati ob pondeljkih in sredah med 10. in 12. uro ter ob četrtekih med 16. in 18. uro. Interesenti lahko pošlejo tudi elektronsko sporočilo na naslov elektronske pošte cl.gorizia@cri.it.

Na goriškem sedežu Rdečega križa zbirajo vpise tudi za tečaj italijanskega jezika za tujce, ki ga prirejajo v sodelovanju z zavodom Dante Alighieri. Za podrobnejše informacije je sedež Rdečega križa odprt ob pondeljkih in sredah med 10. in 12. uro.

GORICA - Rektor pri županu Tržaška univerza stavi na razvoj goriškega sedeža

Z leve Fraziano, Fermeglia in Romoli

BUMBACA

Sodelovanje med goriško občino in Tržaško univerzo je dobro in ga želijo še nadgraditi. To zagotavlja goriški župan Ettore Romoli in novi rektor Tržaške univerze Maurizio Fermeglia, ki je včeraj v spremstvu ravnatelja arhitekturne fakultete Giovannija Fraziana obiskal goriško županstvo. Med srečanjem je Fermeglia poučaril, da je za Tržaško univerzo goriški sedež izrednega pomena, saj v njem domuje dve prestižni fakulteti, arhitektura in diplomske vede. Beseda je tekla tudi o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS), saj lahko ravno arhitekturna fakulteta prispeva k iskanju rešitev za povezovanje obmejnih območij. Romoli je rektorju obljubil popolno razpoložljivost za zagotavljanje pogojev, da bi Tržaška univerza v Gorici čim bolje razvijala svoj potencial. Župan je rektorja tudi obvestil, da so v teku pogovori za razpustitev univerzitetne konzorcija; četudi bi do tega prišlo, je Romoli zatočil, da za univerzo ne bo nikakršnih težav.

KRMIN - V popularni oddaji »Striscia la notizia«

TV poklon Sirkovemu kisu, ki nastaja kar 1.576.000 ur

»Kdaj bodo največji kuhrske mojstri odkrili kis Joška Sirk je kdaj bodo začeli uporabljati za svoje recepte ta edinstveni proizvod?« Tako se režiser in kustos umetniških dogodkov na milanskem Expo 2015 Davide Rampello sprašuje v prispevku, ki ga je pripravil za satirično televizijsko oddajo »Striscia la notizia« in si ga je na milijone gledalcev ogledalo v petek zvečer na televizijskem programu Canale 5. Rampello bo v letosnjem, že 26. sezoni, oddaje »Striscia la notizia« v vlogi posebnega poročevalca potoval po Italiji in odkril valjene skrite lepote. Med svojimi potovanji bo predstavljal krajevne tipične proizvode, med katerimi po njegovem mnenju izstopa ravnina kis, ki ga Joško Sirk proizvaja iz grozdja zlate rebula na Subidi. »Z industrijskim postopkom pridelajo kis v dve urah, Joško Sirk za svoj kis potrebuje tri leta, to se pravi 1.576.000 ur,« v svojem televizijskem prispevku nazorno pojasnjuje Rampello, ki je navdušen nad gostoljubnosti Bricev, zaradi tega pa vse gledalce poziva, naj obiščejo Brda. Povezava za ogled televizijskega prispevka je na voljo tudi na naši spletni strani.

GORICA

Upad števila ur dopolnilne blagajne

V goriški pokrajini se je septembra močno znižalo število ur dopolnilne blagajne; skupno so jih našeli 80.117, kar je za 73 odstotkov manj kot avgusta. Na zavodu INAIL so izračunali, da je dežela Furlanija-Julijnska krajina septembra podjetjem in tovarnam iz goriške pokrajine odobrila 63.000 ur redne dopolnilne blagajne, 5.743 ur izredne dopolnilne blagajne in 10.789 ur dopolnilne blagajne po zakonski izjemi. Od začetka leta je dežela Furlanija-Julijnska krajina podjetjem in tovarnam iz goriške pokrajine odobrila 2.336.114 ur dopolnilne blagajne, pri čemer je bilo kar 1,3 milijona ur izredne dopolnilne blagajne.

S starši o domačih nalogah

»Domače naloge: otrokova odgovornost ali starševa dolžnost - Kako lahko pomagamo otrokom pri domačih nalogah« je naslov srečanja, ki ga prireja Dijaški dom v okviru Šole za starše v sredo, 16. oktobra, ob 17.30. Predaval bo Suzana Pertot, psihologinja, psihoterapeutka in profesorica. Srečanje bo v Dijaškem domu v Svetogorski ulici v Gorici, kjer bo predhodni najavi poskrbljeno za varstvo otrok; informacije na tel. 0481-533495 v popolninskih urah.

Skrivnosti Sabotina

V dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju bo v torek ob 17.30 predstavitev knjige o prvi svetovni vojni na Sabotinu »L'anima del Sabotino«. Ob prisotnosti avtorjev bo spregovorila tudi pokrajinska podpredsednica Mara Černic.

Brici v Štarancanu

V dvorani občinske palače v Štarancanu bo do 19. oktobra na ogled skupinska razstava društva briških likovnih ustvarjalcev Dablo iz Šmartnega. Razstava prireja občina Štarancan v sodelovanju z krožkom ENDAS iz Tržiča; ogledati si jo je mogoče od pondeljka do sobote med 10. in 12. uro.

Keramike in fotografije

V državni knjižnici v Gorici bosta jutri ob 17. uri Silvia Wehrenfenning Luterotti in Amelia Morpurgo Kappel spregovorila o svojih keramikah v raku tehniki in o fotografijah.

FAI Marathon v Gorici

V Gorici bo danes netekmovalni pohod z ogledom mestnih parkov v okviru po bude FAI Marathon; start bo ob 10. uri pred županstvom, kjer bo tudi možnost vpisa, pohod traja dve ure.

Slovenski komorni zbor

Nova sezona v novogoriškem Kulturnem domu se začenja jutri ob 20.15 v večerom Štefana Maurija, nastopil bo Slovenski komorni zbor s solisti. Koncert je nastal v sodelovanju s festivalom Kogojevi dnevi. (km)

STRISCI LA NOTIZIA

GORICA - Študija Martina Jevnikarja »Slovenski avtorji v Italiji«

Kar 82 piscev

Lojzka Bratuž (z desne), Marija Cenda in David Bandelj na goriški predstavitvi

Projekt »Jezik - Lingua« ponuja svoje zrele sadove. Do konca leta jih bo kar nekaj, v četrtek zvečer pa je projektno začasno in namensko društvo predstavilo v malih dvoranih Kulturnega centra Lojze Bratuž verjetno najzajetnejšo publikacijo. Na 527 straneh je natisnjeno dolgoletno zapisovanje prof. Martina Jevnikarja z naslovom »Slovenski avtorji v Italiji«. V knjigi, ki so jo spomladis že javno predstavili v Trstu, je razvrščenih s krajšimi in daljšimi opisi ter kritičnimi ocenami 82 piscev; prof. Marija Cenda, ki je knjigo z veliko zavzetostjo uredila, jih je pripisala še štiriindvajset. Zapolnila je objektivno vrzel, ki bi sicer zevala od Jevnikarjeve smrti pred desetimi leti do izida knjige. Dopolnitve zaobjema tako nove naslove že obravnavanih avtorjev kot tiste, ki so se pojavili prvič v zadnjem desetletju.

V roke lahko sedaj vzamemo zbornik, učbenik, enciklopedični informator, s katerim si mimogrede ustvarimo zaočrōeno vizijo pisnega ustvarjanja slovenskih avtorjev v Italiji. Na predstavitvi so dvašeterici prisotnih - med njimi ni bila

lo niti enega aktivnega šolnika - spregovorili po vrsti: odgovorni za projekt Ivo Corva, prof. Lojzka Bratuž, prof. Marija Cenda in pesnik David Bandelj.

Prvi je predstavil projekt »Jezik Lingua«, ki ima namen ohraniti dedičino tega našega prostora, specifično pa širiti slovenski in italijanski jezik v okviru

čezmejnega sodelovanja. Naslednje izdaje spisov raznih avtorjev bodo tudi dvojezične. Nosiči projekta so krovni organizaciji SKGZ in SSO ter Inštitut za slovenski jezik. Bratuževa je izrazila zadovoljstvo nad okoliščino, da sovpada izid knjige s 100-letnico Jevnikarjevega rojstva. Nekaj let sta sodelovala na Videmski univerzi, sicer pa je avtor poučeval na slovenskih šolah v Trstu (kronist se ga spomni kot ravnatelja na nižji srednji šoli pri Sv. Jakobu), predaval je na univerzah v Trstu, Padovi in Vidmu ter poleg drugega, na primer dijaške Literarne vaje, urejeval Slovenski primorski bibliografski leksikon in več kot 4.000 imen.

Urednica Marija Cenda si je prevzela nalogu zbiranja in razporejanja gradiva, ki je za različne avtorje bilo objavljeno v različnih obdobjih; potrebno ga je bilo smiselnovezati in usklajeno objaviti. Zaobjeti so tržaški, goriški, beneški, rezijanski, koroški in zdorniški pisci. Glede na kraj predstavitve je posebej posvetila nekaj besed vsakemu od goriških avtorjev (vseh je osemnajst). Poudarila je, kako se je Martin Jevnikar posvetil prav vsem publikacijam, ki so jih napisali avtorji na različne načine prisotni na italijanskem ozemlju, kar pomeni tudi za proučevalce v Sloveniji, da razpolagajo odsej s podrobno pahljačo, sicer kakovostno raznolikega, predmejskega ustvarjanja.

David Bandelj, tudi sam obravnavan v zborniku, je opozoril na Jevnikarjev znanstveni aparat pri soočenju z brezstevilnimi besedili. Zaznavna je enciklopedična obravnavna in čutiti je strokovni pristop, ki je v številnih primerih značilen za pol stoletja oddaljen stvarnost. Vsekakor Jevnikar ni le opisno poročal, temveč pronicljivo, a prijazno literarno kritiziral primorsko pretirane obarvanosti ter nerodne jezikovne stalnice. Danes beremo zgolj opise, manjkajo pa kritični pristopi.

Na predstavitvi je knjigo bilo mogoče prelistati, nato pa brezplačno odnesti na domačo polico; dovolj je bil podpis zaradi statistične preglednosti. (ar)

JAMLJE-SELA NA KRASU - V nedeljo

Najprej krožni pohod, nato še družabne igre

Pri društvih Kremenjak in Dren tečejo priprave - Spopadli se bodo Seljani in Jameljci

Družabne igre v Selah na Krasu po lanskem pohodu

ARHIV KREMEŃJAK

Odborniki jameljskega društva Kremenjak in turističnega društva Dren iz Sel na Krasu se pripravljajo na osemnajsti Kraški krožni pohod, ki bo potekal v nedeljo, 20. oktobra. Letos bosta tako start kakor cilj v Jamljah, na Kremenjakovem sedežu v včnamenskem centru. Pohodniki bodo prehodili približno 10 kilometrov dolgo pot. Ob 10. uri se bodo iz Jamelj odpravili do Sel, v Korita in Hudi log, kjer se bodo okreplčali in nato nadaljevali pot po Kremenjaku v Jamlje, v tamkajšnji večnamenski center.

Ob 14. uri bo začetek družabnih iger. Spopadli se bosta ekipa Seljanov in ekipa Jameljev; slednja si je lani izborila četrti prehodni pokal, ki je ostal v Jamljah. Tekmovalci se bodo pomerili v metanju skrl, košarki, metu obročev in teku v vrečah; če bo izid neodločen, se bodo pomerili še v briškoli. Po nagrajevanju zmagovalca iger ter najmlajšega in najstarejšega pohodnika bo ples ob zvokih glasbenika Stefana in hčerke. (bv)

PLANINCI Dva izleta in druženje ob kostanju

Slovenski goriški planinci priznajo tradicionalni društveni praznik kostanja, ki bo letos potekal v nedeljo, 20. oktobra, na gostoljubni kmetiji Štekar na Valerišču. Druženje se bo začelo ob 12. uri in se bo nadaljevalo do mraka.

V okviru praznika bodo v doboldanskem času organizirali dva izleta: pohodniškega in gorsko-kolesarskega. Ob 9.45 se bodo udeleženci obeh zbrali pred športno halo v Podgori, start bo ob 10. uri. Pohod, ki je primeren za družine z otroki, bo vodil čez Kalvarijo in se bo po dobrih dveh urah zaključil na kmetiji Štekar. Sočasno, po približno 30-kilometrski poti in 550 metrih vzpona, se bodo kolesarji prav tako pripeljali na kraj prireditve. Pohodnikom priporočajo, naj imajo na sebi primerno obutev za hojo po gozdu in blatu, za kolesarje pa sta obvezna čelada in gorsko kolo, opremljeno za vožnjo po gozdnih poteh. Pri obeh izletih morajo mladoletnike spremljati polnoletne osebe. Štekarjevi bodo praznik popestili še z dvema dogodkoma: v južnem času bodo spekli kruh v krušni peči, popoldne pa bodo prikazali, kako se je stiskal mošt iz »martincev« - grozdicev vinske trte, ki dozorijo po trgatvi.

GORICA - Jutri Pravljična urica

Tudi v knjižnici včasih prekršijo stroga pravila

Novo sezono so začeli z medvedovim okoljskim sporočilom

Prva Pravljična urica v novi sezoni

V mladinski sobi Feiglove knjižnice v goriškem KB centru se je na zadnji septembrski dan zbrala četica kakih tridesetih malčkov na prvi Pravljični urici v novi sezoni. Knjižničarka Martina Humar jih je prevzela z zgodbo o medvedu, ki je najprej posekal gozd in se je natoto moralsoočati s posledicami svojega dejanja, ker mu je dež odnesel hišo. Medved nazadnje vendarle ugotovi, da je sam kriv za svojo nesrečo, in posadi nova drevesa ter ostalim prebivalcem gozda pomaga, da spet mirno žaživijo. Nauk, ki so se ga otroci in medved naučili, je danes še kako aktualen in ne samo v pravljicah. Vsakdo bi se moral namreč zavedati, da

mora biti pozoren na sočloveka in na okolje, saj vsako dejanje ima posledice, v realnem življenju pa ni vedno pričakovati srečnega konca kakor v pravljicah.

Pravljična urica bo spet jutri, ko bo do otroci ob 18. uri izvedeli, kaj je misli la gospa Vihamnik, stroga glavna knjižničarka, ki ne tripi dirjanja in rjenjenja po knjižnici, ko je rekla: »Včasih obstaja tehten razlog, da se prekršijo pravila. Celo v knjižnici.« Spoznali bodo levčka Leona, ki je pobegnil iz cirkusa in se znašel v knjižnici. Luisa Gerolet bo vse - otročice in levčka - poučila o tem, kaj se v knjižnici sme in česa ne.

Teja Pahor

GORICA - Društvo slovenskih upokojencev

Brata Vogrič postala častna člana odbora

Zdenko Vogrič
s plaketo in
z odborom
Društva slovenskih
upokojencev
za Goriško

Letos je za brata Emila in Zdenka Vogrič posebno leto. Praznovala sta častitljiv življenjski jubilej, Emil 90 in Zdenko 85 let. Oba sta zvesta odbornika Društva slovenskih upokojencev za Goriško nad 30 let, od ustanovnega občnega zборa, ki je bil 16. decembra 1982, do danes. Kot odbornika sta še vedno aktivna pri opravljanju društvenih zadolžitev. Vsa leta sta zavzeto sodelovala in pomagala pri uresničevanju načrtovanih pobud. Zato je izvršni odbor društva sklenil, da ob življenjskem jubileju podeli obema naslov častnega člana odbora goriških upokojencev. Emili je odbor izročil lično plaketo s čestitkami in podelitev naslova častnega člana na letnem občnem zboru 11. junija. Ker je istega dne bil Zdenko odsoten zaradi zdravstvenih razlogov, mu je odbor izročil plaketo z isto vsebino na seji dne 3. septembra. Oba je društvo primerno počastilo in se jima zahvalilo za njuno pozitivno delo. Emil je bil vedno veliko oporo društvu; ker je ljubitelj zborovskega petja, je bil od ustanovitve društva dalje okrog 20 let odgovoren za društveni mešani pevski zbor. Zdenko je zadnje čase med drugim

v času dežurstva skrbel, da so seznamli vse članov primerno zbrani in lepo urejeni.

Slovenci na Goriškem dobro poznavajo tako Emila kot Zdenka. Oba sta v mladostnih letih okusila grozote nemških taborišč, kjer je njun oče Franc umrl. Po vojni sta se aktivno vključila kot člana v razna društva in organizacije. Zdenko, po poklicu učitelj, zavezan slovenstvu, je imel velik vlogo pri SPDG, ZSKD, SKGZ itd. in postal veselanski kulturni delavec ter osebnost pri snovanju in pospeševanju posmembnih pobud, tako na kulturnem kot družbenopolitičnem področju. Pokazal je veliko zanimanje tudi za druge dejavnosti, npr. kot zbiratelj narodnega blaga in kot fotograf zlasti starih običajev in vsakdanjega življenja naših ljudi itd. Vse to je razvidno v časopisih, revijah in knjigah. O njegovem delovanju, zanimanjih in uspehih je naše časopisje pogosto poročalo. Znane so Zdenkove knjige o Gorici in okolici, z njimi je vedno želel prikazati pomen slovenske prisotnosti v naših krajih. V odboru društva upokojencev je posebej odgovoren za stike s slovenskimi organizacijami. (ed)

DOL - Društvo Pri Krasu oživljajo delovanje

Pri društvu Kras Dol-Poljane prirejajo do konca leta več pobud in dejavnosti. Do 19. oktobra je na društvenem sedežu na Palkišču na ogled razstava o Pavlini Komel, medtem ko ob sobotah med 15. in 16. uro potekajo otroške ulice pod vodstvom Tanje Gaeta. V torek, 15. oktobra, ob 19.30 bo prvo srečanje ženske telovadbe, ki jo bo vodila Ljudmila Onišenko iz Doberdoba. V soboto, 19. oktobra, bo Doljanski oktoberfest; ob 14. uri bo start pohoda na Kal po kraških sledeh, ki ga bo vodil Srečko Visintin. Od 18. ure dalje bo ples in zabava s skupino Tri praščki. V torek, 22. oktobra, ob 18. uri bo prvo srečanje tečaja modernega plesa, ki je namenjen osnovni, nižji in višji srednji šoli, vodila pa ga bo Daša Grgić.

Konec meseca načrtujejo skupaj z doberdobsko občino in civilno zaščito čistilno akcijo na pokopališču v Dolu, novembra bosta na vrsti martinovanje in plesni tečaj za odrasle, decembra pa miklavževanje in božičnica.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. Garzalotti 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, UL. Dante 58, tel. 0481-88069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU
SAN PIER
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 18. oktobra, ob 20.30 »Uomini sull'orlo di una crisi di nervi« (R. Galli in A. Capone), nastopa gledališka skupina Estravagario Teatro iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandragola« (Niccolò Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča; 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina živiljenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela, v režiji Matjaža Jeričič; 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...« (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška; 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahkokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentiča; 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarović), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmanska ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Pridaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni danes, 13. oktobra, od 11. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 26. oktobra »Il grande viaggio«, 16. novembra »Piccolo passo«, 30. novembra »Voglio la luna«, 14. decem-

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Gostja večera bo
MIRA CENCIČ

Publicistka in raziskovalka, docentka za didaktiko, avtorica monografije o Tigru, goriški sredini, Črnih bratih, beneških čedermacih, svoje zadnje delo je posvetila Tomaju

Četrtek, 17. oktobra 2013, ob 20. uri
KC Lojze Bratuž - Gorica

bra »Il gioco del lupo«, 18. januarja 2014 »A proposito di Piter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«; do 25. oktobra poteka predprodaja abonmajev in vstopnic v uradnih CTA, UL Vittorio Veneto 7 v Gorici ob ponedeljkih, torkih in četrtkih 10.00-12.00, 15.00-16.30, ob sredah 10.00-12.00, 16.30-19.00 in ob petkih 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

OSTRŽKA bodo danes, 13. oktobra, ob 11. uri, 15.30 in 17.30 pripeljali na oder Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici člani lutkovnega gledališča Teatro Umbro dei burattini, ki so Collodijevi pravljico prenesli v sedanji svet; informacije na spletni strani www.teatroleiburattini.it ali na facebook strani gledališča Teatro Umbro dei burattini, ki ga vodita Andrea Bertinelli in Vioris Sciolan.

VPIS ABONMAJA ZA FILMSKO GLEDALIŠČE 2013-2014 poteka za nove abonente do 16. oktobra pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica, po tel. 00386-3354016 ali na blagajna@kulturnidom-ng.si. Projekcija prvega filma bo v petek, 18. oktobra, ob 20.15 v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici: »Nekaj je v zraku« (Olivier Assayas - Francija, 2012).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 14.45 - 16.30 - 18.20 - 20.20 - 22.15 »Cattivissimo me 2«.
Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.10 »Gravity« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.10 - 20.00 »Il Sacro GRA«; 16.00 - 22.00 »Diana - La storia segreta di Lady D.«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 14.45 - 16.30 - 18.20 - 20.20 - 22.15 »Cattivissimo me 2«.

Dvorana 2: 15.30 - 19.50 »Cattivissimo me 2« (digital 3D); 17.45 »La storia segreta di Lady D.«; 22.10 »Anni felici«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.30 - 22.15 »Gravity« (digital 3D).
Dvorana 4: 15.45 »I Puffi 2«; 18.00 - 20.00 - 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

Dvorana 5: 15.30 - 17.30 - 20.10 - 22.00 »Aspirante vedovo«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.15 - 22.10 »Gravity« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.10 - 20.00 »Il Sacro GRA«; 22.00 »Diana - la storia segreta di Lady D.«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.10 - 22.00 »Aspirante vedovo«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Gravity« (digital 3D).

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

Dvorana 5: 18.15 - 21.00 posebna projekcija (Alfred Hitchcock) »Il delitto perfetto« (digital 3D).

JUTRI V KRMINU
OBČINSKO GLEDALIŠČE: 21.00 »Che strano chiamarsi Federico«.

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Gostja večera bo
MIRA CENCIČ

Publicistka in raziskovalka, docentka za didaktiko, avtorica monografije o Tigru, goriški sredini, Črnih bratih, beneških čedermacih, svoje zadnje delo je posvetila Tomaju

Četrtek, 17. oktobra 2013, ob 20. uri
KC Lojze Bratuž - Gorica

Turistične kmetije

KOVAČEVIZA CERKVIJO V DOBERDOBU imajo odprt AGRITRIZEM.

Tel. 0481-78125

www.kovac.it

Obvestila

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA SOVODNJE že pridno vadi za novo pevsko sezono. Otočci iz vrtca in osnovne šole, ki bi se jim želeli pridružiti, lahko grejo v Kulturni dom v Sovodnjah vsako soboto od 10.45 dalje.

DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozinja F.).

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE je odprta ob torkih in četrtkih med 15. in 18. uro. V dopoldanskem času je obisk knjižnice namenjen šolam in vrtcem.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta po zimskem urniku od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

SPDG obvešča, da je društveni urad odprt vsak četrtek med 19. in 20. uro.

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljev, ki bodo leti dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«.

Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Korzo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivile.gov.it ter www.scn.arciserviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredah med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmail.it.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA

obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. Delovanje na Goriškem bodo začrnila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdoru ob 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

ZUMBA: kulturno društvo Sovodnje prireja tudi letos tečaj zumb za mlade in odrasle. Prvo poskusno srečanje bo v sredo, 16. oktobra, ob 19. uri v spodnjih prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah; informacije in vpisovanje po tel. 338-2251883 (Magda).

LABORATORIJ MUZIKOTERAPIJE

»SKUPAJ V KROGU«, ki uporablja zvok, glasbo, telo in glas za spodbujanje dobrega psihofizičnega počutja, bo potekal za odrasle v športno-kulturnem središču v Pevmi; informativno srečanje bo v četrtek, 17. oktobra, ob 20.30.

UNIVERZA Z TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE - UTE iz Gorice obvešča, da potekajo vpisovanja za akademsko leto 2013-2014 na sedežu v večnamenskem centru v Ul. Baiamonti v Gorici ob ponedeljkih 9.30-11.30, 16.00-18.00, ob sredah 16.00-18.00, ob torkih, četrtkih in petkih 9.30-11.30. 18. oktobra bo ob 17. uri v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici otvoritev 28. akademskoga leta s predavanjem profesorja Davida Macculija z naslovom »La struttura della lingua sacra in Bach ed in Mozart. Suoni e lettere ebraiche«; 21. oktobra začetek lekcij; več na www.universitaterzaetgorizia.191.it.

POJDZI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI - Občina Sovodnje s podporo Sklada Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v torek, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucičar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kunaver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstavnik založbe Oka.

Prireditve

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Gorici v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice prireja v sredo, 16. oktobra, ob 17.30 na sedežu Fundacije v Gospoški (Ul. Carducci) 2 v Gorici video-projekcijo z naslovom »Le ragioni del

fare«. Posvečena je kiparju in slikarju Nanetu Zavagnu.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ

vabita na »Srečanja pod lipami« v četrtek, 17. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gostja večera bo Mira Cencic, publicistica in raziskovalka, docentka za didaktiko, avtorica monografije o Tigru, goriški sredini, Črnih bratih, beneških čedermacih, svoje zadnje delo je posvetila Tomaju.

V POKRAJINSKI MEDIAECHI UGO CASIRAGHI v Ul. Bombi 7 v Gorici bo v torek, 15. oktobra, ob 18. uri debata okrogla miza na temo mestnih vrtov.

ZDROUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVDAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Baklado«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namenan hospicu »Via di Natale« pri onkoloskem centru CRO v Avianu.

ZDROUŽENJE AHAU EVENTI OLISTICI vabi na srečanja s prostim vstopom: danes, 13. oktobra, ob 15. uri v A palaci centra Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bo psihologinja in psihoterapeutka Flavia Donadoni predstavila pobudo »Il cerchio delle donne« (ženski krog); več na https://sites.google.com

45. BARCOLANA - Danes start ob 10. uri, do večera prijavljenih manj kot 1600 jadrnic

Edini rekord bi lahko padel ...

Zgodbo 45. Barcolane bo letos pisalo skoraj 1600 jadrnic (do sinoči ob 20. uri je bilo vpisanih 1561). Rekord 2000 jadrnic torej znova ni padel, predvsem zaradi negotovih vremenskih razmer.

Prvo mesto je dejansko že oddano, saj Esimit Europa 2 v idealnih razmerah nima konkurenč, obenem pa ima, kot se je na tiskovni konferenci pošalili skipper Jochen Schümann, tudi že zagotovljen rekord: regatno polje je namreč letos spremenjeno in bo torej zmagovalec avtomatično postavil tudi nov rekord.

Na včerajšnjem jutranjem »warm-upu« (treningu) so bile, kot nam je povedal taktik Vasilij Žbogar, razmere idealne, saj je veter pihal s sunči tudi do 20 vozlov, kar je Esimitu omogočilo, da je novo regatno polje prejadal v samih 53 minutah. Kakšno vlogo pa bo pravzaprav odigralo novo regatno polje? Taktik Esimita, sicer tudi zmagovalec dveh olimpijskih kolajn, Vasilij Žbogar je mnenja, da je novo regatno polje za Esimit lažje, ne zaradi dolžine, ki je v bistvu ostala nespremenjena, temveč predvsem zaradi manevrov, saj so boje veliko bolj odprtne, kar za velikanco, kakršna je Esimit Europa 2, predstavlja nedvomno prednost.

Danes pa se obeta povsem drugačna slika, saj naj bi po podatkih, ki nam jih je posredoval Žbogar, ob 10. uri veter pihal s hitrostjo med 7 in 12 vozli, kar pomeni, da bi se regata lahko zaključila po dobri uri. Edino nevarnost za Esimit predstavlja brezveterje, saj so v primeru, da bi veter pihal s hitrostjo le 2 vozla, manjše jadrnice favorizirane, predvsem Robertissima3 Tržačana Vasca Vascotta, najhitrejša jadrnica v razredu mini maxi, ki je osvojila že veliko preostihnih regat.

Ob odstotnosti Maxi Jene pa bo sveda v ospredju predvsem boj za drugo mesto. Poleg Vascotta so tu glavni favoriti še Agnene TP52, skipper katerega je

Stefano Spanghero (bivši član posadke Esimita Europa) in MenoMale +38, na krovu katerega bosta znani skipper Lucre Rosse Francesco De Angelis in igralec rugbija Andrea Lo Cicero.

Šesto leto zapored bodo v tržaškem zalivu tudi italijanske olimpijske zvezde, tokrat celo z dvema jadnicama (na krovu bo letos prvič tudi popolnoma slepa Annalissa Minetti, bivša pevka in sedaj zelo uspešna športnica), ki bosta pluli

pod zastavo Lilt-a, združenja za preprečevanje raka na dojkah.

V sinočnjih večernih urah pa se je odvijal tudi običajni sprejem, ki ga organizira Esimit Europa, tokrat kar v palaci dežele FJK na Velikem trgu. Že sama prisotnost predsednice Debore Seracchiani in njen govor sta potrdila, da je Igor Simčič ubral pravo pot in da je bodočnost v združevanju, sodelovanju in podiranju meja. (RAS)

PREDSTAVITEV - Prvenec Barkovljana Bertija Brussa

Jadralna zgodba za vse

Opis trimesečne plovbe s popolno slepim sopotnikom Egidiom Carantinijem

Andro Merku drži v roki prvenec Bertija Brussa (desno)

KROMA

V okviru pobude Barcolana di Carta so včeraj na tržaškem nabrežju predstavili knjigo »Io, i tuoi occhi. Tu, l'anima mia« (Jaz, tvoje oči. Ti, moja duša), ki jo je napisal Slovenski Bertij Bruss. Gre za knjižni prvenec Barkovljana in je opis trimesečne plovbe s popolnoma slepim sopotnikom Egidiom Carantinijem. Skupaj sta obiskala kar 29 italijanskih mest. Kot je poudaril tudi Andro Merku (za katerega smo izvedeli, da bo sedaj tudi uredno sodeloval z državno radijsko postajo Radio24 za oddajo La Zanzara, kar predstavlja zanj nedvomno lep uspeh), je knjiga zelo berljiva in primerna ne zgolj za jadralce, temveč za vse. Gre namreč za introspektivni opis potovanja in obenem notranjega doživljjanja Bertija Brussa in njegovega sopotnika o tem, kako sta v trenutku teme, duševne za Bertija, vizualne za Egidija, pomagala drug drugemu. Predstavitev je požela izreden uspeh, saj je bila Arena Barcolana nabito polna, Ber-

ti Bruss pa je bil ob koncu vidno ganjen zaradi številne prisotnosti in topline, ki jo je bil deležen. Ob vprašanju, kakšni so občutki, ko je prvič prejel knjigo v roke, se je Berti spomnil vseh težav, ki jih je moral premagati, da je lahko sploh projekt startal, vseh zaprtih vrat in negativnih odgovorov, ki jih je prejel. Potovanje in knjiga sta bila v bistvu najslajši del tega projekta. Na obzorju je tudi nov projekt »Mare Terapia« (vedno v sodelovanju z italijansko pomorsko zvezo Lega navale), ki bo omogočil vsem, da se lahko preizkusijo na morju, na katerem smo v bistvu vsi enaki.

Na predstavitev so spregovorili tudi podpredsednik italijanske pomorske zveze admiral Piero Vatteroni, predsednik njene tržaške sekcije Paolo Scubini, Laura Famulari, odbornica za socialne politike občine Trst, in Vincenzo Zoccano, predsednik deželne konzulte za invalide. (RAS)

TOKRAT V SENCI OBJEKTIVOV

Mini Jena zajadrala v Jadranском morју

Mini Jena, ki letos (morda le začasno) nadomešča večjo sestro Maxi Jeno, je po nekaj lepotilnih popravkih zajadrala v Jadranском morју. Fotografija je iz včerajšnja treninga z Mitjo Kosmino za krmilom, spremlja ga Urška, v posadki pa so se Branko Brcin, Davor Glavina, Mitja Simčič in Aleš Boznik.

MIZARSTVO
DM

Proizvodnja notranjih leseniх vrat in stopnic

Obrtna cona »Zgonik«
Ulica Proseška postaja, 29/b
ZGONIK

Tel. 040 2528131
Fax 040 2529329
e-mail: d.milkovic@libero.it

na vodi

PRI ČUPI IN SIRENI

Na kopnem, ker se bojijo škode

»Barcolana ni tako občutena pri naših članih. Te regate ne občutimo kot svoje. Nenazadnje se je najštevilnejša regata v Sredozemlju razvila iz društvene regate barkovljanskega kluba,« je razložil predsednik Čupe Roberto Antoni. »Še posebej letos se je interes pri nas nekoliko izgubil, saj manjkata zgodovinski jadrnici, kot sta Maxi Jena in Veliki vitharnik,« je še dodal Antoni, ki razlogov za upad zanimanja ne povezuje z oddaljenostjo od epicentra Barcolane.

Članov, ki so redni udeleženci Barcolane, pri Čupi in Sireni ni veliko. »Opažam, da pri naši članih zanimanje upada. Čeprav imajo svojo jadrnico, se na Barcolano ne vpišejo več, saj so vsakič utrpelji nekaj škode,« je pojasnil predsednik Sirene Peter Sterni, enak razlog pa nam je naveadel tudi Antoni. Gneča na startu in predvsem

na prvi boji je za manjše jadrnice velikokrat prava nočna mora.

Pri sesljanski Čupi se na dan regate navadno nič ne dogaja. Veliko bolj živahno je na sedežu Sirene, ki je tudi seden organizatorjev Barcolane. Slovenski klub nudi SVBG-ju tudi prostor za rešilec, sodelovanje pa nakazujejo tudi odprta vrata: »Vsi sodski klubi imamo med Barcolano odprta vrata, zato se na našem sedežu zbirajo tudi nečlani. Največji naval gostov bo jutri (danes op.a.), ki bodo pri nas spremljali start in cilj, saj sta namisleni črti ravno pred našim sedežem. Med njimi so seveda tudi naši člani, ki si navadno privoščijo kosilo, nekateri pa si poiščejo kotiček in na lastno pest organizirajo pravi pravi pik-nik,« je pojasnil Sterni.

Pri Sireni bo cel dan odprt tudi društveni bar. (V.S.)

Moja Barcolana

Ste med tistimi, ki bodo v nedeljo jadrali na 45. Barcolani? Boste regato spremljali z nabrežja, okna ali terase svojega doma, s kraškega obronka?

Pošljite nam svoje fotografije!

To lahko storite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništva v Trstu in Gorici.

PROSTOVOLJCI IN DIJAKI

Zmanjšujejo gnečo na nabrežju

Dvajset dijakov tržaškega pomorskega liceja Nordio in dvajset prostovoljev Pomožne obalne straže Fulranije Julijske krajine je v prejšnjih dneh skrbelo za sprejem vseh jadrnic, ki so priplule v tržaški zaliv pred današnjo Barcolano. »Gre v bistvu za servis, ki so ga organizatorji Barcolane uvedli pred štirimi leti. Še pred tem so jadrnice same priplule do nabrežja in se privezale tam, kjer je bil pač prostor. Bilo pa je res veliko gneče in zgaže, tako da so nas napisled zaprosili, da bi jim priskočili na pomoč,« je pojasnil kapitan Vladimiro De Noto, odgovoren za sprejem jadrnic. »Vsaka jadrnica, ki se približuje nabrežju, se oglaša po radiu, takrat se naši prostovoljci vkrcajo na gumenjak in jo dohitijo. Jadralce nato pospremijo do priveza, kjer jim nudijo še dodatno pomoč za privez. Obenem pa nudimo jadralcem katerokoli pomoč tudi na kopnem,« je še dodal. Servis so mladi in starejši prostovoljci nudili od 9. do 21. ure. Prostovoljna služba je na nabrežju skrbela za priveze vse vzdolž nabrežja, pri velobranu in tudi pri četrttem pomolu. Kapitan je napovedal, da so v zadnjih štirih letih vsakič sprevajeli približno 1500 jadrnic.

Letošnja novost na nabrežju so zastavice s številkami, ki označujejo priveze supermarksijev, ki gostijo sponzorje, ki imajo v naselju Barcolana tudi svoje šotorje. (V.S.)

sledi
nam na
twitterju **@primorskiD**

EDILEGNO SANTACROCE srl

KRIŽ 9/A, DEVIN NABREŽINA (TS)
Tel: 040 220 436, Mob: 348 1403850, 346 9830373

DRVA ZA KURJAVA - tudi na paleti
PELETI Z VISOKO KALORIČNO VREDNOSTJO
BRIKETI, VŽIGALNE KOCKE
PREMOGOVNI BRIKETI, OGLJENI BRIKETI
GLP JEKLENKA AGIP, PROPAN JEKLENKA AGIP

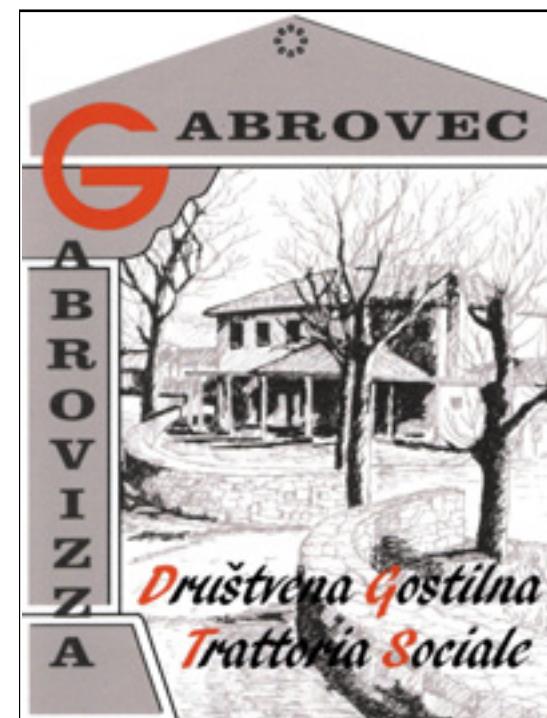
URNIK: ponedeljek - petek od 8.00 do 17.00
sobota od 8.00 do 12.00

BRANKOVIĆ
SLADJAN

SRBSKE
SPECIALITETE
IN TIPIČNE
KRAŠKE JEDI

Gabrovec, 24
Tel. 040 - 229168

URNIK:
torek - nedelja
od 8.00 do 23.00
Ob ponedeljkih
zaprto.

Guštin

SERVICE PARTNER

GOSPODARSKA VOZILA

SERVISIRANJE IN AVTOKAROSERIJA

OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a
040 225343 - email: assistenza@gustin.volkswagengroup.it

EDIL - PORFIDI TRENTINA

Skladišče in urad na Prosek (nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

E-mail: info@edilporfiditrentina.it
www.edilporfiditrentina.it

urnik: 7.30 - 17.00, sobota 7.30 - 12.00

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne
plošče • kamnite kocke in obloge •
kamniti robniki • material za pokrivanje
streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene
konstrukcije • izolacijski
materiali • železne PVC cevi • ograle...

tecnoedile s.a.s.

TRST, UL. COSULICH 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji in oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

TRIDNEVNI FESTIVAL REVIE INTERNAZIONALE V FERRARI

»Najprej se je treba naučiti misliti«

POLJANKA DOLHAR

Sodeč po člankih, radijskih in televizijskih prispevkov italijanskih medijev, se vsiljuje dvom, da italijanskih novinarjev ne zanimajo zunanjepolitične teme. Večina dnevnih informacij je osredotočena na italijansko notranjo politiko in črno kroniko. Vsi vemo skoraj vse o sporih znotraj Ljudstva svobode, o procesih Silvia Berlusconija, o njegovi zaročenki Francesci Pascale in njenem kužku Duduju, o ameriški študentki in za italijanske sodne oblasti morilki Amandi Knox ...o Nigru pa komaj toliko, da se nahaja nekje na afriškem polotoku, o Siriji to, da jo uničuje državljanska vojna. Večina najbrž tudi ne ve, kdo je predsednik Evropske komisije. Povprečni bralec in gledalec ni informiran o dogajanju v severni Evropi, v Afriki, ali na Bližnjem vzhodu. Novinarji in njihovi založniki so očitno prepričani, da te teme niso zanimive za italijansko publiko.

Kdor je prejšnji konec tedna obiskal Ferraro, je imel drugačen občutek. Festival revije Internazionale, ki vsak teden prinaša izbor najboljših člankov tujezičnih medijev, je v mesto tudi letos privabil veliko ljudi. Pred občinskim gledališčem, pokrito tržnico, znamenitim gradom Estense so se vile dolge vrste; nekateri so bili pripravljeni stati tudi eno uro pod dežjem, zato da bi lahko prisluhnili Natalie Nougayre - odgovorni urednici francoskega dnevnika Le Monde, nigerijski pisateljici Chibundu Onuzo, preiskovalni novinarki Chouchou Namegabe iz Konga - letošnji dobitnici nagrade Anna Politkovskaja, predsedniku senata in nekdanjem protimafiskemu tožilcu Pietru Grassu, Sereni Dandini in njeni reportaži o »ženskomoru« Ferite a morte, ali Stephenu Engelbergu, uredniku spletnega portala ProPublica. Organizatorji ocenjujejo, da je festival, ki je sovpadal z dvajsetletnico revije, obiskalo preko 60.000 ljudi.

Zanimivo: med skoraj sto petdesetimi dogodki, ki so se v Ferrari zvrstili med petkom in nedeljo, si lahko tiste, posvečene Italiji, preštel na prste dveh rok, italijanske politike pa na prste ene same. Spored je bil kljub temu zelo raznolik in je ob debatah o aktualnih temah (novinarski svobodi, vojni v Siriji, izraelsko-palestinskom konfliktu), predvseval predstavitev knjig, projekcije raznih dokumentarcev (nekateri si je mogče v teh dneh ogledati tudi v tržaškem gledališču Miela v sklopu niza Razseljeni), koncerte, fotografske razstave. Slednje so bile »vidne« samo v večernih urah, saj so fotografije projektirali na pročelja mestnih palač in ustvarili čudovite efekte.

Kako napisati ministrica in srečno živeti ...

Nekatera srečanja so bila namenjena predvsem (sedanjim in bodočim) novinarjem oziroma ostalim medijskim operaterjem; na primer niz tridnevnih novinarskih delavnic, ki so bile razprodane že veliko pred začetkom festivala, ali posamezna srečanja, ki so skušala prisotnim pojasnititi, kako nastaja revija Internazionale, kako izbirajo fotografije, s katerimi jezikovnimi dilemami se ukvarjajo njeni lektorji. Tako je na primer na srečanju, ki je nosilo naslov Kako napisati ministrica in srečno živeti, beseda tekla o ženskih oblikah nekaterih poklicev in javnih funkcij. Če nekaterih besed ne zapišemo, ne obstajajo, je posvarila Giovanna Chioi (»copy editor« revije Internazionale). Otresti se moramo ob-

čutka, da imajo moške oblike nekaterih besed bolj avtoritativen prizvod, da uživata besedi minister in poslanec večji ugled kot ministrica ali poslanka. A tudi v naših glavah odpraviti nekoliko poglavje, skoraj zasmehujoč prizvod nekaterih poklicev: Susanna Camusso naj bo generalna tajnica, ne pa generalni tajnik sindikata CGIL ...

Bašar al Asad – diktator in sogovornik

Med srečanji, za katera je vladalo največje zanimalje, so bila tista, posvečena Bližnjemu vzhodu, predvsem vojni v Siriji. V nedeljo dopoldne bi bila moralna o njej poročati Robert Fisk, znameniti reporter angleškega dnevnika The Independent, in sirski pisatelj ter aktivist Haythem Manna. Oba je dramatično dogajanje zadržalo v Siriji, zato so na oder polnega mestnega gledališča stopili angleški televizijski novinar Alex Thomson (Channel 4), odličen poznavalec arabskega sveta in dopisnik tiskovne agencije Ansa iz Bejruta Lorenzo Trombetta ter funkcionar organizacije Zdravnik brez meja (MSF) Jonathan Whittall. Pogovor, ki ga je vodil univerzitetni profesor Vittorio Emanuele Parsi, je nosil naslov Ne-simetrični konflikt, saj je v sirski vojni večkrat težko razlikovati med »dobrimi« in »hudobnimi«, a tudi zato, ker se v njej prepletajo različni spori: med oblastniškim aparatom diktatorja Asada in uporniki, med laiki in verniki, med sunitsko in alavitsko stranko, med različnimi plemenimi in vasmi ...a tudi med ZDA in Rusijo. Ta »razcefranost« sirske vojne skoraj onemogoča delo humanitarnih organizacij kot so Zdravniki brez meja, ki

se morajo za svoje delovanje na sirskem ozemlju »pogajati« s številnimi sogovorniki: največkrat neuspešno, je priznal Whittall. Medtem pa je v Siriji sanitarni sistem v razsulu, nekatere skupnosti so popolnoma odrezane od sveta, šest milijonov ljudi je zapustilo svoje domove: potrebujemo humanitarni koridor, ki naj omogoči vsaj prehod sanitarnega materiala in zdravnikov, je pozval, ne pa debatiranje o tem, kdo je v tej vojni »dobер.«

Tudi Ansin dopisnik je mnenja, da je treba pomagati sirskemu prebivalstvu. Res je, da je sirska vojna »umazana« in da jo vodijo številni kriminalci, nekateri pa nosijo večjo odgovornost kot drugi, opozorja Trombetta: predsednik Bašar al Asad in njegov oče Hafez imata na vesti več desetletno preganjanje političnih nasprotnikov, mučenja, umore. Državo vodijo varnostne službe, ki odločajo tudi o tem, ali lahko odpreš trgovino: v Siriji ni vlade in opozicije, temveč režim. Zahod je po njegovem mnenju naino mislil, da ga bodo poučni protesti zrušili ...danes pa je Asad politični zmagovalec, ki se je, po uporabi kemičnega orožja (po mnenju italijanskega novinarja ni dvoma, da je orožje uporabil režim), prelevil celo v sogovornika svetovne javnosti in garanta ... Prebivalstvo pa se že desetletja počuti osamljeno.

Novinar Thomson je opozoril tudi na veliko vlogo, ki jo v sirskem konfliktu odigravajo spletni mediji. Na portalu YouTube lahko najdemo veliko resničnih informacij, žal pa tudi veliko propagandnih, ki ustvarjajo lažne mite. Na spletu obstajajo posnetki izmišljenih demonstracij, napadov, celo množičnih umorov, zato je treba biti pri njihovi uporabi zelo pazljivi. S širjenjem mobilnih te-

Zgoraj Natalie Nougayrede in Stephen Engelberg, levo fotografike projekcije na pročeljih ferrarskih palač in polno mestno gledališče

ORGANIZATOR IN PD

žimo v pisanje.« Uspehi kljub temu niso vedno zadovoljivi, Engelberg pa je optimist: kakovostni članki so naložba za prihodnost, na podlagi katere bodo bralci pripravljeni plačevati tudi za spletne vsebine.

Tudi prva ženska na čelu uglednega pariškega dnevnika in nekdanja ruska dopisnica verjame v moč svetovnega spletja: Le Monde ni nikoli imel toliko bralcev kot danes, ko našo spletno stran obiše dnevno 10 milijonov ljudi, je dejala urednica. Internet nam daje nepredvidene možnosti razvoja, o katerih bi, če bi ostali samo pri papirnatih izdaji, lahko le sanjali. Predvsem pa nam omogoča tesnejši stik z bralci, je odprtvo okno v njihove življenske zgodbo. Zato imamo zelo ambiciozne cilje: postati referenčna točka za vse francosko govorčeve bralce. To zahteva veliko truda in predvsem vlaganja v »dobro novinarstvo«, saj bomo samo z dobrimi članki prepričali bralce, da smo vredni njihovega zaupanja. Naš največji kapital pa je ravno zaupanje, ki ga bralci imajo v nas in naše vsebine.

Zato (vsaj navidezno) zelo prijazna Natalie zagovarja novinarstvo »na ternenu«, med ljudmi. Zato razume tiste kolege, ki hočejo iti v Sirijo in se na lastne oči prepričati, kaj se tam dogaja: težko je razumeti, kateri viri informacij so zanesljivi, zato se lahko zanesemo samo na svoje oči. To vodilo pa ne velja samo v ekstremno nevarnih situacijah. Mladim novinarjem je svetovala: bodite radovedni, pojrite na ulice, spoznajte realno življenje in ga nato opišite na internetu. Pri tem boste storili tudi kako napako, perfektno novinarstvo ne obstaja: opravičite se in pojrite dalje. A bodite vedno odprtvi do življenja drugih.

Zaskrbljujoče poročilo nevladne organizacije generalni skupščini ZN

Države manjšinam in domorodnim ljudstvom ne zagotavljajo ustrezone zdravstvene oskrbe

Manjšine v svetu živijo v slabših zdravstvenih pogojih kot preostali prebivalci. Ta podatek izhaja iz letnega poročila nevladne organizacije Minority Rights Group, ki ima sedež v Londonu. Poročilo o stanju manjšin in domorodnih ljudstev, ki ga ta organizacija objavlja vsako leto, sovpada z zasedanjem generalne skupščine Združenih narodov o razvojnih ciljih tretjega tisočletja; poročilo med drugim vsebuje zahtevo po znatnejših ukrepilih za boj proti neenakosti v zdravstveni oskrbi manjšin v primerjavi z oskrbo večinskih narodov.

»V tem poročilu je veliko pozitivnih ugotovitev, ena glavnih pomanjkljivosti pa je pomanjkanje perspektive za doseg enakopravnosti,« je ob predstavitvi poročila, ki je letos potekala v Nairobi, dejal direktor za politiko in komunikacije te nevladne organizacije Carl Soderbergh. »Manjšine in domorodna ljudstva so pogosto marginarizirani v vseh aspektih življenja države, kateri pripadajo,« je dodal.

Kot primer je navedel kitajsko prvinco Junan, kjer je umrljivost otrok domorodnih ljudstev 7,8 odstotna, medtem ko je umrljivost večinskega prebivalstva 5,4 odstotna, povprečna kitajska umrljivost pa 2,6 odstotna.

V Papui in Indoneziji je okuženost z aidsom pri pripadnikih manjšin 15krat višja od državnega povprečja. Vlada ne objavlja uradnih podatkov po etnični pridnosti, pač pa ti podatki izhajajo iz poročila ZN o boju proti aidsu.

Iz poročila izhaja, da manjšine in domorodna ljudstva po vsem svetu živijo v slabših zdravstvenih pogojih kot večine. Na primer, podhranjenost otrok, ki pripadajo manjšinam, je v Gvatemalevi 20 odstotkov večja od podhranjenosti večinskih otrok; v Evropi inači pripadniki romske skupnosti manjše možnosti za cepljenja kot pripadniki večinskih narodov. Soderbergh pa opozarja, da so opazne velike razlike tudi pri oskrbi mater, otrok in tudi pri umskem zdravju; na teh področjih so pripadniki manjšin zelo izpostavljeni. Razlog za vse to je sistemski diskriminacija pri oskrbi. »Razlog za to je delno v dejstvu, da pripadniki teh manjšin pogosto živijo daleč od mest in večjih naselij ter imajo zaradi oddaljenosti težji dostop do zdravstvene oskrbe,« ugotavlja Farah Mihlar, soavtorica dela poročila, ki se nanaša na Azijo.

V Etiopiji, kjer je umrljivost otrok itak zelo visoka, je na primer v regiji Gambela, kjer živijo pripadniki manjšin, slednja 15,7 odstotna, to je dvakrat višja kot v prestolnici Adis Abebi. V nekaterih regijah Indije pa nekaterje manjšine sploh nimajo nobene zdravstvene oskrbe. V poročilu tako piše, da gre v Indiji za nekaj primerov očitne diskriminacije; v 21 odstotkih naselij pripadniki nižje kaste nimajo nobene zdravstvene oskrbe. Tu ne gre torej za pomanjkljive zdravstvene storitve ampak za njihovo popolno odsotnost.

Poročilo tudi ugotavlja medsebojno povezanost med lastništvom zemlje oziroma pravico do njenega izkorisčanja in zdravstvenimi storitvami. Michael Cracey in Malcolm King sta v poročilu zapisala, da je kolonizacija popolnoma spremenila tradicionalni način življenja: »Številne manjšine morajo živeti na nerodovitni zemlji ali v mestih oziroma zasilnih predmestnih naseljih, ki so okoljsko populaciona neustrezna ter okužena s težkim kovinami in industrijskimi odpadki.« Iz tega sledi, da je zagotavljanje ljudem, da še naprej obdeluje svojo zemljo, obenem tudi zagotavljanje nekaterih temeljnih pravic na področju zdravja. Carla Clarke,

ena izmed soavtoric poročila, to pojasnjuje z ugotovitvijo, da priznanje pravice do ozemlja omogoča pripadnikom manjšin, da se na svojem ozemlju borijo za boljše zdravstvene pogoje.

Poročilo tudi navaja, da so predstavniki manjšin glede zdravstvene oskrbe vložili veliko tožb. Večina teh tožb pa se nanaša na dejstvo, da je drugačno izkorisčanje ozemlja, ki je bilo nekoč njihovo, ogrozilo tudi njihovo zdravje. Tako so Ogoni v Nigeriji vložili tožbo, ker so naftna polja na zemlji, ki so jo nekoč obdelovali, povzročila negativne okoljske in zdravstvene pogoje. Clarkova tu ugotavlja, da sodna pot verjetno ni najboljša rešitev, vendar je dandanes brez odločitev sodišča zelo težko karkoli doseči za domorodna ljudstva.

Poročilo torej ugotavlja, da morajo Združeni narodi globalno pristopiti k tej problematiki. Države so sicer v dokumentu, ki ga je sprejela Generalna skupščina, zagotovile, da bodo povečale dostopnost do zdravstvene oskrbe za vse, s posebno pozornostjo za skupine, ki so bolj ranljive ali živijo v težjih pogojih. Soderbergh je prepričan, da bi lahko z dokaj enostavnimi posegi izboljšali zdravstveno oskrbo in zagotovili vsem dostop do nje.

Mihlarjeva k temu dodaja, da bi bilo treba predvsem razpolagati s podatki, ki zadevajo pripadnike manjšin. »Velika težava pri pripravi tega poročila je bilo prav pomanjkanje zanesljivih podatkov,« je dejala in pojasnila, da je v takih pogojih težko predstaviti jasno sliko ter oblikovati politiko in izvajati ukrepe, ki bi zares izboljšali stabje manjšin.

Poročilo tudi opozarja na nujnost, da bi države ustrezno investirale v infrastrukturo z namenom, da zagotovijo ustrezno oskrbo tudi tistim skupnostim, ki živijo v oddaljenih krajih. Res je, da gre za zahtevne investicije, vendar bi se po izračunih strokovnjakov Združenih narodov stroški za zdravje zvišali za največ 15 do 20 odstotkov. To bi namreč uredili z uporabljanjem enostavnih inovacij, kot so na primer mobilne zdravstvene klinike, ki bi lahko na primer državam v jugovzhodni Aziji omogočile zagotavljanje ustrezne zdravstvene oskrbe tudi v zelo oddaljenih krajih, kjer živijo pripadniki manjšin.

Na koncu pa poročilo še opozarja na nujnost informiranja, ki bi lahko zelo pomagalo manjšinskim narodom. V Tanzaniji vsa informacijska kampanja proti aidsu poteka v svahiliju, ki pa ga pripadniki številnih manjšin ne razumejo. Soderbergh je zato izrecno opozoril, da mora biti vsaka kampanja o zdravstvu organizirana v jeziku, ki je ljudem razumljiv.

Na Balearskih otokih množično proti ukinitvi katalonskih šol

Najmanj 80.000 ljudi, obdanih z zelenimi rutami, razpoznavnim znakom katalonskih jezikovnih aktivistov na Balearskih otokih, je v središču Palm de Mallorce demonstriralo proti novi deželnemu zakonodaji, ki je pod pretvezo uvedbe triječnosti – špansčine, katalonščine in angleščine – dejansko ukinila katalonsko manjšinsko šolo. To zakonodajo je vslila deželna vlada, ki jo sestavljajo predstavniki ljudske stranke (Partido popular – PP), ki ima absolutno večino v deželnem skupščini. Število udeležencev je ocenilo Balearsko društvo za matematiko, ki je preverjalo podatke o udeležbi pozno v noč, preden je objavilo svojo oceno: »Najmanj 80.000 od katerih jih je med 65.000 in 69.000 sodelovalo na uradnem sprevodu,« so sporočili. Ostali udeleženci so stali na bližnjih ulicah, kjer je pač bilo še kaj prostora.

To število je verjetno zelo točno, čeprav je bila tolikšna udeležba presenetljiva, saj celotna regija premore manj kot milijon prebivalcev. Sicer pa je tudi uradno predstavništvo španske vlade, ki je sprva govorilo o 50.000 udeležencih, kasneje potrdilo večjo številko in sporočilo, da je bilo udeležencev 70.000, kar je potem obveljalo kot uradna verzija.

Ker je bilo pričakovati, da bo polici-

ja skušala prikazati manjšo udeležbo od dejanske, se je balearsko društvo matematikov že pred manifestacijo pripravilo na znanstveni izračun, saj so uradni podatki v takih primerih prispevali in sad političnega interesa, da se zmanjša število udeležencev. Znašli pa so se v težavah, ker so tudi oni pripravili metodologijo, ki bi natančno izračunala udeležbo, če bi dosegala največ 50.000 ljudi. Tako pa so potrebovali več ur, da so izpopolnili podatke in pripravili natančen izračun.

Že to kaže na veliko napetost in na resnost stanja na Balearskih otokih, kjer Katalonci z vsemi močmi klubujejo centralistični politiki ljudske stranke, ki po nalogu Madrija izrinja katalonščino in javnega šolskega sistema, kar je že lela narediti tudi v Kataloniji, vendar doslej neuspešno, in kar je klub množičnim protestom naredila v Galiciji, kjer je galicijščina postala samo nepomemben predmet v javnem šolstvu.

Sprevod se je v soboto prejšnjega tedna razvil ob 17.50, po ukazu policije 10 minut pred napovedanim časom, ker je pri oblasteh zavladal strah pred preveliko množično ljudi v središču Palme. Na celu sprevoda je skupina ljudi, povečini učiteljev, profesorjev in dijakov nosila ve-

lik transparent z napisom »Proti vsljivanju, branimo izobraževanje.« Tudi so skrbeli učitelji, profesorji in dijaki, kar 110 jih je bilo.

Udeleženci so z aplavzom podprli dokument, ki se je začel z besedami: »Danes je dan boja, jutri se bo nadaljuje.« Prebrali so ga ob koncu sprevoda na glavnem trgu, nato pa še nekajkrat, da so slišali vsi udeleženci, tudi tisti na koncu sprevoda. Dokument se končuje z gesлом »Pogumno naprej!«

Manifestacije pa so bile tudi na drugih otokih. V mestu Mao na Menorci, kjer pripada župan prav tako ljudski stranki, se je zbral več kot 10.000 ljudi po podatkih mestne policije, medtem ko je državna policija govorila o 6.000 udeležencih. Na otoku Ibizi se je po uradnih podatkih na manifestaciji zbral 5.000 ljudi.

Tako množičnih manifestacij na Balearskih ne pomnilo, organizirali so jih šolniki in starši tik pred začetkom šolskega leta z namenom, da prepričajo predsednika deželne vlade, to je krajenvi voditelj ljudske stranke José Ramón Bauzá, naj spremeni svoja stališča o šolski reformi.

Demonstranti so v Palmo prišli z več kot 180 avtobusih. Po številnih občinah na Mallorci so se organizirali starši, istočasno pa so demonstracije potekale tudi na ostalih treh večjih otokih, to je na Menorci, Ibizi in Formenteri. Solidarnostno manifestacijo so uprizorili tudi v Barceloni.

Povod za ta protest je bila, kot rečeno, ubedba novega šolskega sistema, ki v pouk vključuje angleščino kot tretji učni jezik, dejanski učinek pa je zmanjšanje pouka katalonščine. Celoten šolski sistem, stroka, učitelji in starši, se je uprl temu načrtu, ker je v njem uvidel teptanje maternega jezika, to je katalonščine. Med drugim na Balearskih otokih ne razpolagajo z ustrezno izobraženimi učitelji za novo obliko pouka, pa tudi sredstev za šolstvo je letos manj kot v prejšnjih letih, ker so bila skrčena v okviru splošne varčevalne politike.

Sicer pa je ves prejšnji teden potekala stavka šolnikov; napovedali so jo za nedoločen čas, v teh dneh pa bodo šolniki na skupščini odločali, kako naprej. Zaenkrat ostajajo pri zahtevi, naj vlada umakne šolsko reformo in ohrani katalonsko šolo, kakršno so imeli doslej.

Pogled na množico protestnikov v Palmi

PO LETOŠNJI TRGATVI

Mlado vino čaka na prvi pretok

Pretok

Po letošnji trgatvi se v kleti bližamo fazi, ko pride do popolnega povreda sladkorja v moštu, zato lahko že govorimo o mladem vinu in pomislimo na prvi pretok.

Prvi pretok opravimo z namegom, da ločimo droži od ostalega mlađega vina, kar opravimo s čim manjšim razbijanjem ter motenjem nastale usedline. S tem opravilom odstranimo večino kvasovk, bakterij in ostankov grozda. Vino je še lahko v večji ali manjši meri motno, ker je stopnja motnosti vina po vremenu odvisna od mnogih fizikalnih in kemijskih dejavnikov, ne sme pa biti merilo, kdaj se opravi pretok. Motnost je sprejemljiva pod pogojem, da niso fine droži, ki jih še vsebuje mlado vino vir neprijetnih reduksijskih vonjev.

Poleg bistrenja vina ima pretok tudi druge pozitivne vplive, ker se z oddstranljivo mikroorganizmov poveča mikrobiološka stabilnost. S pretokom odstranimo tudi reduktivne vonje predvsem po takojmenovanem žveplodovikovem bekserju (vodikovem sulfidu) in merkaptanah. Za bekser je značilen neprijeten odvraten vonj in okus, ki spominja na gnila jajca. Če pravčasno ukrepamo, ga lahko odstranimo. Vino je treba nujno pretočiti. Pretok mora biti zračen, spremljaj naj ga žveplanje. Gleda zračenja vina ob pretoku velja pravilo, naj bo minimalno. Izjema so le pretoki vin z reduktivnimi vonji. Minimalna aeracija vin tudi pri pomore k njihovemu uspenejšemu bistrenju in zorenju.

S prvim pretokom ne prehitevamo, kar velja še posebno, če je vino proizvedeno iz zdravega grozda in ni so prisotni prej omenjeni ali drugi reduktivni vonji. Za pretok počakajmo vsaj deset dni po koncu alkoholnega vrenja. Dejavnikov za določanje časa pretoka je več. Pridejo v poštov predvsem zdravstveno stanje vina, prisotnost reduktivnih vonjev ter organoleptične značilnosti. Tako na primer opravimo pretok takoj po alkoholni fermentaciji vin, v katerih ni zaželen bilski razpis, po 14-ih dneh pa vin, ki naj bi imela sadno, sortno aroma. Bela suha vina visoke kakovosti, ki ležijo na kvasovkah v sodih pretakamo v roku 2-3 mesecov ali celo pozneje. Tudi pri rdečih vinih je rok lahko različen, od-

visno od maceracije in vsebnosti fehnolnih spojin.

Kriterijev za določanje časa prvega pretoka je torej več. V dvomu se posvetujemo s strokovnjakom.

Dodatek žveplovega dvokisa

Prvi pretok izkoristimo za dodatek žveplovega dvokisa, da zavarujemo vino pred procesi oksidacije in preprečimo delovanje aktivnih mikroorganizmov. Odmerki dodanega žveplovega dioksida niso lahko določljivi, saj morajo istočasno zaščititi vino, a tudi omogočiti razvoj in zorenje vina. Pri prvem pretoku si lahko pomagamo z zračnim testom, tako da v kozarec natocimo mlado vino iz sredine posode in ga pustimo na zraku vsaj 24 ur. Intenzivnost in hitrost oksidacije, ki se kaže v obliki porjavitev, nakazujeva priljubljeno potrebo po žveplju.

Ob prvem pretoku dodamo vino količino kalcijevega metabisulfita, ki je potreben za obstojnost, ki jo pa dosežemo tako, da je prisotnih v belem vino 20-25 mg/l prostega žveplovega dvokisa, v rdečem pa 15-20 mg/l. Te vrednosti dosežemo z okvirnim odmerkom metabisulfita 10-12 gr/hl.

Možno je seveda odstopanje od tega predvsem v odvisnosti od že prisotnega žveplovega oksida, pH in materiala iz katerega je izdelana posoda, v kateri hraniemo vino.

Zelo koristno pa je, da opravimo pred pretokom analizo vina, ki nam pove količino prisotnega prostega žveplovega dvokisa. Ta podatek nam pomaga, da z večjo točnostjo določimo odmerek kalcijevega metabisulfita, ki ga dodamo vinu ob pretoku.

Pri žveplanju pa se postavlja še vprašanje, če je bolje opraviti ta poseg pred ali po pretoku. Vinariji se po navadi opredelijo za žveplanje pred pretokom, zlasti, če se vina nagibljejo k oksidaciji, poleg tega pa s tem dosežemo dobro porazdelitev žveplovega dvokisa v celotni količini vina.

Ob koncu pa bi se radi poudarili, da so potrebne občasne kontrole prostega in skupnega žveplovega dvokisa. S tem preverjam, če je v vinu prisotna zadostna količina prostega žveplovega dvokisa za zagotavljanje obtojnosti ter preprečevanje napak in bolezni.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

SLOVENIJA

V kmetijstvu slabu letu 2012

Na odboru Državnega zbora za kmetijstvo so se seznanili s poročilom o stanju v kmetijstvu v letu 2012. Kot je poudarila državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu Tanja Strniša, je bilo lansko leto v slovenskem kmetijstvu pomembno slabše kot leto 2011. Po okrevanju v 2010 in ugodnem letu 2011 so lani trendi ponovno zdrsnil. Obseg proizvodnje je zdrsnil za deset odstotkov, pri rastlinski proizvodnji je bil obseg manjši za kar 20 odstotkov, in sicer predvsem zaradi negativnega vpliva vremena, višji pa so bili pridelki strnega žita, zlasti pšenice in oljne ogrščice.

Zmanjšuje se obseg prašičereje in prieje drobnice, število prašičev pada stalno že od leta 2006. Tudi sa-

mooskrba s tem mesom je lani padla na zgolj 46 odstotkov.

Strniševa je pojasnila, da se strukturne spremembe dogajajo, a počasneje kot v EU. Slovenija po pomembnih strukturnih kazalnikih začasta po povprečju EU, tako po velikosti kmetij, številu glav velike živine na kmetijo, deležu kmetijskih gospodarjev pod 55 let, boljši od povprečja so edino po izobrazbi in praktičnih izkušnjah kmetijskih gospodarjev. Nižjo samooskrbo so zabeležili tudi pri krompirju, kjer pridelajo komaj dobro polovico potreb. Pri mleku je bila samooskrba 117-odstotna.

Presegajo potrebe tudi pri govejem in perutinskem mesu. Delež zelenjave pa je padel z 39 na 34 odstotkov. Bruto dodana vrednost je lani

OKTOBER

Nabiramo še zadnje pridelke

V oktobru pobiramo zadnje pridelke in negujemo mlado vino. Proti koncu meseca imamo tudi delo s pripravo na pobiranje oljk.

VINOGRAD IN KLET - V kleteh dozoreva mlado vino. Važno je, da fermentacija poteka ob odsotnosti zraka. Zelo priporočljiva je v ta namen uporaba kipilne vehe. Po vremu posodo dolijemo, biti mora vedno polna. V primeru vsakršnega dvoma se posvetujemo s strokovnjaki. Tik pred prvim pretokom je priporočljiva kemijska analiza vina, ki jo opravi strokovnjak.

Po končani trgatvi v vinogradih, ki so bolj izpostavljeni odiiju lahko opravimo škrapljenje z bioškim fungicidom z imenom AQ 10, da omilimo napad odiija v naslednjem letu. Škrapljenje moramo po 8-10 dneh ponoviti. Zelo važno je, da poškropimo letos zasajene vinograde, da jih ne bi napadel odiij.

OLJČNI NASAD - V oljčnem nasadu še vedno spremljamo letoljube, saj je lahko v tem času še vedno aktivna. Najbolje je, da se v primeru dvoma posvetujemo s strokovnjaki. V tem času se posebno ob vlažnem vremenu lahko širi oljčna kozavost. Bolezenske zname te bolezni prepoznamo po okroglih sivkastih madežih na zgornji strani listov. Sredina madežev postane nato rumenkasta. Listi se nato posušijo in odpadejo, ob hudem napadu se ceje veje posušijo. Škropimo z bakrovimi pripravki. Strogo se pa moramo držati karenčne dobe, saj v drugi polovici oktobra lahko že pobiramo namizne oljke, konec oktobra pa lahko že pobiramo nekatere toskanske sorte oljek.

V drugi polovici meseca začnemo s pripravami na pobiranje oljk. Kupimo vse, kar potrebujemo. Prostor, kjer bomo hraniли oljke do predelave, prezračimo in očistimo. Travo pod oljkami pokosimo.

SADNI VRT - Nadaljujemo s pobiranjem jabolk in hrušk. V tem času pobiramo tudi orehe. Pobiramo tudi kutine, ko se barva sadežev spremeni iz zelene v rumeno. Kutino hranimo v suhem in zračnem prostoru, saj je ne uživamo takoj zaradi trpkega okusa.

Po končanem nabiranju moramo pobrati in odstraniti s tal ali z drevesa grilo sade, da omejimo prisotnost monilij v naslednjem letu.

Vse odpadno listje po možnosti zadelamo v tla. Lahko ga tudi pograbimo na kupe in sežgemo ali odnesemodaleč od sadovnjaka. Na ta način omejimo širjenje škruplje, ki večinoma prezimi v odpadnih listih. Da pospešimo odpadanje in razgradnjo listov, lahko pred odpadanjem listja poškropimo jablane z ureo, v odmerku 500 gramov na 10 litrov vode.

Ko listje odpada, opravimo v sadovnjaku jesensko škrapljenje proti raznim bolznam. Jablano in hruško škropimo proti škruplju in raku z bakrovimi pripravki. Koščičarje prav tako škropimo z bakrovimi pripravki proti breskvini kodravosti, luknjčavosti in moniliji. Ker bakrovi pripravki včasih lahko povzročajo ozige, je priporočljivo škrapljenje bolj občutljivih sort z ostalimi površinskimi pripravki. Škropimo tudi oreh.

Od zdaj naprej vse do konca novembra je čas za sajenje sadnih dreves. Bolj občutljive vrste, kot na primer oljko, pa sadimo spomladni.

ZELENJADNI VRT - V zelenjadnem vrtu sedaj pobiramo še zadnje poletne zelenjadnice. Tiste pa, ki so zaključile njihov ciklus, izrjudemo iz zemlje in odstranimo vse rastlinske ostanke. Na ta način preprečimo, da bi morebitne bolezni ogrožale zdravstveno stanje rastlin na isti površini v prihodnjem letu.

V oktobru pobiramo zelje in ga tudi kisamo. Pobiramo tudi buče. Poberemo jih, ko se pecelj dobro posuši. Buče nato sušimo na soncu za teden ali dva. Pazimo, da bi jih dež ali rosa ne ovlažila, da ne bi tako začele gniti. Ponoči je najbolje, da jih postavimo v notranje prostore.

V tem času sezemo motovilec, špinaco in radič, sadimo pa česen in čebulo.

Kuhinjska zelišča zdaj razmnожujemo tako, da jih izrjudemo iz zemlje in jih razdelimo na dva ali tri dele, odvisno od velikosti rastline. Vsak del mora imeti dovolj korenin. Pred ponovno saditvijo rastline nekoliko obrežemo, po saditvi pa zemljo potlačimo z nogo.

V tem času belimo nekatere jesenske zelenjadnice, ki jih bomo kmalu pobirali, kot na primer trevški radič, belilno zeleno, endivijo, pori in sladki komarček.

Če hočemo nekaterim zelenjadnicam nekoliko podaljšati življensko dobo, jim se dan postavimo tunel, ali jih pokrijemo s pajčevinastim vlaknom.

OKRASNE RASTLINE – Enote in založnice so na koncu svoje življenske dobe in še zadnjič cvetijo. Zaradi tega jih ne gnojimo več. Zalivati jih moramo preudarno in odstranjujemo odcvele in suhe dele.

Pripravimo zemljo ali vase za sajenje spomladanskih čebulnic, iz zemlje pa izrjudimo poletne, že odcvele čebulnice. Posušimo jih, očistimo zemlje in jih spravimo čez zimo v suh prostor.

Magda Šturm

zabeležili so manjšo blagovno menjava, izvoz je bil manjši za šest, uvoz za tri odstotke, pokritost uvoza z izvozom pa je bila 44-odstotna. Slovenija tako ostaja vrednostno neto izvoznički agrozivilskih proizvodov. Tudi primanjkljaj pri mleku in mlečnih izdelkih se je povečal, čeprav imajo stopnjo samooskrbe 117 odstotkov, ker uvažajo proizvode višje vrednosti.

Posek lesa je bil lani na ravni 3,9 milijona kubičnih metrov, kar je podobno kot 2011 in pomeni 68 odstotkov možnega poseka. Še naprej beležijo zmanjševanje porabe okroglega industrijskega lesa, povečuje se izvoz hlevodvine, glavna trga sta Italija in Avstrija. Se je pa število ekoloških kmetij močno povečalo, in sicer za 13 odstotkov.

ITALIJA IN MALTA - Po petkovi nesreči beguncev pri Lampedusi odkrili 34 trupel

Sredozemlje vse bolj pokopališče prebežnikov

Premier Letta za spremembo zakona Bossi-Fini, minister Alfano drugačnega mnenja

VALLETTA/RIM - Po petkovi nesreči ladje s prebežniki med Malto in južnoitalijanskim otokom Lampedusa so po navedbah italijanske mornarice do sinoči iz morja potegnili 34 trupel, 206 ljudi pa so uspeli rešiti. Iskanje pogrešanih v bližini kraja nesreče v malteških vodah se nadaljuje, reševalci pa domnevajo, da bo število smrtnih žrtev naraslo na 50. Na ponesrečeni ladji je bilo okoli 250 ljudi, med njimi tudi številni Sirci. 143 preživelih so prepeljali na Malto, kjer bodo v eni od bolnišnic deležni zdravstvene oskrbe.

Nesreča se je zgodila v malteških vodah, v reševalni akciji pa sta sodelovali malteška in italijanska obalna straža. Malta je na pomoč poslala reševalne ladje in helikopterje ter preusmerila trgovske ladje proti območju nesreče, medtem ko je Italija na kraj nesreče poslala dve ladji in helikopterje, opremljene z napuhljivimi splavi.

Ladja naj bi se prevrnila zato, ker so skušali ljudje na njej pritegniti pozornost letala italijanske mornarice, ki je letelo nad njimi, in so se nagneti na en del plovila. Plovilo se je začelo nagibati, kar je med begunči povzročilo paniko, pri tem pa so številni popadali v morje.

Zupanja Lampeduse Giusy Nicolini je bila ob novi tragediji, ki se je zgodila v bližini tega otoka, pretresena. To je bila namreč v doblem tednu dni že druga huda nesreča na območju. "Evropa mora končno nekaj storiti, da bi ustavili val begunčev. Lampedusa je premajhna, da bi se sama zoperstavila tej situaciji," je dejala Nicolinijeva. Prejšnji teden je v brodolomu ladje z več kot 500 prebežniki iz Somalije in Eritreje nedaleč od Lampeduse umrlo več kot 300 ljudi. Reševalci so doslej iz morja potegnili 359 trupel. Potapljači so včeraj nameč našli še 20 trupel.

Predsednik dežele Sicilije Rosario Crocetta pa je vlado v Rimu in predstavnike v Bruslju pozval k takojšnjemu ukrepaju. "Preprečiti moramo, da bi novi begunči izgubili življenje. Na Siciliji sem pripravljen razglasiti izredne razmere, da bi s tem končno spreveli konkretno in odločilne ukrepe proti trgovjanju z ljudmi," je dejal Crocetta.

Pretresen ob novi nesreči je bil tudi italijanski premier Enrico Letta. Po mnenju Lette ta potrjuje, da mora Evropa nujno spremeti ukrepe za boj proti nezakonitom valom begunčev v Sredozemlju. Letta se je po telefonu pogovarjal tudi z malteškim premijerom Josephom Muscatom. Slednji mu je zarabil, da ob prihodnjem vrhu Evropske unije ne bo zapustil pogajalske mize, dokler glede vprašanja begunčev ne bo konkretno rešitev. Evropska komisarka za notranje zadeve Cecilia Malmström pa je sporocila, da je reševalno operacijo spremila "z žalostjo in zaskrbljenostjo", ob tem pa Italijo in Malto poхvalila za njun hiter odziv.

V Italiji po novi begunški nesreči medtem narašča pritisak glede spremembe strošega zakona o priseljevanju. Rimski dnevnik La Repubblica je sprožil pobudo zbiranja podpisov za spremembo omenjenega zakona, s čimer nezakoniti vstop v državo po novem ne bi bil več obravnavan kot kaznivo dejanje. V nekaj dneh so tako zbrali že okoli 85.000 podpisov, med podpisanimi pa so ugledni politiki, intelektualci in umetniki. Pod pobudo se je podpisala tudi ministrica za integracijo Cecile Kyenge, po rodu iz Konga. Za spremembo zakona Bossi-Fini je tudi premier Letta, medtem ko je notranji minister Angelino Alfano drugačnega mnenja.

Val begunčev v Evropo medtem ne pojema. Italijanska mornarica je namreč med iskanjem trupel ponesrečenih pomagala rešiti okoli sto begunčev, ki so se prevažali v gumijastem čolnu okoli 150 kilometrov jugovzhodno od Lampeduse. Pred obalo Lampeduse pa je obalna straža pomagala tudi čolnu, na katerem je bilo 150 ljudi, med njimi številne ženske in otroci.

Pripadniki italijanske vojne mornarice rešujejo prebežnike iz morja

ANSA

ITALIJA - Demokratska stranka

Matteo Renzi napoveduje »revolucijo«

Matteo Renzi je včeraj uradno začel bitko za tajnika DS

ITALIJA - Včeraj na rimskih ulicah

Množična pobuda za zaščito ustave in njenih vrednot

RIM - Več tisoč ljudi (na sliki ANSA) je včeraj po rimskih ulicah demonstriralo v obrambo italijanske ustave, ki jo nekateri hočejo sprememniti. To ni bila strankarsko obarvana pobuda, temveč je nastala na osnovi peticije, za katero so dale pobudo številne javne osebnosti, začenši s pravnikoma Gustavom Zagrebelskim in Stefanom Rodotajem. Če je kdo, ki lahko spremeni ustavo, je to parlament, ne pa vlad ali predsednik republike, je bilo slišati na shodu.

»Ustava je mogoče sprememniti. To ni pod vprašajem, problem pa je v tem, kakšne naj bodo spremembe in obenem kdo naj jih izvede. Če že pride do sprememb, naj pridejo od ljudi in ne od političnih elit,« je dejal Rodotaj.

BARI - Matteo Renzi (na sliki) je včeraj v Bariju uradno pričel kampanjo za tajniško mesto v Demokratski stranki. Če bo zmagal (odločitev bo padla 8. decembra), napoveduje radikalne spremembe tako v DS kot v državi. Renzi, ki je govoril o potrebi po radikalni revoluciji v levi sredini, je sicer podprt vlado Enrica Lette, ki pa ne sme životariti, je dodal. Zavzel se je odločno proti amnestiji, o katere razmišlja predsednik republike Giorgio Napolitano.

Zajedniško mesto v največji levosredinski stranki se, poleg župana Firenc, potegujejo še Gianni Cuperlo, Giuseppe (Pippo) Civati in Gianni Pittella. Tržačan Cuperlo računa na glasove notranje levice in tudi nekaterih pristašev ministrskega predsednika Lette, Civati sta na mlade, medtem ko je evropski poslanec Pittella poznan predvsem na jugu Italije.

Renzi, ki je velik favorit za zmago, je že napovedal ponovno kandidaturo za župana Firenc. V primeru zmage bo za svojega namestnika morda izbral Cuperla, ki sicer to možnost za sedaj zanika.

ZDA - Še vedno ni dogovora o javnem dolgu

Kljub finančni blokadi odprli nekaj znamenitosti

LOS ANGELES - Narodni park Grand Canyon in Kip svobode sta le dve od najbolj znanih znamenitosti ZDA, ki bosta ponovno začasno odprti za obiskovalce kljub blokadi proračunskega zakona v ameriškem kongresu, ki je onemogočil normalno financiranje vladnih dejavnosti in posledično zaprtje ameriške vlade. Predstavniki ameriških zveznih oblasti so v petek sporočili, da so z guvernerji zveznih držav Arizone, New Yorka, Kolorada, Utah in Južne Dakote dosegli dogovor o ponovnem začasnem odprtju nekaterih največjih znamenitosti. Med njimi je več narodnih parkov, kot sta Grand Canyon in Rocky Mountains, spominski park Mount Rushmore, pa tudi newyorški Kip svobode.

Gre le za nekaj od skupno več kot 400 znamenitosti, ki so pod upraviteljstvom zvezne vlade in so bile zaradi nezmožnosti dogovora o proračunu med republikanci in demokrati prisiljene zapreti svoja vrata. V skladu z doseženim dogovorom bodo omenjene zvezne države začasno financirale stroške delovanja teh znamenitosti, ki letno privabijo na milijone obiskovalcev. Ve-

čina narodnih parkov in spomenikov bo svoja vrata odprla ta konec tedna.

Ameriški kongres zaradi blokade s strani republikancev do 1. oktobra ni bil sposoben sprejeti kompromisa o nadaljnjem financirjanju vladnih dejavnosti, kar je pripeljalo do zaprtja zvezne vlade in ohromilo delovanje dela vladnih agencij, doma pa je ostalo okoli milijon vladnih uslužencev. Blokada ni prizadela samo ameriške turistične industrije, pač pa tudi raziskovalne ustanove, med njimi vesoljsko agencijo Nasa.

Sicer pa ostaja še vedno odprto vprašanje zvišanja gornje meje ameriškega javnega dolga. Če ga ameriški kongres ne bo rešil do 17. t. m., državi grozi bankrot. Republikanci predlagajo povišanje meje javnega dolga za nižjo vsoto, ki bi zadostovala le za nekaj tednov, v tem času pa bi se pogajali z Belo hišo o znižanju proračunske porabe. Podobno taktiko so ubrali že leta 2011, ko so na ta način uspeли doseči dogovor o znižanju proračunske porabe v naslednjih desetih letih za 2000 milijard dolarjev.

Argentina nočje Priebkejevih posmrtnih ostankov

Buenos Aires, RIM - Argentina je po smrti enega od zadnjih še živečih nacističnih zločincev, nekdanjega stotnika SS Ericha Priebkeja sporočila, da ne bo sprejela njegovih posmrtnih ostankov.

Priebke je umrl v petek v Rimu v starosti 100 let. Leta 1998 je bil obsojen na domrtni zapor zaradi pokola v Ardeatinskih jamah blizu Rima, kjer je bilo leta 1944 ubitih 335 civilistov. Poprej je po vojni živel v Argentini. Včeraj je rimski vikariat izključil, da bi Priebkejev pogreb potekal v cerkvi, rimski župan Ignazio Marino pa nočje, da bi nacističnega zločinka pokopal v večnem mestu.

Tajfun na Filipinih, v Indiji trepetajo pred ciklonom

MANILA/NEW DELHI - Tajfun Nari je včeraj zjutraj dosegel sever Filipinov, v Indiji pa so trepetali pred ciklonom Phailin in so izdali rdeči alarm. Nari je na Filipinih odkrival strehe, zakrivil smrt najmanj 12 ljudi, več kot dva milijona ljudi pa je ostalo brez elektrike.

Indijo pa je včeraj dosegel ciklon Phailin, ki ga spremljajo veter s hitrostjo do 240 kilometrov na uro ter obilne padavine. Ciklon bi lahko postal najmočnejši vihar na območju v zadnjih 14 letih. Zaradi ciklona so v Indiji po podatkih agencije za zaščito pred nesrečami evakuirali več kot pol milijona ljudi.

V Barceloni demonstracije v podporo celoviti Španiji

BARCELONA - V Barceloni se je včeraj zbral več deset tisoč ljudi, ki so v luči naraščajočega separatizma v Kataloniji mirno demonstrirali za celovito Španijo. Po navedbah organizatorjev skupine Mi smo Katalonija, mi smo Španija se je v središču katalonske prestolnice zbral 160.000 ljudi, po navedbah policije pa 30.000. Ob včerajšnjem državnem prazniku je tudi prestolonaslednik, princ Felipe v Madridu pozval k celovitosti Španije. "Dan je dan, da slavimo tisto, kar nas združuje," je ob sprejemu v kraljevi palači dejal Felipe. Ob prazniku so v Madridu pripravili tudi vojaško parado, na kateri prvici ni bilo španskega kralja Juana Carla, ki okreva po operaciji kolkov.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 20.00** Tv Kocka: 13. Glasbena revija sv. Ciril in Metod – 2. del
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.30** Show: Uno mattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **7.15** 9.45 Pole position
7.55 Avtomobilizem: Formula 1, VN Japonske, prenos dirke **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde Estate **13.30** 16.30, 20.00 Dnevnik **14.00** Show: Domenica in... l'Arena **16.35** Show: Domenica in **18.50** Kviz: L'eredità **20.40** Igra: Affari tuoi

21.30 Nad.: Altri tempi (dram.) **23.30** Speciale Tg1

Rai Due

- 7.00** Risanke **9.35** Dok.: Voyager Factory **10.10** Dok.: Ragazzi, c'è Voyager **10.50** Dok.: A come Avventura **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.45** Film: La verità non può aspettare **15.15** Film: Il mistero della porta accanto **16.50** Film: Il destino dei Kissel **18.05** 90° minuto **19.30** Športna rubrika **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **22.40** La Domenica sportiva

Rai Tre

- 7.05** Nad.: La grande vallata **7.55** Film: Ercole l'invincibile **9.20** Serija: New York, New York **10.10** Ritratti **10.45** TeleCamere - Satelite **11.10** Tgr Estovest **11.30** Tgr Regione Europa **12.00** Dnevnik **12.25** Tgr Mediteraneo **12.55** Prima della prima **13.25** Passeggiatore **14.00** Dnevnik **14.30** Aktualno: In \u00bdOB Ora **15.05** Kilimangiaro **17.30** Film: La vittoria di Luke - The 5th quarter **18.10** Nan.: Squadra Speciale Vienna **18.55** 22.45 Dnevnik, deželni dnevnik in

vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **23.00** Show: Sostiene Bollani

Rete 4

- 7.45** Media Shopping **8.15** Nan.: Vita da strega **9.20** Dok.: Vajont 1963 **10.00** Sv. Maša **11.00** 12.00 Rubrika: Pianeta mare **11.30** Dnevnik **13.00** Dok.: Viaggi di Life **14.00** Dnevnik **14.40** Donnaventura **15.30** Film: A casa dopo l'uragano **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Il comandante Florent **21.30** Nad.: Tempesta d'amore **23.25** Film: Il senso di Smilla per la neve

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.45** Le frontiere dello spirito **8.50** Tgcom **9.35** Resn. show: The Chef - Scelgo e creo in cucina **11.30** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noe **14.00** Show: Domenica Live **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Parerissima Sprint **21.30** Talent show: Io canto **0.20** Nad.: Smash

Italia 1

- 6.45** Motociklizem: Moto3, VN Malezije, prenos dirke **8.20** Motociklizem: Moto2, VN Malezije, prenos dirke **10.00** 13.40 Motociklizem: MotoGP, VN Malezije, prenos dirke **11.00** Fuori giri **11.50** Nan.: Life bites **11.55** Nad.: Mike & Molly **12.25** Dnevnik **13.00** Sport Mediaset **14.40** Film: Mr. Crocodile Dundee **16.35** Film: Mr. Bean - L'ultima catastrofe **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Così fan tutte

19.35 Film: Rush Hour – Due mine vaganti **21.30** Lucignolo 2.0

La 7

- 7.00** 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Film: Corto circuito (kom.) **11.30** Nad.: Cuore d'Africa **13.30** Dnevnik **14.00**

VREDNO OGLEDА

10.20 Nan.: Morske dekllice - H2O **10.50** Film: Kamnit angel **13.05** Nad.: Razočara ne gospodinje **14.00** Serija: Jamie - Obroki v pol ure **14.30** Serija: Kuharski dvoboj tortic **15.25** Serija: Malo pariška kuhinja z Rachel Khoo **16.00** Film: Alvin in veverički **17.45** Serija: Okusi brez meja **18.20** Ana

Kronika **14.40** Film: Joe Bass - L'implacabile **16.30** Nan.: The District **18.15** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Le storie di Linea gialla **21.00** Nad.: Grey's anatomy **23.45** Nad.: Saving Hope

Tele 4

- 6.30** Ricette di Giorgia **7.00** Voci in piazza **12.30** 19.45 Qui studio a voi stadio **18.00** 45° Barcolana - Regata notturna Jotun Cup **19.00** Cartellino rosso **23.00** Dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

- 7.00** Risanke **10.15** Nan.: Polna hiša živali **10.45** Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Odd.: Ljudje in Zemlja **13.00** Porocila, šport in vremenska napoved **13.25** Slovenski pozdrav, pon. **14.20** Slikovith 55 **14.45** Projekt Na deželi **15.20** Film: Gube (anim.) **17.00** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Slikovith 55 **18.40** Risanke **18.55** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.05** Koncert: Lepo je deliti **21.35** Nad.: Oblast **22.45** Dok. serija: Na poti **23.20** Porocila, športne vesti in vremenska napoved **23.50** Slovenski magazin

Slovenija 2

- 7.25** Skozi čas **7.50** 17.05 Avtomobilizem: Formula 1, VN Japonske, prenos dirke **10.10** Globus **10.40** Slovenski magazin **11.05** Žogarja **11.40** Koncert: Vruja in Dario Marušič, pon. **12.40** Koncert: Simfonični orkester in zbor Akademije za glasbo **13.30** Rad imam nogomet **14.15** Turbulenca **14.45** Športni iziv **15.20** Košarka: državno prvenstvo, Union Olimpija - Krka, pon. **19.10** Migaj raje z nami **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Imago Sloveniae **20.50** City folk - Obrazi mest **21.15** Dok. odd.: Eku-menopolis - neskončno mesto **22.55** Tv-igra: Sigmundove sanje **23.20** Kratki film: Z ljubeznijo

Slovenija 3

- 6.05** Primorska kronika (pon.) **6.25** 7.10, 8.10 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.50** 14.50, 18.25 Tedenski pregled **7.35** 11.10, 15.40 Svet v besedi in sliki **9.15** Kronika **10.55** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **15.05** Satirično oko **17.30** Porocila **17.45** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Tedenski izbor **22.05** 55 let Tv Slovenije

Koper

- 14.00** Čezmejna Tv **14.10** Vsedanes - Svet **14.20** Tednik **14.50** „Q“ **15.35** Potopisi **16.05** Folkest 2013 **17.05** Avtomobilizem **17.25** Le parole più belle **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Pesem kama **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Est - Ovest **19.50** Kino Premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dokumentarci **22.15** Slovenski Magazin **22.45** Gornjate Kogojane 2009 **23.20** Secunda Biennale Capodistria **23.50** Mediteran

Tv Primorka

- 15.15** 16.30 Tv prodajno okno **15.30** Kmetijska oddaja **17.00** Žogarja v Postojni **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Na Postojnskem **20.00** Med nami **21.00** Predstavljam: Teden Univerze v Novi Gorici **21.30** Literarni večer s Tomazem Šalamonom **22.30** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

- 7.00** Risane, otroške in zabavne serije **10.20** Nan.: Morske dekllice - H2O **10.50** Film: Kamnit angel **13.05** Nad.: Razočarane gospodinje **14.00** Serija: Jamie - Obroki v pol ure **14.30** Serija: Kuharski dvoboj tortic **15.25** Serija: Malo pariška kuhinja z Rachel Khoo **16.00** Film: Alvin in veverički **17.45** Serija: Okusi brez meja **18.20** Ana

kuha **18.55** 24UR - novice **20.00** Serija: Go-stilna išče šefa **21.00** Film: Devet mesecev (i. H. Grant, J. Moore) **22.55** Film: Pleasantville

Kanal A

- 6.00** Risanke in otr. nanizanke **8.00** Motociklizem: MotoGP, VN Malezije, prenos dirke **11.20** ŠKL - Šport mladih **12.20** Tv Pro-daja **12.45** Serija: Navihanci iz Benidorma **13.15** Film: Večji kot nebo **15.15** Film: Samo prijatelj **17.05** Serija: Merlinove pustolovščine **18.00** Volan **18.35** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **19.10** Pazi, kamera! **20.00** Top Gear **21.05** Top 4 s Tjašo Kokalj **22.10** Svet - Povečava **22.40** Film: Rezilo - Trojica

RADIO

- RADIO TRST A**
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 ;Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domača zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naša čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditv; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Konika; 7.30 Kmetijska odaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditev danes; 9.30 Torklja; 10.30 Porocila; 11.00 Primorski kraji; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in cesti; 19.00 Dnevnik; 20.05 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.15, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Vivere il vangelo/Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45 Siglia single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.00, 20.00 Feliz files; 13.00, 20.30 La rosa dei venti/Detto tra noi in musica/La radio a modo nostro/I magnifici 22; 14.00 L'alveare; 15.00 Ferry sport; 17.45 Pesem tedna; 18.00 Album charts; 19.00 Saranno suonati; 21.30 Sonoricamente Puglia; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic electronique; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Porocila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke;

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Squadra Antimafia

23.30 Film: Il mistero del lago

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** 17.00 Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Nad.: Altri tempi **23.35** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

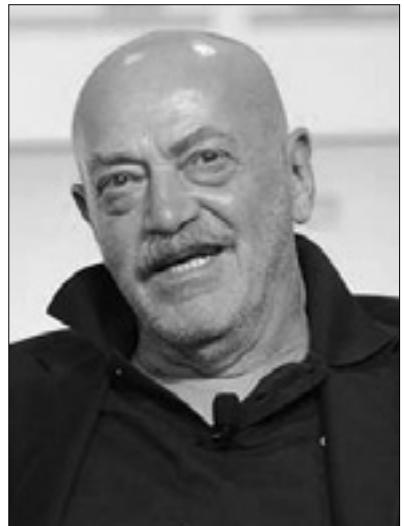
7.00 Risanke **8.05** Sorgente di vita **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nad.: Settimo cielo **10.00** Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** Dnevnik in sport **18.45** Nad.: Squadra Speciale Cobra **11.19.35** Nan.: NCIS **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Resn. show: Pechino Express obbiettivo Bangkok **23.30** Show: Made in Sud

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Reportaža: Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** 20.15 Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.10** Nan.: La signora del West **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Report **22.50** Sfide

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg distretto 21 **16.35** Nan.: My life **17.00** Film: Perry Mason – Furto d'autore **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Aktualno: Quinta colonna – Il Quotidiano **21.10** Aktualno: Quinta colonna

23.50 Terra!

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Talk show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40**

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary **9.45** Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical division **12.25** Dnevnik in sport **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Simpsonovi **14.35** Nan.: What's my destiny Dragon ball **15.00** Nan.: Naruto **15.30** Nan.: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two broke girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nad.: Community **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.25** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami

21.10 Show: Colorado **0.00** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **13.30** 20.00 Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Aktualno: Quinta colonna – Il Quotidiano **21.10** Aktualno: Quinta colonna

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Dok.: Borgo Italia **7.50** Dok.: Italia da scoprire **8.15** Aktualno: Salus Tv **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** Košarka **16.30** Dnevnik **17.00** Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.00** 45° Coppa d'autunno – Barcolana 2013 **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.20 Utrip **6.35** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.10** 15.45, 18.40 Risanke in odd. za mlade **12.00** Odd: Ljudje in zemlja **13.00** 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub (pon.) **15.10** Dober dan, Koroška **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.30** Infodom **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **22.40** Vreme, Kultura, Šport **23.05** Opus **23.40** Življenje na obroki

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **11.00** Dobra ura **12.50** Dobro jutro **15.35** 19.00, 0.25

Točka **16.25** Na lepše **17.05** Kaj govoriš? **17.30** Dober dan, Koroška! **18.00** Prava ideja! **18.30** To bo moj poklic **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Film: Dediščina Evrope **22.00** Nad.: Vera **23.30** Slikovith 55

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Po-slanski premislek **6.45** 13.00 Svet in besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila **9.05** DZ izbor **9.40** Tedenski izbor **11.25** Zrcalo tedna **12.00** 15.45 Satirično oko **13.15** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **15.05** Poslanski premislek **16.35** Tedenski napol-vednik **17.50** 19.30, 21.45 Kronika **18.40** 21.25 Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **20.00** Aktualno **20.30** 22.50 Na tretjem... **21.30** Žarišče **22.00** Tednik **23.20** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.40 Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vsedanes – Šola **15.00** Ciak Junior **15.30** Seconda Biennale Capodistria **16.00** Veselje je... **16.30** Tednik **17.00** Dokumentarec **17.30** Istra in... **18.00** 23.10 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** 22.30 Šport **20.00** Mediteran **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani **22.15** Kino premiere **23.00** Presek

Tv Primorka

8.35 9.00, 10.30, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.30** 18.30 Naš čas **11.00** Novice, Videostrani **17.30** ŠKL **19.30** Žogarija v Varaždinu **20.00** Slovenijo čutim **21.30** Predstavljam: Teden Univerze v Novi Gorici **22.30** Glasbeni večer

POP Pop TV

6.00 Risanke **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.25** 10.35, 11.45 Tv Prodaja **9.40** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.50** 15.50 Nad.: Rožnati diamant **12.00** 17.55 Nad.: Divja v srcu **12.55** Nan.: Pod eno streho **14.00** Nan.: Naša mala klinika **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefu **22.00** 24UR - zvečer **22.30** Nad.: Zvit in prebrisani **23.25** Nad.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risanke **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravnik **9.05** Faktor strahu ZDA **10.00** 17.05 Nan.: Puščica **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Malo za šalo **13.10** Nan.: Policisti v Los Angelesu **14.00** 19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.30** Film: Devet mesecev **16.30** 18.00, 19.55 Svet **16.35** Nan.: Šola za pare **19.00** Nan.: Dva moža in pol **20.05** Film: A-Team (akc.) **22.25** Film: Nevidni

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Tretji poličas; 10.00 Poročila; 10.10 Zbori v gledališču; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 21. nad.; 18.00 Hevreka; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska laha glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar priveditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrštvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivuje; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

IRIS Ponedeljek, 14. oktobra
Iris, ob 21.05

Pianist

Francija, Velika Britanija

2002

Režija: Roman Polanski

Igrajo: Adrien Brody, Thomas Kretschmann in Frank Finlay

Zlata palma in tri oskarjeve nagrade za biografsko zgodbou Romana Polanskega.

Film Pianist je izredna prijava o življenski prigodi poljskega glasbenika, Wladyslawa Szpilmana. Nadarjeni pianist se je leta 1939 znašel v zasedeni Varšavi.

Vso njegovo družino so deportirali v nacistična taborišča, njemu pa je uspelo ostati v mestu, kjer je v nečloveških pogojih dočkal tudi svobodo.

VREDNO OGLEDА**Primorski dnevnik**

Lastnik:

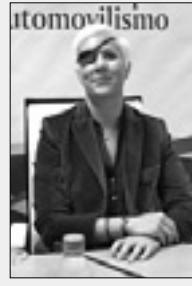
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Motociklisti v Sepangu ob 10. uri

SEPANG - Španec Marc Marquez na Hondi si je v kvalifikacijah pred današnjo dirko motociklističnega SP za VN Malezije v Sepangu še osmči v sezoni priboril najboljši startni položaj. Iz prve startne vrste bosta dirko v kraljevskem razredu motoGP začela še Yamahana dirkača Italijan Valentino Rossi in Britanec Cal Crutchlow. Vodilni v skupnem seštevku SP Marquez, ki se mu nasmahi prvi naslov svetovnega prvaka, je ob tem, s časom dve minutni 00,011 sekunde postavil še rekord kroga.

Minuta molka

SUZUKA- Prireditelji dirke formule 1 v Suzuki so daviščno preizkušnjo, start ob 8. uri, začeli z minuto molka v spomin na 33-letno špansko dirkačico Mario de Villoto, ki so jo našli mrtvo v hotelski sobi v Sevilli, kjer bi morala predstaviti svojo knjigo o lanskem bližnjem srečanju s smrtno na dirkališču v Veliki Britaniji. Takrat je kot testna voznica Marussia doživela hudo nesrečo na stezi Duxford, ko se je zateleta v tovornjak ob stezi. Njen življenje je dolgo viselo na nitki, v nesreči je izgubila desno oko.

NOGOMET - Selektor Katanec o pravem preporodu Slovenije med kvalifikacijami za SP 2014

»Fantje so lahko še boljši«

MARIBOR - Slovenska nogometna reprezentanca je z odliko opravila predzadnji izpit v boju za nastop na svetovnem prvenstvu naslednje leto. V igri z Brazilijo 2014 ostaja do zadnjega igralnega dne v torek, selektor Srečko Katanec pa je kljub prepričljivi zmagi proti Norveški (3:0) po mariborskem dvoboju umirjal strasti. Tudi zato, ker kljub lepi zmagi - prvi proti Norveški na medsebojnih tekmacih - Slovenija nima vsega le v svojih rokah. Za uvrstitev na želeno drugo mesto bodo morali ne le zmagati proti Švicu, ki si je medtem že zagotovila neposredni nastop na mundialu, na njenem terenu, temveč upati še, da njihovi sinočnji tekmeci Norvežani ne bodo tako podrejeni tudi v torek proti Islandiji, saj ta, s slovenskega zornega kota, ne sme dobiti več kot točke. Ob tem je treba upoštevati še to, da se bo najslabša drugouvrščena evropska ekipa kljub tej uvrstitvi obrisala pod nosom za dodatne kvalifikacije, tako da bo v torek zvezcer veliko živčnosti in preračunavanja.

«S tem se nikoli nisem obremenjeval. Me ne zanima, verjemite mi. Zanimala me tekma, ki jo igramo. Zavedajmo se, da imamo zelo težko tekmo proti Švicu, ki je absolutno najboljša ekipa v skupini. Resnično nisem imel v podzavesti, da lovimo Brazilijo na silo. Gremo pa iz tekme v tekmo. Če premagamo Švico in Islandija premaga Norveška, potem čestitke Islandiji. Žal mi bo, ampak si bodo to zasluzili,» je o tem, da se z računanjem možnosti ob igrišču ne ukvarja, dejal Katanec.

Po tekmi v Ljudskem vrtu je po udaril, da je z doseženim seveda zadovoljen, ni pa se mogel izogniti oceni padca v igri Slovenije. Ta je bil po njegovem mnenju logičen, tako zaradi oslabljenosti njegove ekipe kot različnih dejavnikov. «Vse ekipe imajo take težave. Nočem biti preveč kritičen, tudi najboljši ne igrajo v enakem ritmu 45 minut. Moramo še nekaj popraviti, a težave imajo vsi. Močno težiti k temu, da daš gol, dva. Želeli smo doseči še tretji gol, ker je lahko hitro narobe, če vodiš 2:0, pa dobiš gol, kar sem že doživel,» je razmišljal Katanec.

Slovenski selektor pa seveda ni dovolil, da bi ocene o morebitnih rezervah v igri pokvarile zmagovalo vzdušje: «Ti fantje so lahko še boljši, tudi v fizičnem smislu, to vem, ker jih dobro poznam. A v situaciji, kot smo, veste, da prav dosti ne igrajo po klubih, nekateri nimajo razvitih nekaterih sposobnosti za vseh 90 minut ... Iz tega moramo potegniti maksimum in biti zadovoljni. Ker če danes ne bom zadovoljen, potem sem pa nor, kaj ne. Ti fantje, ki so bili novi pod narekovaji, so igrali zelo dobro. Ni lahko igrali in še lovit rezultat, tako da čestitke fantom. Kar se bo zgodilo v Švici, se bo pač zgodilo,» je o vlogi nekaterih «novih» reprezentantov dejal Katanec in postregel še z nekaj zdravstvenimi informacijami. Bojan Jokić ne bo odpotoval v Švico, zdravljenje bo trajalo vsaj dva tedna, medtem ko naj bi bil Tim Matavž do torka nared.

Vseeno pa se slovenski trener ni mogel izogniti vprašanjem o bližnji prihodnosti: o torku v Bernu. «Načrt? Do-

Srečko Katanec je
za reprezentanco
Slovenije ocitno
pravi mož na
pravem mestu

ANS

bro se regenerirati, fantje imajo en dan prosto, potem en trening in analiza. Skupini resnično nisem imel v podzavesti, da lovimo Brazilijo na silo. Gremo pa iz tekme v tekmo. Če premagamo Švico in Islandija premaga Norveška, potem čestitke Islandiji. Žal mi bo, ampak si bodo to zasluzili,» je o tem, da se z računanjem možnosti ob igrišču ne ukvarja, dejal Katanec.

Pa lahko Slovenija v torek računa tudi na pomoč Norveške? Na nekoliko

hudomušno novinarsko vprašanje, češ da bodo Norvežani zdaj, ko so jih Slovenci odpravili s 3:0, na nek način proti Islandiji igrali tudi zanje, je selektor Per-Mathias Hoegmo, ki se je pred tem znašel v primežu številnih norveških kolegov, odgovoril diplomatsko: «Radi bi se izboljšati. Danes je bilo 70 minut dobre igre, moramo pa biti manj naivni. Upam, da bomo odigrali dobro, gre pa za nekakšen lokalni derbi in vemo, da bo težko.» (STA)

SKUPINA E

Švica	9	6	3	0	16:6	21
Islandija	9	5	1	3	16:14	16
Slovenija	9	5	0	4	14:10	15
Norveška	9	3	2	4	9:12	11
Albanija	9	3	1	5	9:11	10
Ciper	9	1	1	7	4:15	4

PRIHODNJI KROG (15. 10.): Švica - Slovenija, Norveška - Islandija, Ciper - Albanija

JADRANJE Simon in Jaš za medalje, a daleč od njih

V francoskem La Rochelle se bo danes z odločilno regato za kolajne zaključila regata prvenstva Eurosa, ki jo prirejajo v okviru francoskega olimpijskega tedna. V olimpijskem razredu 470 se bosta v zadnji regati pomerila tudi Čupina jadralc Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, ki sta po osmih regatah na 7. mestu. Od tretjega mesta jih loči 15 točk, ki pa jih bo po mnenju krmara Simon Sivitz Košute težko nadoknaditi. Prav toliko točk pa bi lahko jadralc, ki v Franciji nastopata kot člana reprezentance, pridobil v petek v zadnji regati, ko bi le imela nekaj več sreče. »Prvo bojo smo obrnilo na 3. mestu, v krmi pa smo iz 3. zdrknili na zadnja mesta. V trenutku namreč ni bilo več vetra, tako da smo vsi vodilni zastali, nato pa je sunek vetra zapihal od zadaj, tako da nas je celo flota prehitela,« je obrazložil florist Jaš. Včeraj so jadrinci v zelo spremenljivih vetrovnih razmerah dokončali samo en plov. Jadralc Čupe sta bila na koncu 7.

Poraz Tržačanov

BOCEN - Tržaški rokometni prvoligaš Pallamano Trieste je v 4. krogu A-lige doživel prvi poraz. V Bocnu ga je s 23:18 (12:18) premagal favorizirani Bozen (njegov trener je nekdanji igralec v Trstu Alessandro Fusina), s katerim je do včeraj delil prvo mesto. Tržačani so žal odšli na Južno Tirolsko brez svojega najboljšega igralca, bivšega člena propadlega koprskega Cimosa Konečnika, ki si je na treningu poskodoval mišico. Streleci za Trst: Radojkovič 3, Oveglia 1, Anici 5, Perne 1, Siročić 4, Visintin 4.

LIGA PRVAKOV - Celje Pivovarna Laško - Rhein-Neckar Löwen 25:28 (7:13)

NOGOMET - V promocijski ligi je Vesna padla v Križu

Prekinitev serije uspehov

Vesna - Zaule 0:1 (0:1)

Strelec: Di Sotto v 45. min.

Vesna: Carli, G. Kerpan, Rebula (od 79. Degrassi), Božič, Škrbina, Pin, Dragosavljević, Vitali (od 61. Bubnich), Maddalena, (od 57. A. Kerpan), Muiesan, Gianneo. Trener: Zanuttig.

Zaule: Furlan, Gesuato, Spinelli, D. Zigon, Braini, Di Sotto (od 86. Gili), Blasina, Radovac, Mormile, Cipolla, C. Zigon (od 69. Cramesteter). Trener: Saina.

Rdeč karton: Braini v 90. min.

Vesna je padla. Drugič v letosnji sezoni na domaćem igrišču. Daljše pozitivne serije štirih zaporednih zmag je tako konec. V včerajšnjem vnaprej igranem srečanju promocijske lige je na koncu zasluženo zmagala ekipa iz Žavelj. Gostje, pri katerih igrajo pomembne vloge slovenska Miljčana David in Christian Zigon ter nogometarčka Žobale Nejc Radovac (ex Juventina), so bili bolj »lačni« zmage. Bolj so se borili.

»Še posebej v drugem polčasu smo igrali slabno. Niti enkrat nismo streljali proti nasprotnikovim vratom. Zaule so dobra ekipa. Igrali so sto na uro. V primerjavi s prejšnjimi tekmami smo naredili korak nazaj,« je po tekmi komentiral tekmo odbornik kriškega društva in maser Alex Sedmak. V žaveljskem taboru je po trikratnem živužgu sodnika, tržaškega Slovenca Francesca Lozeia (sodil je dobro), zavladalo evforično razpoloženje. »Zmage v Križu so vsakič zlata vredne. Igrali so bilo težko (pred tekmo in v prvem delu je močno deževalo op. av.) in nasprotnik je povrhl

ga odlična ekipa. Pravzaprav smo pričakovali, da bo na tej tekmi zmagal tisti, ki bo prvi zadel. In tako je bilo. Pohvaliti moram soigralce, ki so se srčno borili,« je očenil žaveljski branilec Michele Braini (ex Primorec in Primorje), ki je moral sicer predčasno zapustiti igrišče zaradi rdečega kartona.

Odločilni gol gostov je padel v zadnjih sekundah prvega polčasa. Po levu strani je v kazenski prostor Vesna pritekel Mormile in podal na sredino, kjer se je do žoge (tudi s kančkom sreče) prvi približal Di Sotto in usnje nato brčnil za Carljiev hrbet. Pred tem je bila igra

živahna. Obe ekipi sta ustvarili nekaj lepih priložnosti za gol. Vesna je vajeti igre držala v svojih rokah v uvodnih pol ure srečanja. Zadetku so se približali Gianneo, Škrbina (z glavo) in Muiesan. Nevarni so bili tudi nogometari Žavelj. V 39. minutah je odločilno posredoval domači kapetan Carli.

V drugem delu so bili gostitelji neučinkoviti. Večko zgrešenih podaj in premalo (oziroma nič) izdelanih akcij. Gostje bi lahko z večjo mero spremnosti lahko celo dosegli še drugi gol. Ni jim uspelo. Vseeno pa so na koncu (zasluženo) zmagali. (jng)

DRŽAVNI MLADINCI

Kras - Trieste Calcio 0:1 (0:0)

KRAS: Karan, Messina (Petrucci), Costa, Castellani, Križman, Simeoni, Halili (Vescovo), Giani, Caselli, Ridolfi, Bianco (Drioli), trener Campo.

Mladinci Krasa so izgubili priložnost, da bi vknjili drugo zmago, saj so bili na Proseku ves čas boljši tekme. Trieste Calcio je edini gol dosegel v 5. minutah drugega polčasa po 11-metrovski, potem ko se je igralec Krasa dotaknil žoge z roko. »Škoda, saj je bila kazen prehuda. Dotik ni bil nameren, nenazadnje takrat ni bilo tam blizu nikogar od nasprotnikov,« je bil nekoliko razočaran Saradžin. Prvi polčas je bil izenačen, v drugem pa so bili igralci Krasa ves čas boljši. Igra se je razvijala pred nasprotnikovim golom, vendar žoga kljub številnim priložnostim, + ni hotela v gol. V drugem polčasu se je poškodoval Messina, ki ga je nato zamenjal Petracci.

KOŠARKA - Kljub odsotnosti Daniela Baticha dosegli pomembno zmago

Jadran proti Oderzu res v velikem slogu

Jadran Franco - Oderzo 69:52 (17:12, 34:22, 52:40)

JADRAN: Batisch 11 (3:4, 3:14, 2:9), Ban 24 (10:10, 6:13, 2:6), Marusich 4 (-, 2:7, 0:1), Franco 15 (-, 5:13, 5:11), Malalan 5 (3:4, 1:1, -), Slavec 5 (-, 2:3, 1:2), De Petris 5 (1:2, 3:3, -), Ridolfi, Leghissa. Trener: Mura.

»To je bila prava zmaga v stilu Jadra na. Res sem izredno zadovoljen. Vsi vemo, kaj pomeni za nas odsotnost Daniela Baticha. Ključ zmage je bila naša skupinska igra,« je bil z zmago izredno vesel trener Mura. »Vsem, da bodo tudi padci, vendar važno je, da smo dokazali, da smo prava ekipa, ki v težkih trenutkih vesla v isto smer.«

Jadran je v drugem krogu gostil enega izmed glavnih favoritov prvenstva Oderzo, ki je v sestavo ekipe vložil res veliko. Medse je privabil tudi Baseia (lani LegaDue), ki je bil s 25 točkami najboljši strelec na tekmi in pričakovano tudi pravi epicenter nasprotnike igre. Ekipa sicer nima pravega ustvarjalca in organizatorja igre, sloni na štirih visokih igralcih, ki izstopajo po fizični moči. Prvega štirjeva prav tako pogrešajo, tudi pod košem pa tokrat niso bili preveč nevarni (iz gre 25 %, 15:59).

Jadran je goste zaustavil že v samem začetku, prednost pa ni izpustil vse do končnega sodnikovega žvižga. Zaradi odsotnosti Daniela Baticha (zdravstvene težave) je zaigral mlajši brat Matija, ki je suvereno vodil ekipo več kot 30 minut, motorja ekipa pa sta bila Ban in Franco (skupaj skoraj polovico vseh točk). Že v prvi četrtini se je Jadran izkazal s pazljivo obrambo, ki je bila rdeča nit srečanja, v napadu pa si je znal priigrati odprte mete, ki so bili najlažja pot do zmage. Nasprotnike je onesposobil tudi s hitrejo igro, ki je do izraza prišla predvsem v začetku druge četrtine, ko je povedel na plus 10 (24:14), prednost pa do odmora še rahlo poveč (34:22). Prednost je Jadran še povečal v tretji četrtini (52:36), maksimalen naskok pa zabeležil čisto na koncu tekme. Tako v drugi kot tretji četrtini sicer ni šlo vse enosmerno: Oderzo se je z monologi Baseia dvakrat približal (na 7 in 9 točk), vendar je Jadran z uspešnim kroženjem žoge, kjer je bil čisto vsak igralec pomemben, in obrambo vsakič vzpostavil svojo premoč. Predvsem pod košem se je kljub izraziti višini nasprotnika (Bassei 2,07 m, Bonoli 2,01 m in Infant 2,00 m) boril kot lev (v obrambi je zbral 28 skokov,

Franco in Ban (oba desno) protagonisti Franco (spodaj) tudi protagonisti krvave poškodbe

KROMA, SOSSA

Oderzo 21). Ravno zagrivenost pod košem pa je v zadnji četrtini privedla do neljubegega padca, ki je Franca (zaradi rane na glavi) in De Petrisa (udarec v nos) prisilil, da sta zapustila igrišče. Oderzo je reagiral, a ga je Jadran znal ometiti. Neizmerna želja po zmagi je omogočila, da sta se oba poškodovanca vrnila na igrišče le nekaj minut po udarcu, in pripomogla k novi zmagi Jadrana. (V.S.)

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

PRVENSTVO U17 DRŽAVNI

Jadran Zkb - Vis Spilimbergo 53:34 (17:3, 23:14, 43:21)

JADRAN: Grgić, Furlan 4, Coloni 2, Tul 4, Crismani 4, Fonda 7, Zidarich, Gia-

comini 4, Daneu 5, Gelleni 23, Bandi. Tre-
ner Vatovec. 3 točke: Gelleni 1.

Proti slabšemu nasprotniku so ja-
dranovci osvojili drugo zaporeno zmago,
igra na obeh straneh pa ni bila dopadljiva.

Jadranovci so izstopali predvsem po več-
jem košarkarskem znanju: po začetni ize-
načenosti so hitro povedli na dvajset točk,
to razliko tudi ohranili do konca, vendar je

bila igra kljub temu posejana z napakami.

Na igrišču so se zvrstili čisto vsi razpolo-
žljivi igralci. V 3. krogu jih čaka derbi s Ser-
volano (v četrtek ob 20.00).

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

PRVENSTVO U17 DRŽAVNI

Jadran Zkb - Vis Spilimbergo 53:34 (17:3, 23:14, 43:21)

JADRAN: Grgić, Furlan 4, Coloni 2, Tul 4, Crismani 4, Fonda 7, Zidarich, Gia-

comini 4, Daneu 5, Gelleni 23, Bandi. Tre-
ner Vatovec. 3 točke: Gelleni 1.

Proti slabšemu nasprotniku so ja-
dranovci osvojili drugo zaporeno zmago,
igra na obeh straneh pa ni bila dopadljiva.

Jadranovci so izstopali predvsem po več-
jem košarkarskem znanju: po začetni ize-
načenosti so hitro povedli na dvajset točk,
to razliko tudi ohranili do konca, vendar je

bila igra kljub temu posejana z napakami.

Na igrišču so se zvrstili čisto vsi razpolo-
žljivi igralci. V 3. krogu jih čaka derbi s Ser-
volano (v četrtek ob 20.00).

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

**PRVENSTVO U19 ELITE
Jadran Zkb - Arcobaleno Trieste 80:55 (19:11, 49:27, 69:43)**

JADRAN: Regent 5, Coretti, Sar-
doč 12, Gregori 6, Leghissa 4, Ridolfi 16,
Mattiassich 16, Kocjančič 21, trener
Mura. SON: 16, PON: Coretti; 3 točke:
Gregori 2, Mattiassich 2, Kocjančič 1,
Ridolfi 1; skoki : Leghissa 16 (12 + 4); po-
daje: Ridolfi 4.

Za Jadran je bila tekma proti tržaški ekipi le dober trening, saj sestavlajo nasprotnikovo ekipo mlajši igralci (letnik 1997). Jadranovci so hitro povedli in prevzeli vajeti igre. Na igrišču so se zvrstili vsi igralci, tudi tisti, ki so igrali manj na prvi tekmi. Izpostaviti velja dober nastop Simona Regenta v obrambi in napadu, Aleksandra Sardoča in Iliju Kocjančiča, ki je bil tokrat najboljši strelec.

Pomočnik Dean Faraglia, ki je na trenerski klopi zamenjal Deana Oberdana, je zelo dobro vodil tekmo.

PRVENSTVO U19 EL

NEDELJSKI INTERVJU - Peter Brumen

»Tak sem zaradi staršev: oče je bil nežna duša, mama je vihtela bič«

Zaradi treh objokanih deklet je službo pri ljubljanski Olimpiji zamenjal z angažmajem v Trstu. To se je zgodilo leta 1976. Letos je košarkarski trener Peter Brumen sklenil svoje delo med Slovenci v Italiji. V Fužinah na robu Ljubljane, kamor je njegov nekdanji varovanec Goran Vojnović postavil zgodbo Čefurji raus!, je Brumen spregovoril o sebi. O starših, o košarki in o klofutah, ki jih je dal in prejel.

V Trst ste prišli iz Ljubljane. Tudi Anton Trstenjak je ugotovil, da se prebivalci teh mest značajko ne ujemajo. Zakaj ste vi postali izjemna?

Ker sem zelo prilagodljiv, kar ne pomeni, da nisem načelen. Značilnosti lokalnega govora se hitro naučim. Morad izpadem malce smešen, ko izrečem zame najbolj značilno besedo; moja »mona« ni tista tržaška, ampak štajerskoslovenska. Seveda, prsvka ni primerna za normalno občevanje, vendar pomagala mi je, da sem vzpostavil malo bolj oseben stik.

Po rodu ste Štajerc, živate v Ljubljani, dolgo ste se vozili na Primorsko. Kaj čutite, da ste?

Čisti Štajerc. Oče je bil rojen v bližini Ptuja, mama je živel na Štajerskem. Je pa res, da se je ona rodila v Rojanu, ker so tja premestili njenega očeta, ki je bil železničar. V mojem začetnem obdobju v Trstu sem starše s svojim seicentom peljal v Rojan. V veselje mi je bilo, da sem zadovoljil mamo tiho željo: videti, kje je prišla na svet.

Je prepoznala svojo rojstno hišo?

Samo približno je vedela, kje naj bi se rodila, saj je po rojstvu, leta 1902, hitro šla na Štajersko. No, čeprav je mama rojena v Rojanu, se nima nam za nobenega Primorca. Rojen sem na Ptaju, do svojega 22. leta sem živel v Mariboru in tam sem tudi naredil prve košarkarske korake. Trenirali so me silno pomembni ljudje, recimo Bata Đorđević, oče groznega Saše.

A vaš klub je potem postala ljubljanska Olimpija ...

Tega ne povem samohvalno, a v Olimpiji sem bil »nekdo«. Treniral sem pomladek in dve leti sem bil trener prve ekipe. V močni jugoslovenski ligi, ki je bila med tremi najbolj kakovostnimi prvenstvi v Evropi, nisem dosegel zavidljivih dosežkov, a smo vsaj ostali v ligi. Tudi evropska tekmovanja sem povohal. Zato ne bi bilo normalno, če bi rekeli, da nisem Olimpijin.

V Trst ste prišli takoj po koncu dveletnega vodenja članov Olimpije, drži?

Da. Jeseni 1976 me je gospod Branko Lakovič povabil, naj prideš za trenerja neke zelo v oblakih začrtane združene ekipe zamejskih košarkarjev.

Koliko je pomagal denar, da ste sprejeli?

Nekateri bodo rekli, da se spreneverdam. A če se dobro spomnim, denarna postavka je bila povsem ponstranska zadeva.

Zakaj ste potem takam prišli v Trst, ki je bil takrat za vas najbrž ek-sotika?

Daleč od tega, da bi bila eksotika. Mlade zamejske košarkarje sem spoznal že nekaj let prej na poletnih taborih zamejskih košarkarjev v Seči pri Portorožu. A moram opisati takratne okoliščine. Nisem se čutil užaljenega, ko sem zvedel, da ne bom več prvi trener Olimpije. Ej, na moje mesto je prišel Krešimir Čosić! Zato sem prevzel žensko ekipo, ki je prav tako nastopala v jugoslovanski A-ligi. A po 14 dneh so se mi tri igralke zjokale in odšle s treninga zaradi mojega načina vodenja treninga, temperamenta in ne najbolj izbranega besedičenja. Peter Brumen je ugotovil, da ni trener za ženske.

Odtlej niste več trenirali žensk?

Niti prej, niti potem. A zakaj sem sprejel Trst? Ne bom rekel, da sem

niste spremenili metodologije dela?

Če govoriva o filozofiji, dojemanju košarke, tega nisem nikoli spremenil. Po strokovni plati pa sem se pač držal razvoja igre, ki je veljal v košarkarsko razvitem svetu. Ce pa sem se že kje začel prilagajati, no ... Dlje sem bil v zamejstvu, globlje sem spoznaval neke priznane in nepriznane resnice o socialnem statusu otrok, o težavah, o tem da je košarkarjev malo, talentiranih še manj ... Vse to je preveč vplivalo name, da sem v kasnejših letih mojega zamejskega udejstvovanja postal za Brumna malo preveč toleranten.

Današnji otroci in njihovi starši so precej bolj občutljivi, drži?

(Se zamislji in molči, op. ur.)

Če si otroku dal klofuto, nekoč menda ni bilo posledic. Danes pa se

V sebi nisem reagiral, potlačil sem. Po kakšnem tednu dolgega nosu sem si moral potihem priznati, da je uprava moral reagirati. Kazovali so me prijatelji, moji bivši igralci, ki sedaj vodijo društvo. Stvar je ostala tam, nobene zamere ni bilo, še vedno smo lahko stopili skupaj k šanku. Ja, včasih sem imel hitro roko, a nikoli na način, da bi ubil človeka v njegovi notranjosti. Nisem ga hotel prizadeti, hotel sem samo, da fant razume: če boš tako nadaljeval, se ti ne bo dobro pisalo v življenju. Ne koristиш sebi in niti skupini, ki ji pripadaš.

Ste ugotovili, da se slovenski košarkarji tostran in onstran meje razlikujejo po značaju?

Prag občutljivosti med zamejskimi košarkarji je bil dosti nižji kot pa v Sloveniji. Bolečinski prag tudi. Tipično: »Mi fa mal questo« (boli me) ... A že tista fenomenalna združena kadetska ekipa letnikov 1960 je spoznala, kaj pomeni trenirati, ko bi vsi drugi rekli »ne rvam« (ne zmorem). Treniralo se je v dežju, igralo se je po burji, igralo se je tudi takrat, ko smo pod košem na Konstovelu moralni zbivati led. Tisti »ne rvam« mi je uspelo znižati na minimum.

Kako občutljivi pa so gluhoneumi?

Neizmerno občutljivi.

Se pravi, da je treba z njimi ravnat posebno previdno?

Kot re-

dogaja, da te starši tožijo ...

To je neprijetna tema. Vem, da na to ne morem bit ponosen, a včasih me je zaneslo. A velikokrat sem to naredil s premislekom.

In kakšne so bile posledice?

Včasih so mi starši rekli: »Vi ste naša podaljšana roka, lahko si dovolite z njim, kar hočete.« A pred štirimi leti se mi je poslednjic – ali pa niti ne – zgodilo, da sem dvignil roko nad igralca. Oče je bil prisoten, bil je prizadet, a ker sva bila dobra znanca, stvari ni poveličeval. Sem pa dobil zaušnico od vodstva društva. Odtrgali so mi pol honorarja za tisti mesec. Prvič govorim o tej stvari.

čeno, svoje filozofije nisem nikoli prilagajal. Zato so vsi mislili, da mi z gluhenimi ne bo uspelo, ker so res silovito občutljivi. Pa mi je uspelo. Pet najst let sem bil z njimi in z največjih tekmovanjih smo odnesli šest uvrstitev med prve tri, čeprav so bile solze, loputanja z vrati ... Kako mi je uspelo? Moj karakter se je oblikoval tako, da so me v določenih okoljih sprejeli klub vsej moji eruptivnosti. To sem dobil od staršev; oče je bil nežna duša, mama je vihtela bič.

Sprejeli so vas tudi v zamejstvu.

Rekli ste, da so vas ob nedeljah vabili na kosila in včasih tudi v klet ...

Ljudje so me vabi v hišo, tudi če sem se z roko spozabil nad njihovim sinom. Mi

bil ne vem kako navdušen, da grem na obrobje in v neko manjšino. Sem pa že vedel, da so ti zamejski košarkari od letnika 1960 do 1964 talentirani.

Ste moralni ob prihodu v Trst spremeniti svoj način dela?

Ne. Bil sem zelo trmast.

Je košarka tako univerzalna, da jo lahko povsod učiš na enak način?

Ne bi bil to, kar sem, če bi se prilagajal. Zahteval sem, da se oni prilagodijo meni. Takrat sem bil v naponu moči, bil sem star 32 let, imel sem za sabo fantastično izkušnjo v jugoslovenski ligi. Bil sem poln sebe. Misli sem, da se košarka igra zaradi mene, ne da sem jaz v košarki zaradi košarke.

Niti kasneje, ko se je način igre razvil,

niso zamerili. To pa zato ker sem tistem mulcu znal že čez pol ure z roko okrog ramen razlagati, kaj je bilo tisto, zaradi česar je med nama nastal spor. Ne bom vzel tega kot potrditev nekaterih mojih uspešnih dejanj, saj mi je tudi žena, ki je psihologinja, odprla oči. Doma imam hude učne ure. Am-pak ... V devetih primerih od desetih so se mi ti otroci, nad katerimi sem se kdaj spozabil, in njihovi starši, prišli zahvatit.

Ko vam je Športno združenje Jadran prejšnji teden izročilo plaketo, ste rekli, da ničesar ne obžalujete. Je šlo za priložnostno frazo ali res mislite tako?

Želel bi si več zmag in manj porazov. Drugače pa ... Razen prvega leta, ko sem živel v Barkovljah, sem se stalno vozil iz Ljubljane. Šel sem na pot tudi z 39 vročine ali tudi v primeru, ko je bila med Logatcem in Postojno zaprtta avtocesta zaradi sneženja. In to kljub dvema odrščajočima otrokom. Ne vem, če sem od tisočih mojih dejavnosti v zamejstvu zamudil deset obveznih prisotnosti. Mogoče karikiram.

No, menite, da so se vam za to primerno zahvalili in oddolžili?

Najtažje je, kadar si odvisen od odbornikov, ki so bili na začetku tvoje kariere tvoji igralci. Zanje je težko, ker imajo neprestano občutek, da morajo človeku stalno vračati, kar jim je dal. In zadnja leta je v zraku tlela ta stvar: Brumen, čas je, da rečemo z bogom, siva glava ne sodi več na košarkarsko igrišče. Jaz bi samo povedal, da sem hvaležen vsem: Branku Lakoviču, Vojku Kocmanu, ki je bil predsednik ZSŠDIja, ko sem prvič prišel v Trst, in vsem tistim, ki so v tem času ogromno naredili za zamejsko košarko. Meni je bilo delo v zamejstvu v prijetno dolžnost. Ne bom lagal, če rečem da sem več dobil kot dal. Redno sem dobival mesečne prejemke. To recimo tudi v osmedesetih letih, ko je bila v Sloveniji kriza. Zato sem živel več kot gosposko življenje. Kapa dol zamejski košarkarski organizirnosti. Govorim lahko v svojem imenu in v imenu mojega prijatelja Andreja Žagarja ter v imenu Jožeta Splicha. Dogovori, sklenjeni avgusta, so vedno držali do junija.

Bralce morda skrbijo, da se bo Peter Brumen odslej dolgočasil ...

Če bo nekje še povpraševanje za moje usluge v mladih kategorijah, se bom rade volje odzval, da pa bi si prav nestrpo želel nadaljevati, to pa ne. Ne bom se metal na glavo. Čudno se mi zdi, da lahko po doglem času vsak večer gledam Dnevnik ob sedmih. Že 50 let ga nisem uspel gledati.

To vam uspeva prav v času slabih novic ...

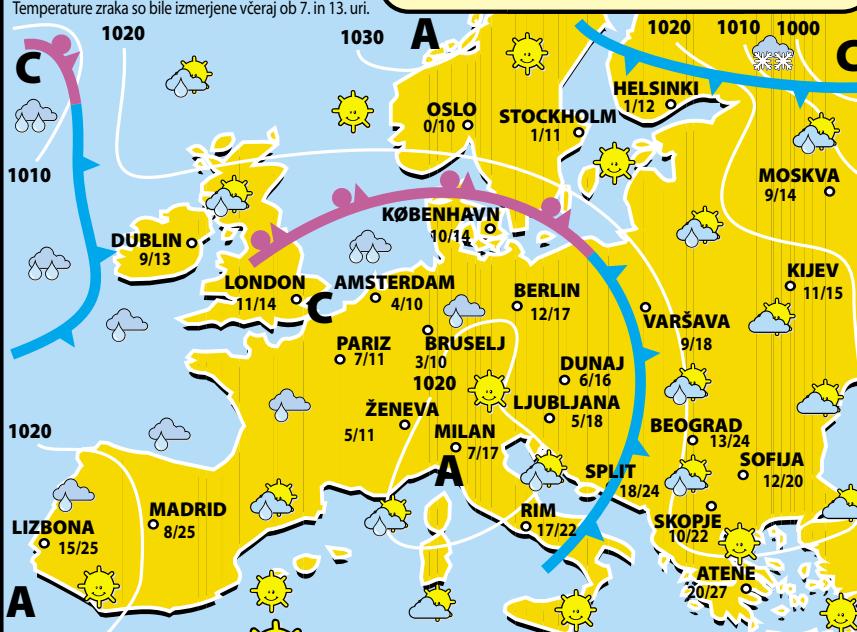
To, kar kažejo, je včasih za popljuvati, ja ...

Peter Verč

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 18.23
Dolžina dneva 11.04

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 15.17 in zatone ob 2.04

NA DANASNI DAN
Leta 1970 je prejšnja dva dneva bilo nenavadno toplje v notranjosti, sedaj je toplje obdobje doseglo vrhunc tudi na Primorskem. V Biljah pri Novi Gorici je sonce ogrelo zrak na 28,2 °C, v Vodnjani na 28,0 °C ter v Tolminu in Kubedu na 27,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.34 najvišje 17 cm, ob 11.58 najniže 1 cm, ob 16.30 najvišje 10 cm, ob 23.53 najniže -27 cm.
Jutri: ob 7.22 najvišje 27 cm, ob 13.24 najniže -11 cm, ob 18.38 najvišje 14 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 18,5 stopinje C.

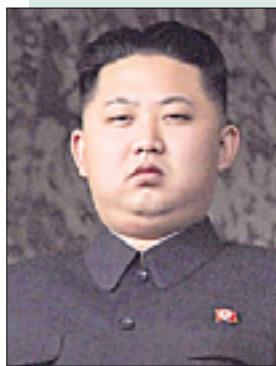
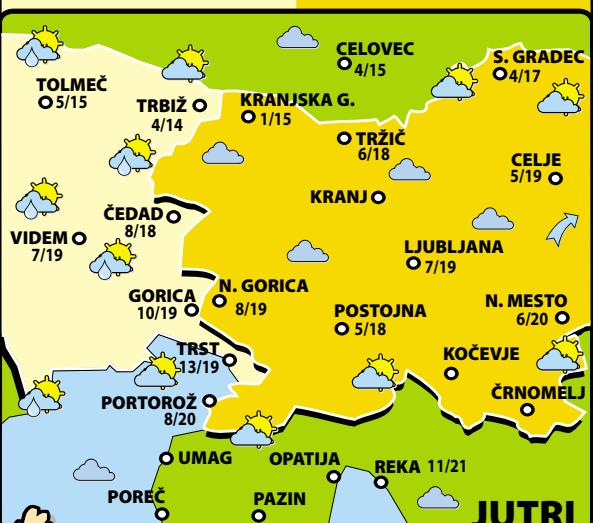
TEMPERATURE °C V GORAH
500 m ..... 17 2000 m 4
1000 m ..... 11 2500 m 2
1500 m ..... 6 2864 m 0
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom do 4.

Ponoči bo v nižjih predelih in ob morju možna meglja, ki se bo zgodaj zjutraj dvigovala v nizko oblačnost. Čez dan bo po celotni pokrajini delno oblačno. Oblačnost bo prehajala po nižinah. V predalpskem prostoru bo možnost oblačkov večja. Ob morju bodo pihali šibki vetovi v različnih smerih. Zvečer se oblačnost povečala.

Pretežno jasno bo, zjutraj in del dopoldneva bo ponokod po nižinah meglja. Čez dan bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, v alpskih dolinah okoli 0, najvišje dnevne od 14 do 19 stopinj C.

Zjutraj bo spremenljivo vreme z možnostjo nizke oblačnosti. Pozno popoldan se bo oblačnost povečala do popolne pokritosti. Dež bo padal od nižin do predalpskega prostora. Dež bo večinoma rahel in bo zvečer dosegel tudi Trst in kras.

V pondeljek in torek bo v zahodni Sloveniji pretežno oblačno, občasno bo rahlo deževalo ali risilo. Drugod bo delno jasno in povečani suho vreme. Največ sonca bo v vzhodnih krajih. Ponekod bo pihal jugozahodni veter.

Severna Koreja svari pred »totalno vojno«

SEUL - Severna Koreja je ZDA pozvala, naj končajo vojaške vaje in prenehajo z "jedrskim izsiljevanjem". Pjongjang je ob tem posvaril pred "totalno vojno". Do novega svarila Pjongjanga prihaja po skupnih vojaških vajah ZDA, Japonske in Južne Koreje v bližini Korejskega polotoka, ki jih je severnokorejski režim označil za "resno vojaško provokacijo".

Komisija za nacionalno obrambo, ki jih predseduje severnokorejski voditelj Kim Jong Un (na sliki), je sporočila, da mora ameriška vlada umakniti svojo politiko sovražnosti proti Severni Koreji, če želi mir na Korejskem polotoku in ameriškem ozemlju. (STA)

Računalniki bodo vse bolj prisotni v vsakdanjih izdelkih

WASHINGTON - Svetovna poraba za informacijsko tehnologijo bo po napovedih analitske hiše Gartner prihodnje leto dosegla 3800 milijard dolarjev oz. 2800 milijard evrov, kar je 3,6 odstotka več kot letos. Največ rasti bo na račun miniaturnih računalnikov s povezavo na internet, ki bodo v vse večji meri prisotni v povsem vsakdanjih izdelkih. Leta 2009 je bilo v internet povezano približno 2,5 milijarde naprav - daleč največ je bilo računalnikov in mobilnih telefonov. Do leta 2020 pa naj bi število povezanih naprav doseglo že 30 milijard, večino pa naj bi predstavljale majhne naprave, vgrajene v raznovrstne izdelke. (STA)

sledi
sezona
2013/2014

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

Vpisovanje abonmajev
tudi v Tržaški knjigarni
v Trstu in na Opčinah
in v knjigarni Terčon
v Nabrežini

www.teaterssg.com

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE**

7 programskeh kombinacij: izberi pot svojega srca!

UPRIZORITVE SSG TRST V SEZONI 2013/14

Nina Raine - **Plemena** od 8. novembra
Spiro Scimone - **Dvorišče, Koli** od 10. januarja
Anton Pavlovič Čehov - **Striček Vanja** od 14. marca
Yukio Mishima - **Pet modernih nô dram** od 9. maja

GOSTUJOČI PREDSTAVI V OSNOVNEM ABONMAJU

Aleksander Nikolajevič Ostrovski - **Nevihta** 21. in 22. decembra
Iztok Mlakar - **Sljehrnik** 15. in 16. februarja

MODRI PROGRAM

John Patrick Shanley - **Dvom** 7. decembra
eVolution Dance Theatre - **Electric city** 25. februarja
Choderlos de Laclos, Christopher Hampton - **Nevarna razmerja** 28. marca
Anton Foerster - **Gorenjski slavček** 13. junija 2014 v Operi Ljubljana
(z avtobusnim prevozom)

ZELENI PROGRAM

Balletto di Roma - **Contemporary tango** 26. novembra
Magnifico & Srbski vojni orkestar Stanislav Binički 27. decembra
Enrico Luttmann - **Sen** 20. februarja
William Shakespeare - **Hamlet** 15. aprila

RDEČI PROGRAM

Aldo Nicolaj - **Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta** 30. januarja
Andrej Rozman Roza - **Passion de Pressheren** 6. februarja
Nebojša Pop-Tasić - **Marlene Dietrich** 4. marca
Svetlana Makarovič - **Krizantema na klavirju** 4. aprila

Informacije in vpisovanje abonmajev pri blagajni v ulici Petronio 4
Urniki: pon. 10.00 - 15.00/17.00 - 20.00, tor - pet 10.00 - 15.00

Postani naš prijatelj na facebooku!